VIII. évfolyam, 13. szám

1952. március 26

Ludas Matyi

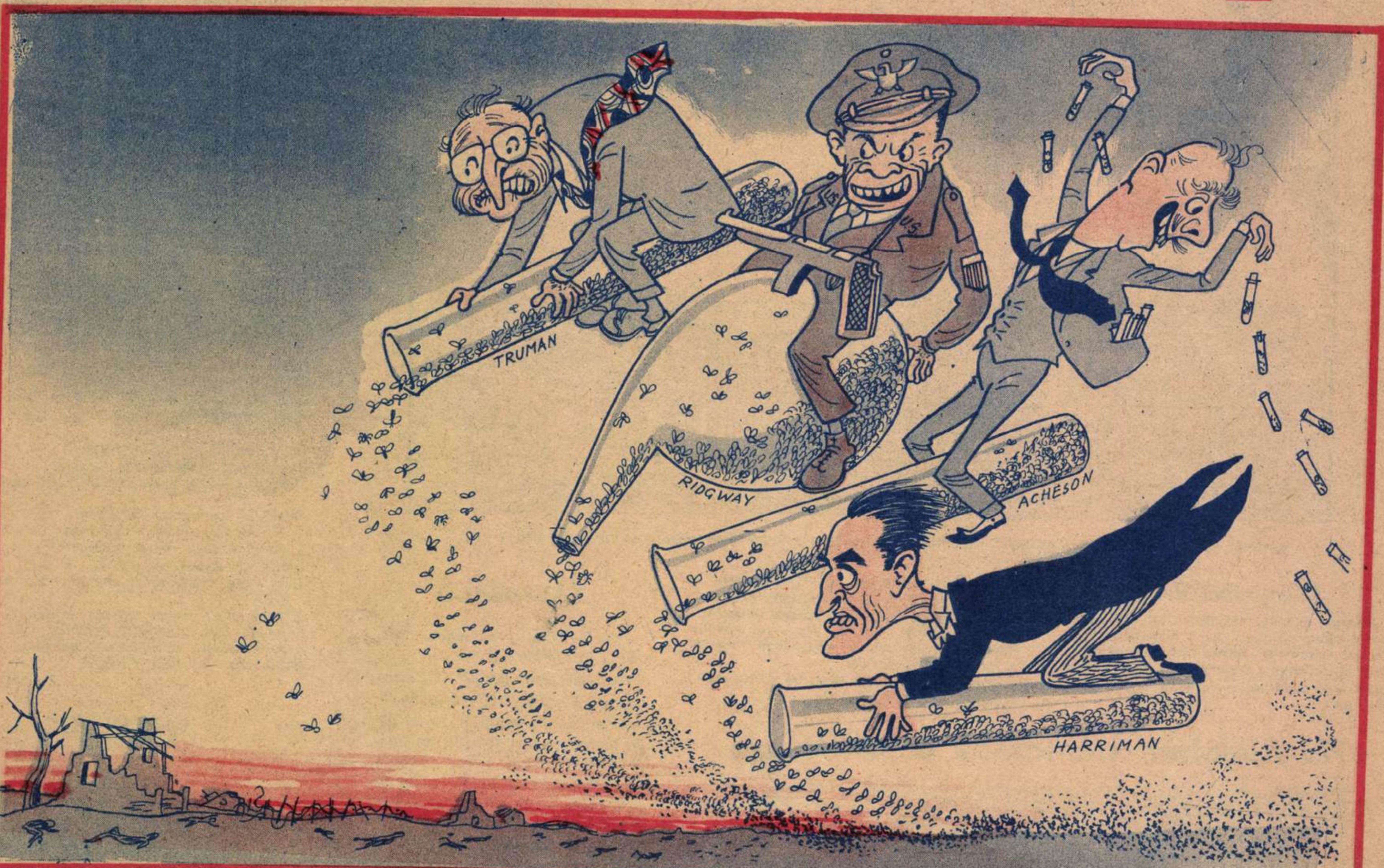
TRUMAN
RIDGWAY
ACHESON
HARRIMAN
U.S.

Hová jut az Apokalipszis négy lovasa?

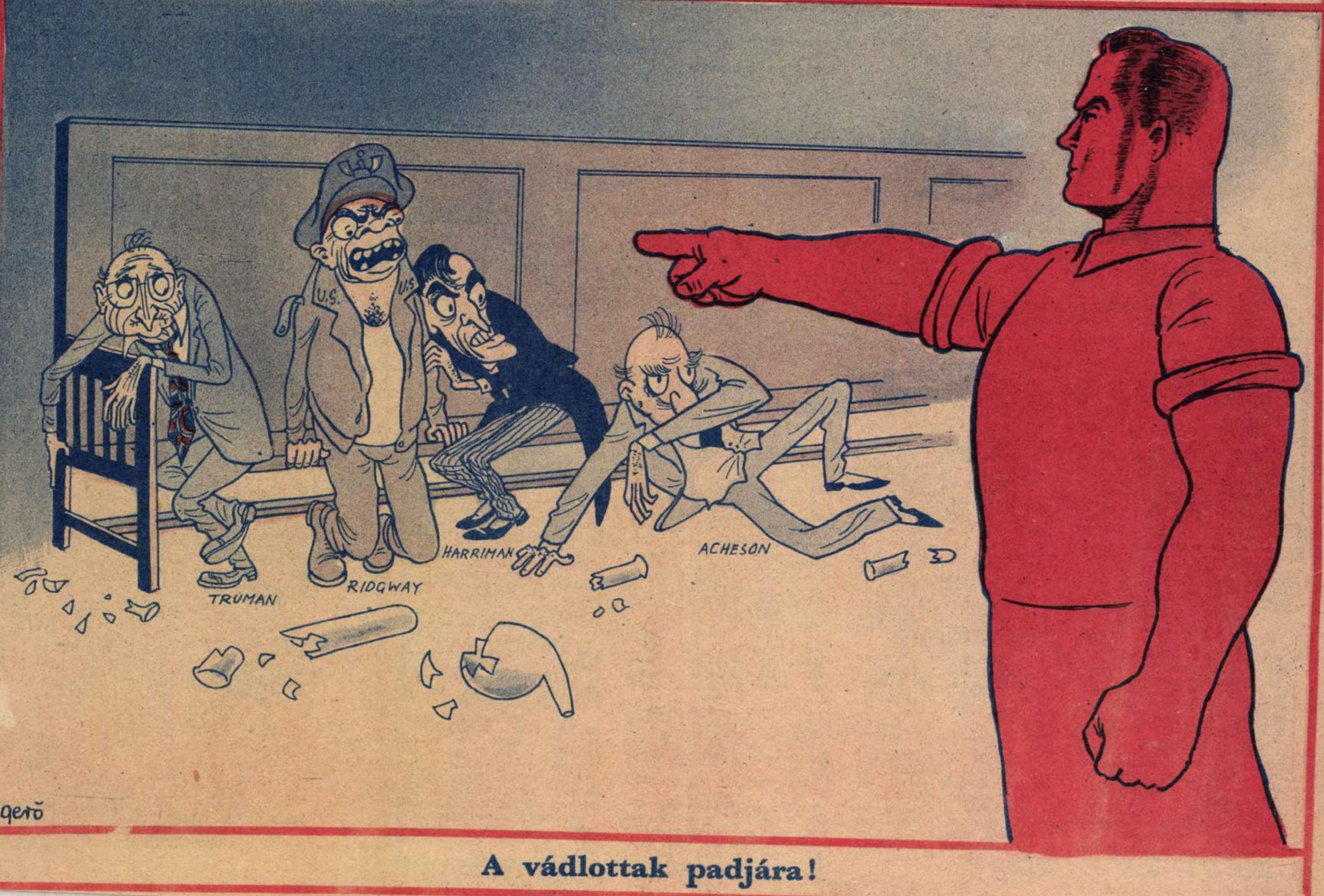
U.S.
U.S.
TRUMAN
RIDGWAY
HARRIMAN
ACHESON
gerő

A vádlottak padjára!

70 fillér

Kezdődik a tavaszi verseny

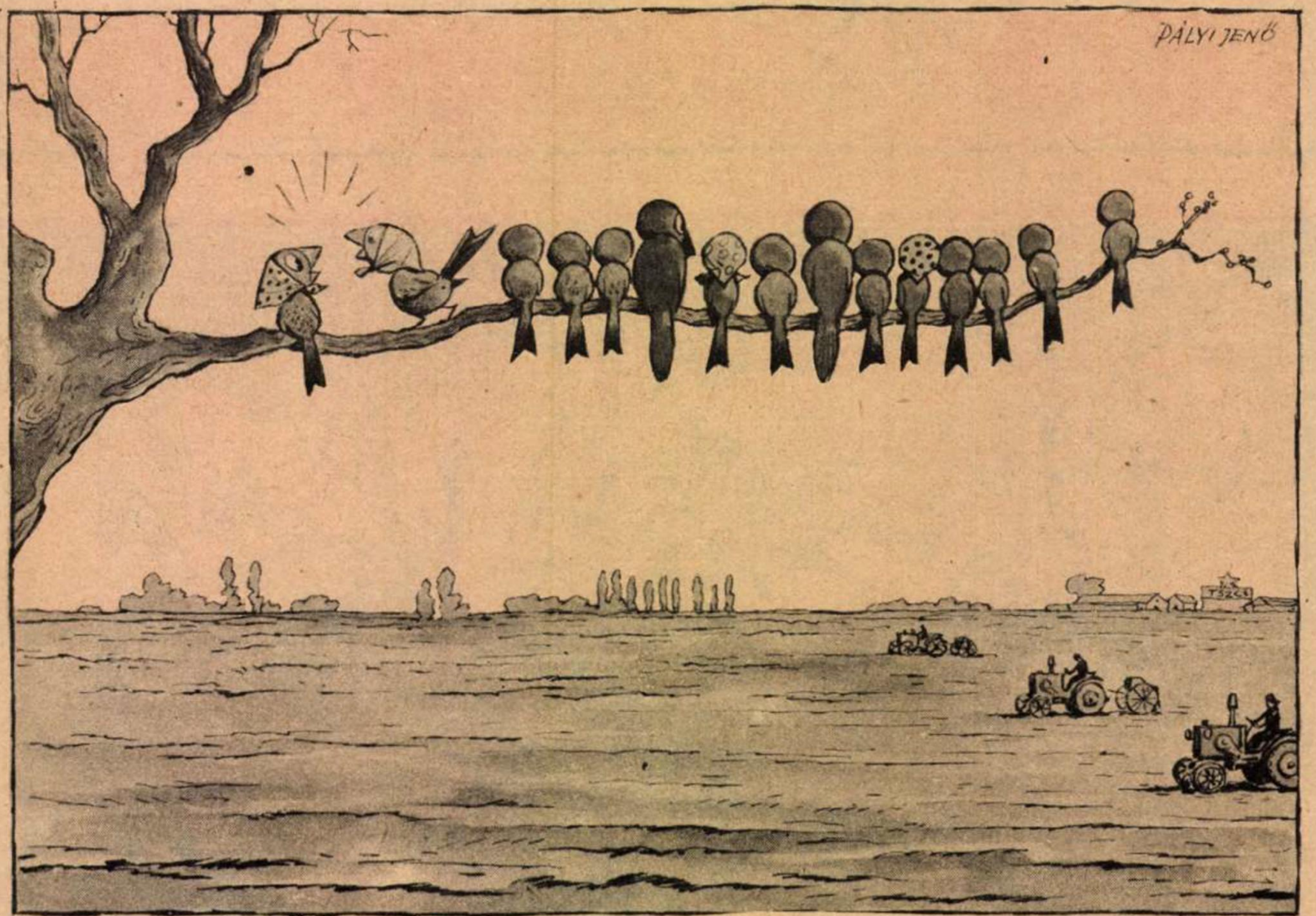

— Nem jó helyre jött Csipcsirip néni! Itt vetési verseny lesz, a maga jegye pedig szántási versenyre szól.

Miértke az üzemkében

Miértke, kit most lefestek, nem gyerek.
Felnottben is van Miértke rengeteg!
Van belőle üzemben is, gyárban is.
Versbe szedtem, milyen hát a kis hamis.

Tagbaszakadt nagy ember az illető.
Saját árnyékától meg nem ijed ő.
De szegénykém roppant meg tud ijedni,
Ha van egy kis „felajánlás" s ilyesmi,
Mindjárt mondja: — Miért kell ez? Nem értem!
Nem foghatja fel az elmém, nem és nem.
Éppen ezért vállalást én nem teszek,
Van énnekem dolgom úgyis rengeteg...

S mert a lógás az üzemben jó „dolog",
Miértke a munka helyett kódorog.
Jön-megy, eszik, uzsonnázik, ebédel,
Másfél órát is eltölt az evéssel.
Sült csukát hoz, hogy sokáig ehessse,
S minden szálkát leszopogat hegyesre.

MHK-ra hogyha hívják, így felel:
— Miért mennék? Van itt erő, hogyha kell.
Izmaimat bár hájacska takarja,
Nem vág földhöz öt-hat lityi kadarka...

Színjátszókhoz hogyha hívják, akkor ő
Színt játszik, mint mérgében a csecsemő,
S azt mondja, hogy: — Miért játsszam szerepet?
Kerevethez vonz engem a szeretet...

Nohát még a munkaverseny hírére
Tátja ki a szájacskáját Miértke:
— Miért kell ez? Nem jó dolog az ilyen,
Kugliverseny! Ferbliverseny! Az igen!...

Ha aztán jő a jutalom ideje,
Prémiumért nyúl Miértke tenyere.
Kiabálja: — Én nem kapok? Miért nem?!

Felelik a szaktársai kimérten:
— Az kiabál, akinek a háza ég.
A munkád csak 70—80 százalék.
Temiattad bennünket sok kár is ért.
Mért vagy ilyen? Most kiabálj, hogy miért?!

Miértke most lenyel minden „miértet", —
S jobbik énje talán-talán felébred.
Szavak helyett, ha a tettnek nekilát,
Hamarosan kijavítja a hibát!

K. Tóth Lenke

Ellenpróbát kérek

Pataki, a híres fejszámolóművész egyik üzemünkben mutatta be a tudományát. A fejszámolóművész fejben szorzott ötjegyű számot ötjegyű számmal. A káprázatos produkció után azt mondta az egyik tisztviselőnek:

— Tessék ellenőrizni a számológépen.

A tisztviselő a gépen megszorozta az ötjegyű számot a másik ötjegyű számmal. Pontosan annyi jött ki, amennyit Pataki mondott. A hivatalnok elégedetten fordult a számolóművész felé:

— Mit szól hozzá, milyen remekek ezek a számológépek!

Ha idejében simitózzák a földet . . .

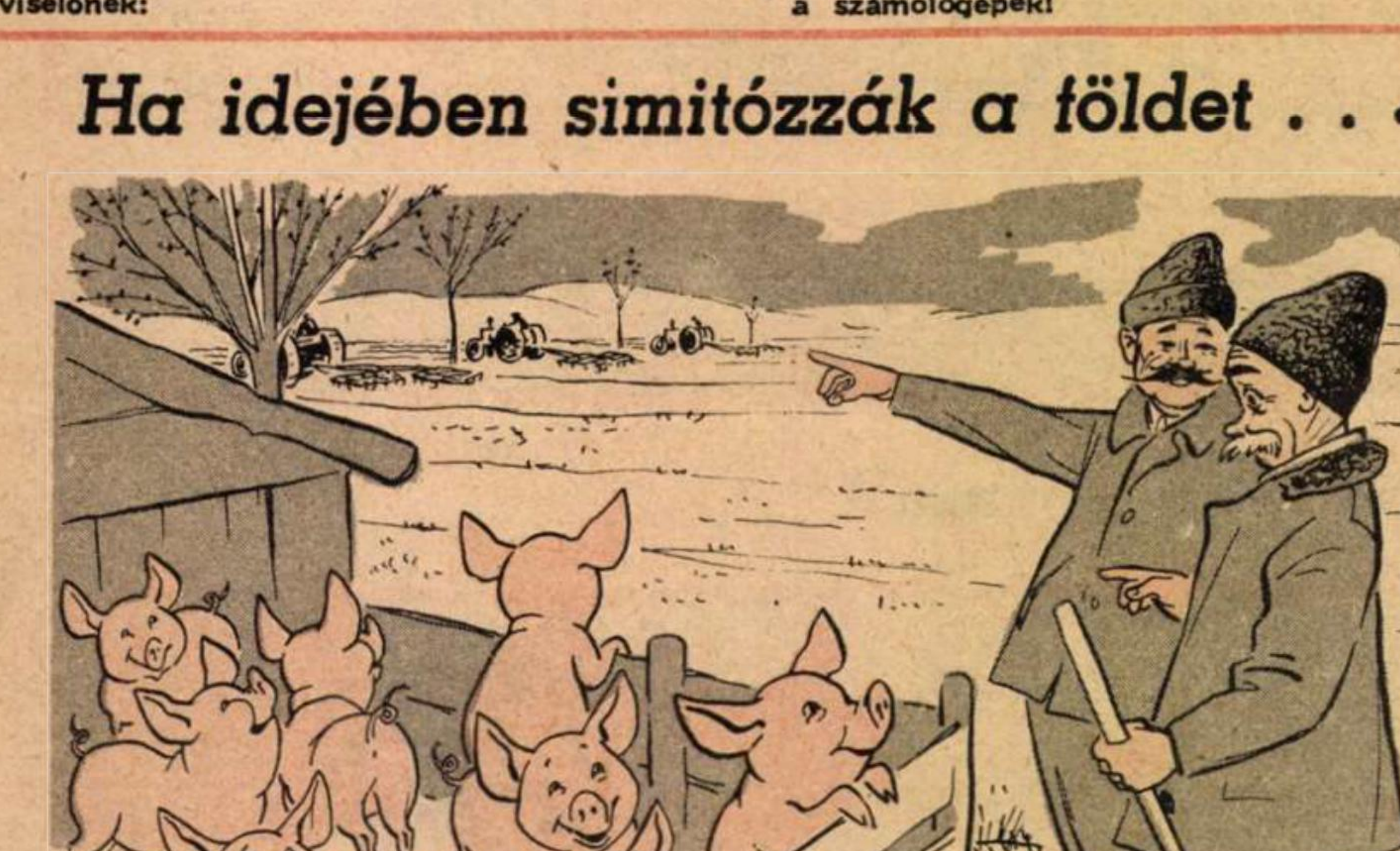

— Miért áll kétfelé ezeknek a malacoknak a füle?

— Mert hallották, hogy annyi kukoricánk lesz az idén, hogy 41.000 sertést fognak hizlalni a megyében.

TÁRSBÉRLŐ

Egy barátom panaszkodik: Baj van a társbérlőmmel...

Mit lehet erre felelni? Pillanatnyilag a mély részvétnyilvánítás nyilvánvalóan enyhíti a fájdalmát, de tovább is mehetek, hiszen mindenki tudja, hogy ötéves tervünkben sok tízezer új lakást építünk és nemsokára: volt társbérlője, nincs társbérlője...

— Igen, igen, feleli — persze... De tudod milyen ember ez az én társbérlőm? Hát ilyen még nem volt a világon... Zajtalan és láthatatlan. Korán reggel úgy megy el, hogy még a lélekzetét is visszatartja, nehogy valami nesz hallatsszék, ha otthon van lábujjhegyen jár, az előszobaajtó kulcslyukát bezsírozta, hogy, mikor kizárja és bezárja az ajtót, a kulcs se okozzon semmi zajt. Vasárnap hajnalban kirándul és késő éjszakáig kint didereg a Hűvösvölgyben vagy a Guggerhegyen, hogy vasárnap se alkalmatlankodjék.

— Egyszóval nem is olyan rémes... A konyhát használja?

— Azt hiszem nem is tudja, hogy egyáltalán van a lakásban konyha.

— Hát akkor mi a baj?

— Baj? Most még nincs baj! De — mi lesz ha elmegy?

NEM RITKA

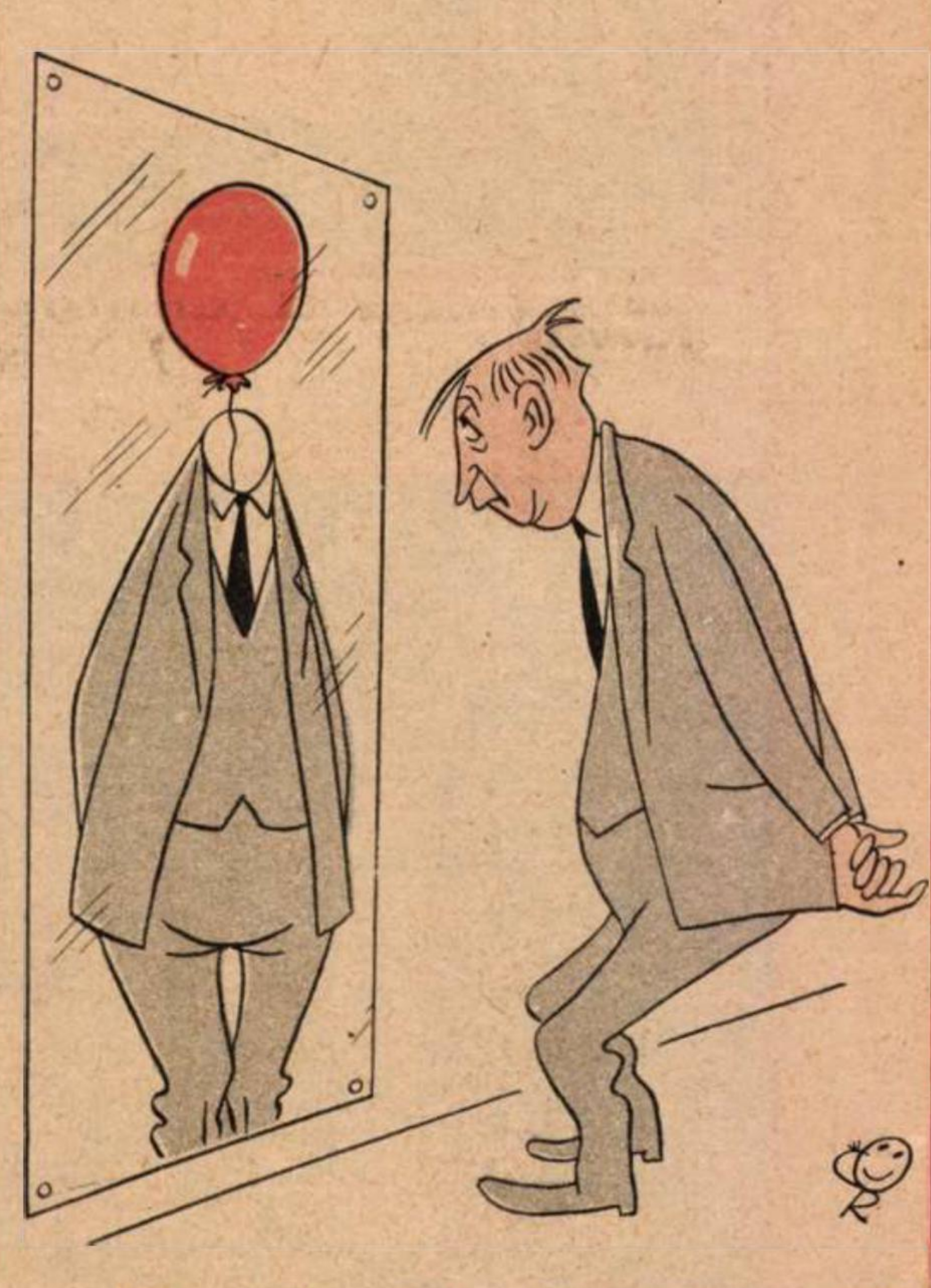

Aki csak önmagának meri bevallani, hogy hibát követett el.

Icipici ellenőrök

Tegnap elkísértem a kislányomat az iskolába. Furcsának találtam, hogy rajta kívül nincs az utcán egyetlen iskolásgyerek sem.

— Hát a többiek? — kérdeztem.

— Biztos nagyon korán van még — nyugtatott meg.

Az iskola kapuja azonban be volt zárva és nyolc-tíz kislány állott előtte szomorú arccal. Margit egy pillanat alatt felmérte a helyzetet.

— Álljunk be a sor végére — mondta megadóan.

— Hogyisne! — gondoltam. — Ha véletlenül erre megy egy amerikai újságíró, másnap megjelenik a New York Times-ban, hogy sorbaállnak a gyerekek az iskolák előtt, jegyre adják a földrajzórákat Budapesten.

Akkor azonban észrevettem, hogy az üveges-rácsos ajtó mögött két apró kislány áll, akik alig látszanak ki a földből, de blokk és ceruza van a kezükben és szigorú tekintettel néznek bennünket. Mellettük egy harmadik lány is állott, aki már jócskán kilátszott a földből, de az csak jóindulatú semlegességgel figyelte az eseményeket.

— Felírják az elkésőket — magyarázta mellettem egy kislány. Beálltam a gyerekkel a sorba. Ahogy azonban ez megtörtént, a kintálló kislányok úgy érezték, hogy száznyolcvan centiméteres magasságom, szemüvegem és szigorú szemöldököm megváltoztatta az erőviszonyokat.

— Engessetek be! — kiáltott keresztül az üvegajtón az egyik kislány. — Mért állattok itt bennünket?

Így mondta, hogy engessetek és állattok, ahogy a kislányok és a kisfiúk általában mondják, nyolctól nyolcvan évig.

Egy másik még tovább ment. Odaszólt a kislányomnak:

— Szóljál az apukádnak, hogy szóljon, hogy ne írjanak fel bennünket, te Kovács! (Megfigyelték már? Öreg férfiak gügyögve becézik egymást, Pityukám, Fercsikém, egészen kis iskolás lányok meg így hívják egymást: te Kovács, te Szabó.)

Most mit csináljak? Ha nem avatkozom bele, vége a tekintélyemnek, ha meg beleavatkozom, akkor éppen vége. Fejest ugrottam.

— Kislányaim — ordítottam keresztül az üvegen — engedjétek be ezeket a kislányokat. Többet nem fognak elkésni. Ti is voltatok fiatalok.

— Nem lehet — kiáltott ki az egyik apróság. — És jobb lesz, ha a bácsi elmegy, mert a bácsi is elkésik.

A kinti kislányok kuncogni kezdtek. Látták, hogy tőlem nem várhatnak segítséget, hát legalább kinevettek, hogy valami hasznuk legyen a dologból.

Egyik lábamról a másikra álltam. Végre az egyik kislány, úgylátszik, megsajnált.

— A bácsi kislánya bemehet már — kiáltott ki az üvegen.

És kinyitotta Margit előtt az ajtót.

Boldogan lélekzettem fel. Ezt elmesélem a feleségemnek, sőt a kollégáimnak is elmesélem persze, csak még azt nem tudom, hogyan kezdjem, hogy „nem azért mondom, de van az egyéniségemben valami kedves báj, ami még a gyerekeket is megfogja", vagy pedig „én nem tudom, akárhová beteszem a lábamat, mindjárt megvan a tekintélyem, pedig én igazán közvetlenül és egyszerűen viselkedem". Igen, jó kezdet mind a kettő.

— Látod — súgtam a gyerek fülébe — nem írtak fel. Apuci elintézte.

De az egyik ceruzás-blokkos kislány meghallotta.

— A bácsinak ne tessék ilyeneket mondani a kislányának — méltatlankodott. — Dehogynem írtuk fel. Mindenkit felírunk aki elkésik. Nincs kivétel.

— De hát honnan tudtátok a nevét? — kérdeztem és már éppen a fülébe akartam súgni a gyereknek büszkén, hogy látod, azért apádat mindenütt ismerik, amikor a másik icipici ellenőr rámutatott Margitra:

— Hogy honnan tudtuk a nevét? Ezt már ismerjük, mert ez mindennap elkésik...

GERGELY MIKLÓS

Aminek nem szabadna lennie

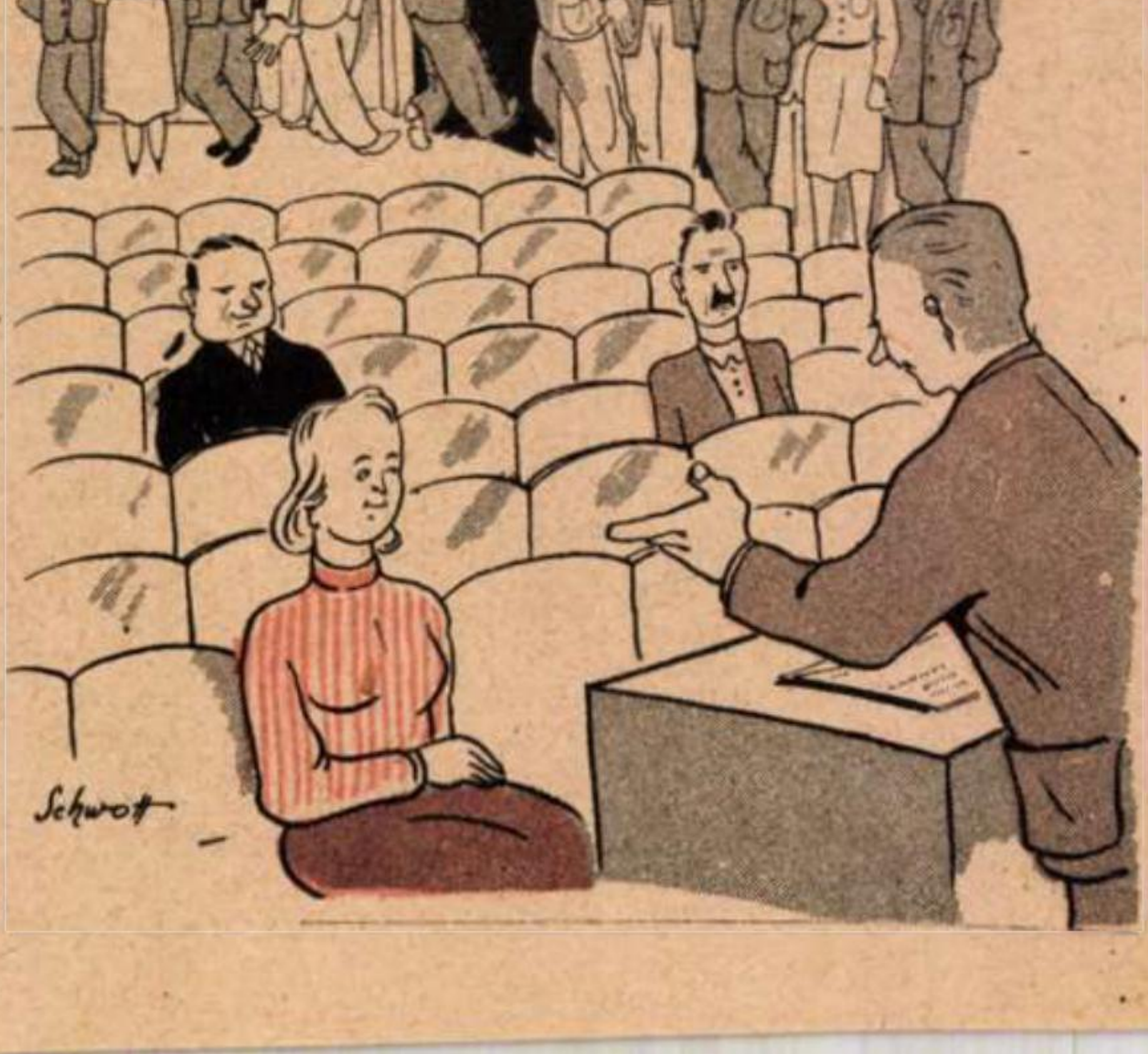

Darvas Szilárd:

LEKTORAIM

(Egy ki nem adott könyv naplójából)

1.

Kézirat vagyok. Talán azért neveznek így, mert géppel írtak. Lehet, hogy ha kézzel írtak volna, gépiratnak neveznének. De most már egészen mindegy, hogy minek neveznek.

Ugyanis most már bizonyos, hogy nem fogok megjelenni, itt üldögélek életem végéig kis, sublódranéző íróosztalfiókomban. Legutóbbi lektorom, XIV. Gyula végleg elrendelte nyugdíjaztatásomat, gyűrött szamárfüleim immár becsukódtak az örökkévalóságnak és a rámfordított előleget akár végkielégítésnek is tekinthetem. Földi pályám bevégeztetett, mihez kezdhet egy regény, akit nem adtak ki? Hacsak valaki be nem protezsál Tüker-alágyujtósnak...

2.

Nagy lelkesedéssel lettem írva, eredetileg nem lektorok, hanem az úgynevezett nagyközönség számára. Címem is volt, ez azonban az idők folyamán annyiszor változott, hogy már nem emlékszem rá. Az utolsót IV. Tibor alatt kaptam, de tőle is csak ideiglenesen. Szegény Tibor! Mintha érezte volna, hogy nem sokáig lesz lektor, mert rövidesen áthelyezik a Közérthez üzletvezetőnek... Tán jobb is lett volna, ha magával visz, öreg fejjel még mindig jobb sajtpapírnak lenni, mint alágyujtósnak, vagy olyasminek, amire gondolni se szeretnék.

3.

Lektoraim... Ha ezt a szót kiejtem, arcok tömege jelenik meg előttem. Idősek és fiatalok, szőkék és barnák, akiknek egy része teljesen tanácstalanul meredt rám, fogalma sem lévén arról, mihez kezdjen velem. Én sem tudtam velük mit kezdeni, úgyhogy csak bámultuk egymást, mignem ebből a termékeny szemlélődésből megszületett az a bizonyos szakvélemény, amelynek alapján egyes részeim kicseréltettek.

Milyen izgatott voltam, mikor még süldőkoromban, frissen profilírozva először léptem át a könyvkiadó kapuját. S hogy meghatott az a szeretet, amellyel lektorom, I. Aladár fogadott. Mindössze néhány valóban jelentéktelen módosítást ajánlott, ma is hálával csókolom ujjlenyomatait. A 2000 forint előlegnél is jobban esett az ő szerető gondoskodása, épp ezért a sebészi műtétnél férfimódjára viselkedtem, még csak fel se szisszentem, mikor a kívánt módosításokat végrehajtották rajtam.

Aladárt többé nem láttam, ellenben Frigyes kezei közé kerültem, aki először is rögtön mindent visszamódosított rajtam, másik negyven oldalamat találva betegnek. Főleg a hallásomra panaszkodott, kijelentvén, hogy süket bennem az eszmei tartalom. Gazdám viszont őt rövidlátónak, sőt vaknak nevezte, akinek ráadásul minden állítása sántít. A végén már magam se tudtam, hogy kiadóvállalatnál vagyok-e, vagy közkórházban.

4.

Nincs helyem névszerint elsorolni összes lektoraimat, a Bélákat, Jóskákat, Tivadarokat. Tény, hogy minden alkalommal új és ismeretlen arcok hajoltak fölém, kicserélgetvén oldalaimat és meglepő ötletekkel gazdagítván eszmei tartalmamat. Csaknem egyéves működésüket azonban végülis siker koronázta, az utolsó változtatások után a már említett XIV. Gyula megelégedetten jelentette ki:

— Ebből egy árva sort se lehet használni.

Gazdám a döntést a legnagyobb megelégedéssel vette tudomásul, ugyanis az utolsó hónapok alatt annyira átírt, hogy már ő sem ismert rám s így semmi közösséget nem vállalt velem. Elpusztíthatatlan energiával rendelkezvén, új regény írásához kezdett, engem pedig elnyelt a fiók.

5.

Most ott fekszem és onnan üdvözlöm lektoraimat, kik azóta szétszóródtak a világ minden tája felé. Búcsúzom tőletek, Pisták, Fricik és Jóskák, életem bábái, kik között elvesztem, úgyis mint az a bizonyos közmondásbeli gyerek. Valahol összeértünk: én se vagyok már regény, ti se vagytok már lektorok.

E kis visszaemlékezésemért pedig ne haragudjatok rám. Ha már nem olvasnak, legalább írhassak...

Hollandia tiltakozik

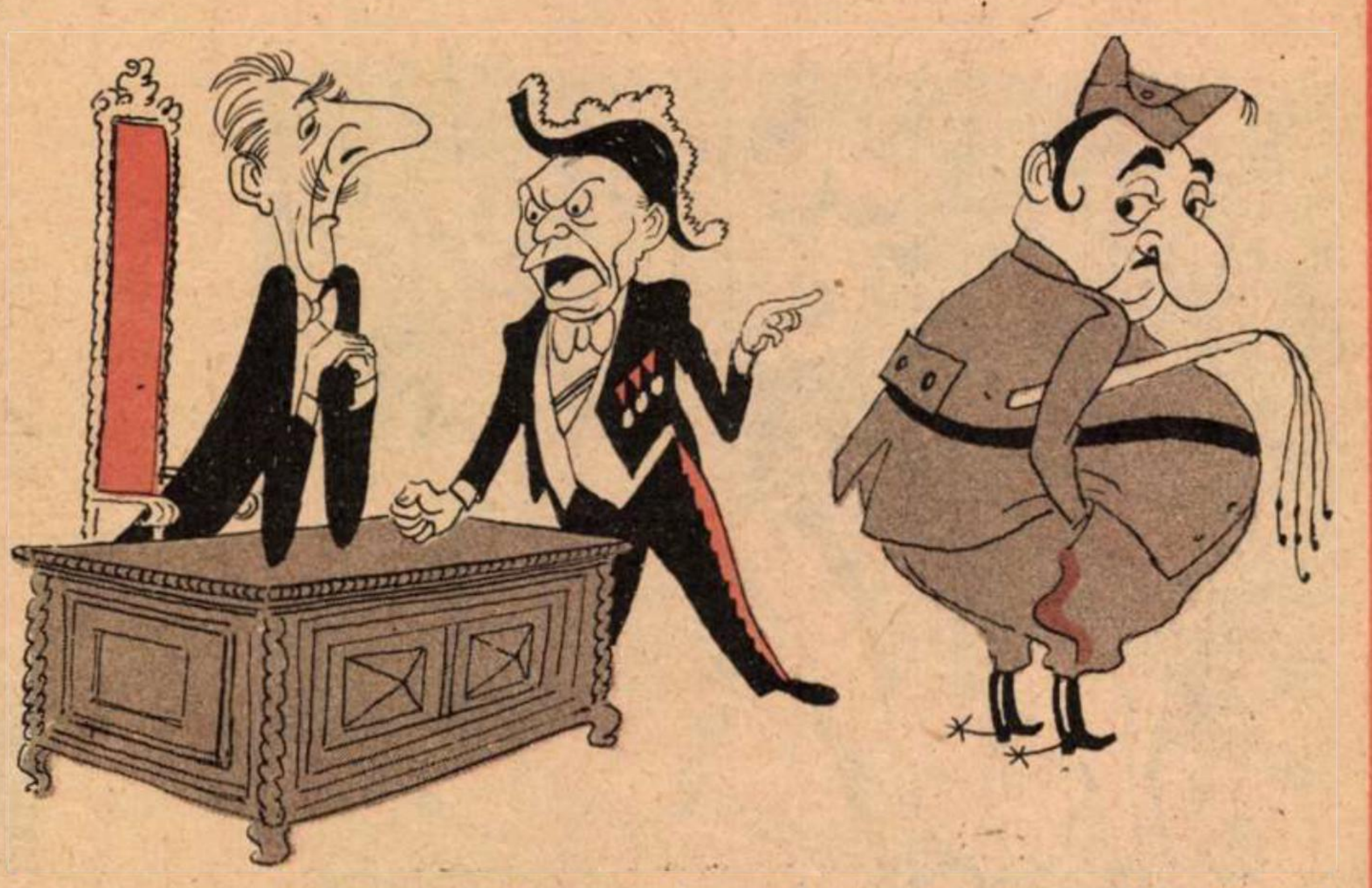

— Tiltakozom, Acheson úr, hogy ezt a gazember Francot felvették az Atlanti Szövetségbe anélkül, hogy engem értesítettek volna!

— Hát akkor most értesítem!

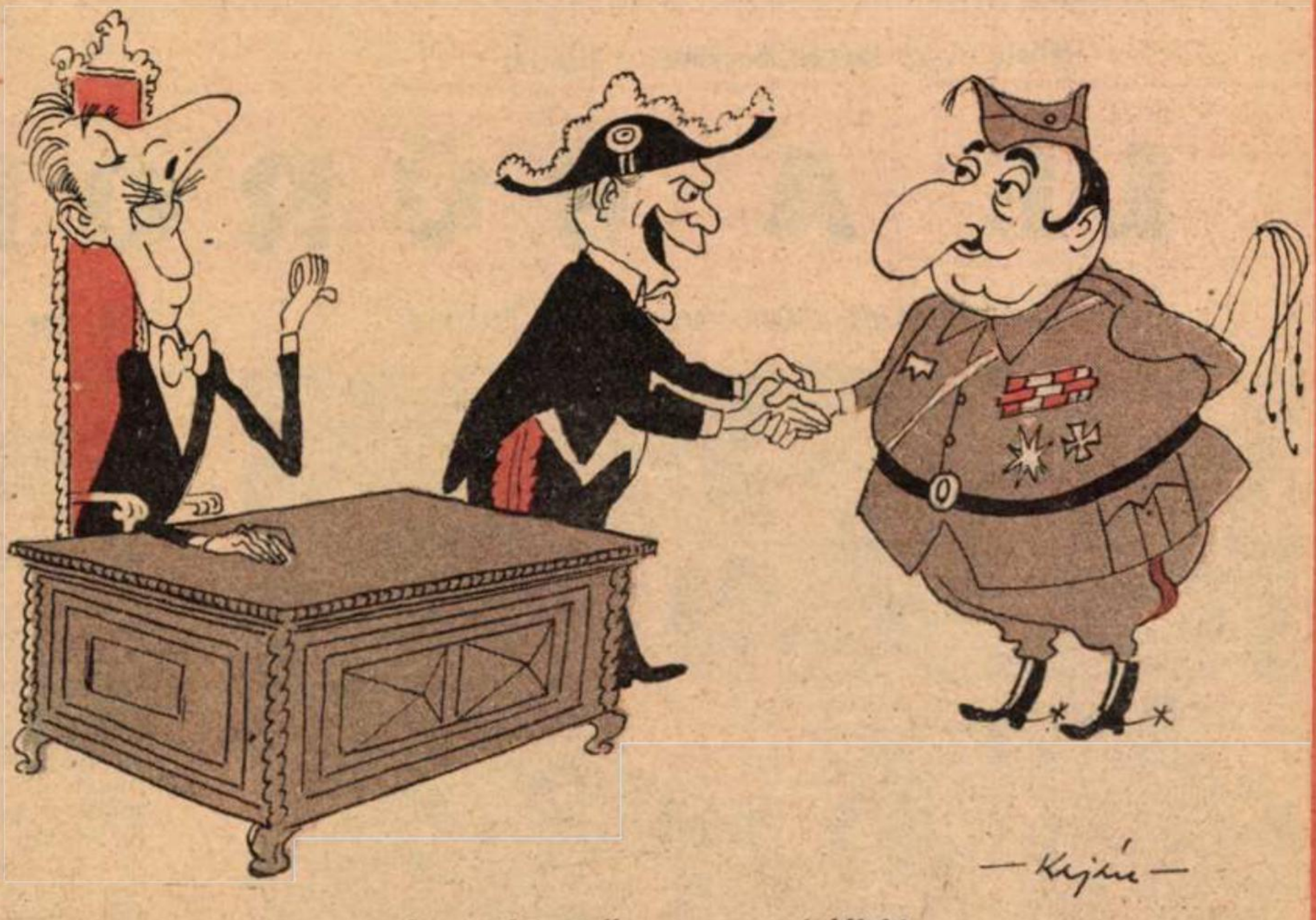

— Igy már rendben van, gratulálok!

Naiv ifjú a Columbia-egyetemen

(Az amerikai egyetemek laboratóriumai a tőkések és a tábornokok érdekében dolgoznak.)

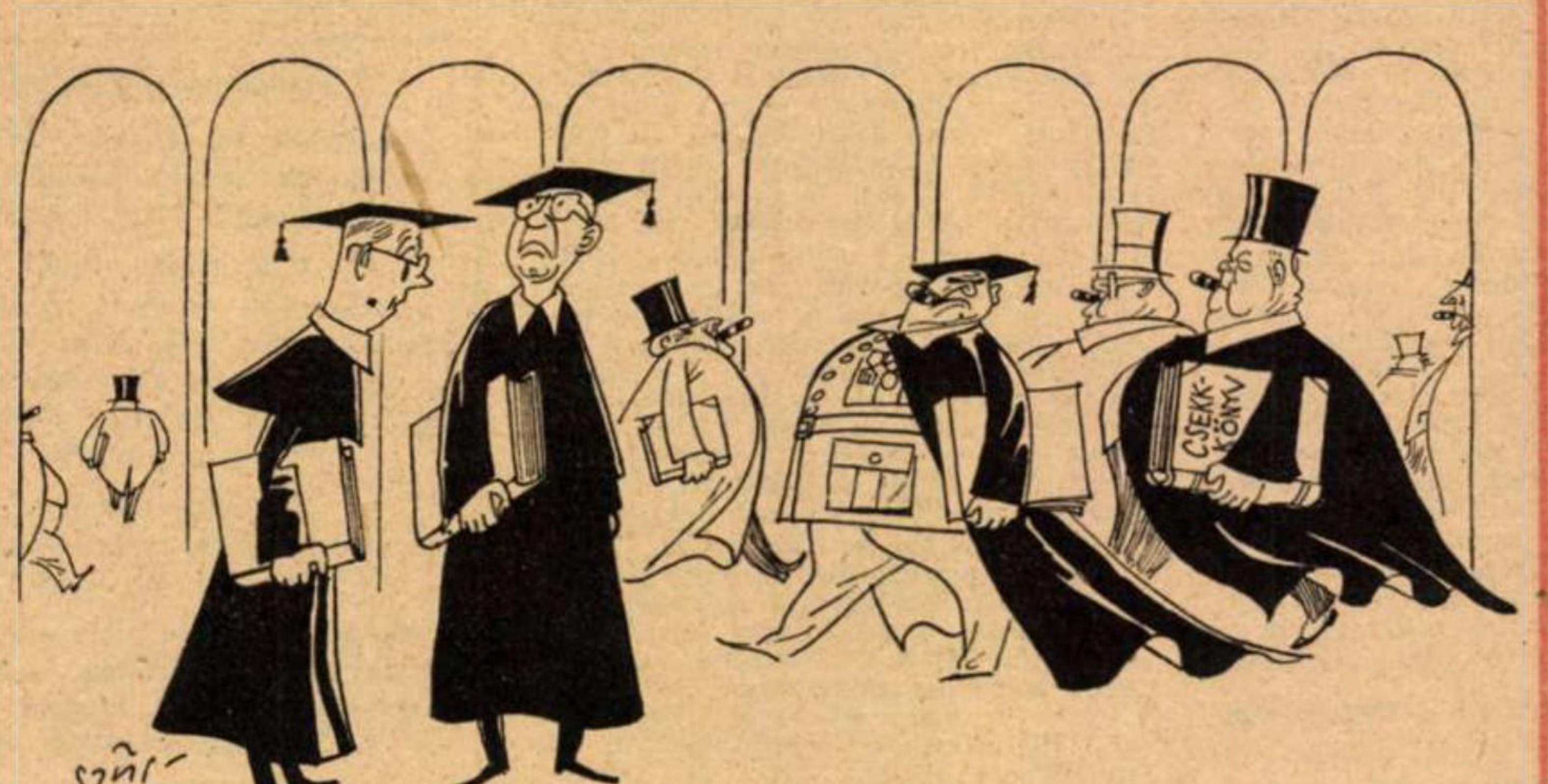

— Mit keres az egyetemen ez a rengeteg tábornok és tőkés?

— Rengeteget...

A kubai államcsíny

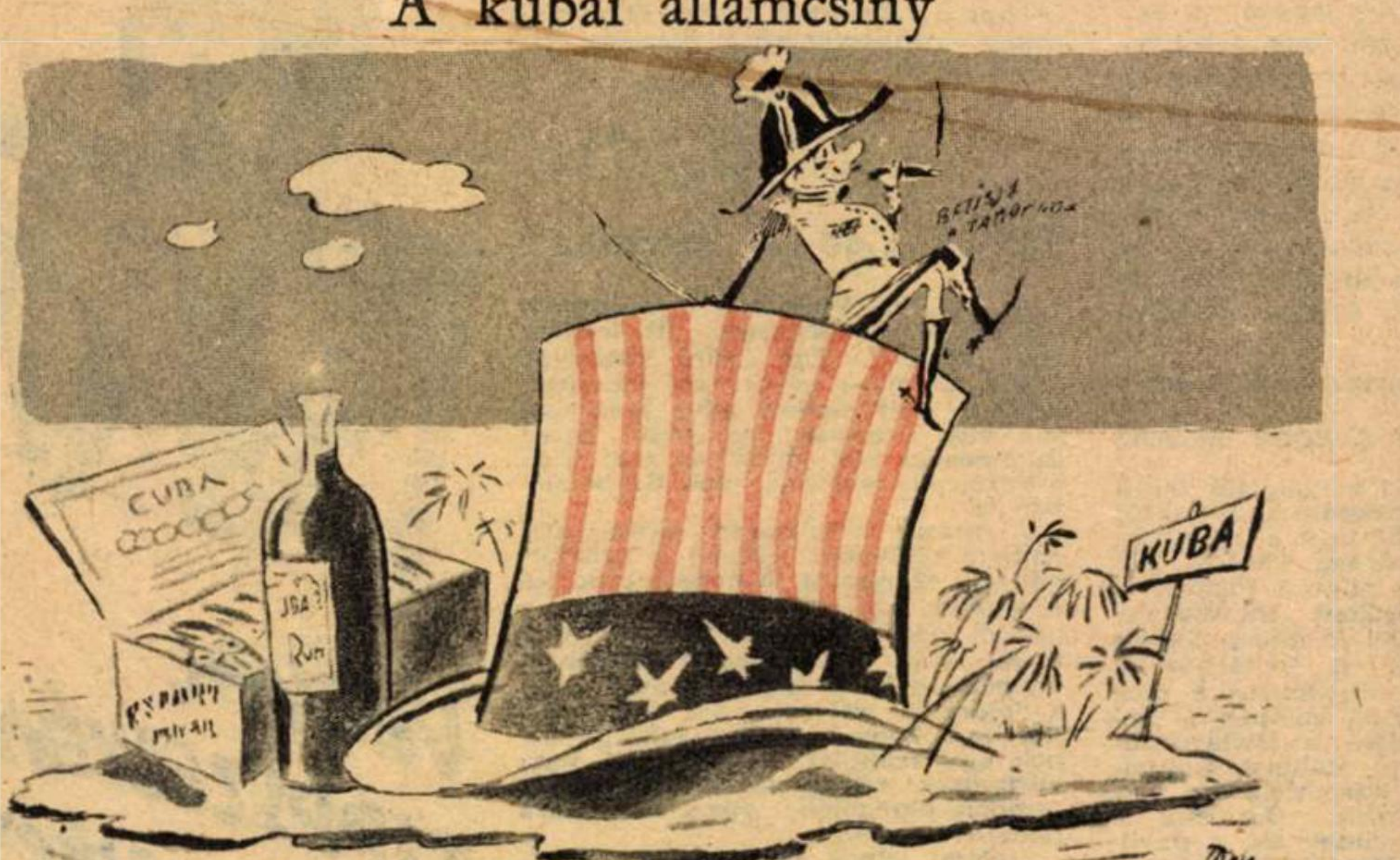

Batista katonai diktátor a helyzet magaslatán.

BETEGADÓ

Az osztrák pénzügyminiszter rendeletet hozott, amely szerint ezentúl minden beteg köteles betegségi igazolványára négyschillinges okmánybélyeget ragasztani.

Ausztriában a jövőben gyakori lesz a következő párbeszéd:

— Mi baja az urának?

— Kutyabaja! Makkegészséges.

— De hiszen azt hallottam, hogy súlyos beteg!

— Pszt! A falnak is füle van! Csakugyan súlyos beteg, de nem meri megmondani, mert nincs négy schillingje...

Nyugatnémetországban

— Látod, mi van annak a háznak a falára írva?

— Hogyne. Hogy az amerikaiak menjenek haza. De a másik ház falára is az van írva.

— Nemcsak a házfalakra. Arra a hirdetőoszlopra is felírta valaki.

— Nálunk még bent a házunk udvarán is három helyen fel van írva, hogy az amerikaiak menjenek haza.

— A mi gyárunkban is mindenütt ez van felírva.

— Nálunk az irodában is.

— Az semmi! Még a moziplakátokra is fel van írva, hogy az amerikaiak menjenek haza.

— A mult héten másik három nyugatnémet városban voltam, ott is mindenütt fel volt írva: „Az amerikaiak menjenek haza!"

— Úgy látszik, mindenütt az a jelszó Nyugatnémetországban, hogy az amerikaiak menjenek haza.

— Nem mindenütt.

— Hihetetlen!

— Pedig úgy van. Tegnap beültem egy vendéglőbe, bejött egy amerikai őrmester és az azt üvöltette, hogy a németek menjenek haza...

Mit lehetne venni az árából?

Az angol békevédelmi bizottság röplapot adott ki, amelyben közli, hogy a következő három év folyamán az angol kormány 4,700.000 fontot költ felfegyverkezésre. A röplap megírja, hogy ebből a pénzből mennyi lakást, egyetemet, kórházat és iskolát lehetne építeni. Churchilléket azonban nem érdeklik a lakások, egyetemek és iskolák, az ő véleményük így hangzik:

MAGA KÖNNYELMŰ FRÁTER!

Tegnap ruhát vett a gyermekének és ebédet adott a családjának! Tudja-e, hogy ebből a pénzből nyolc géppfegyvergolyót és egyharmad ágyúgolyót lehetett volna venni?

A klerikális reakció szerető felebarátai

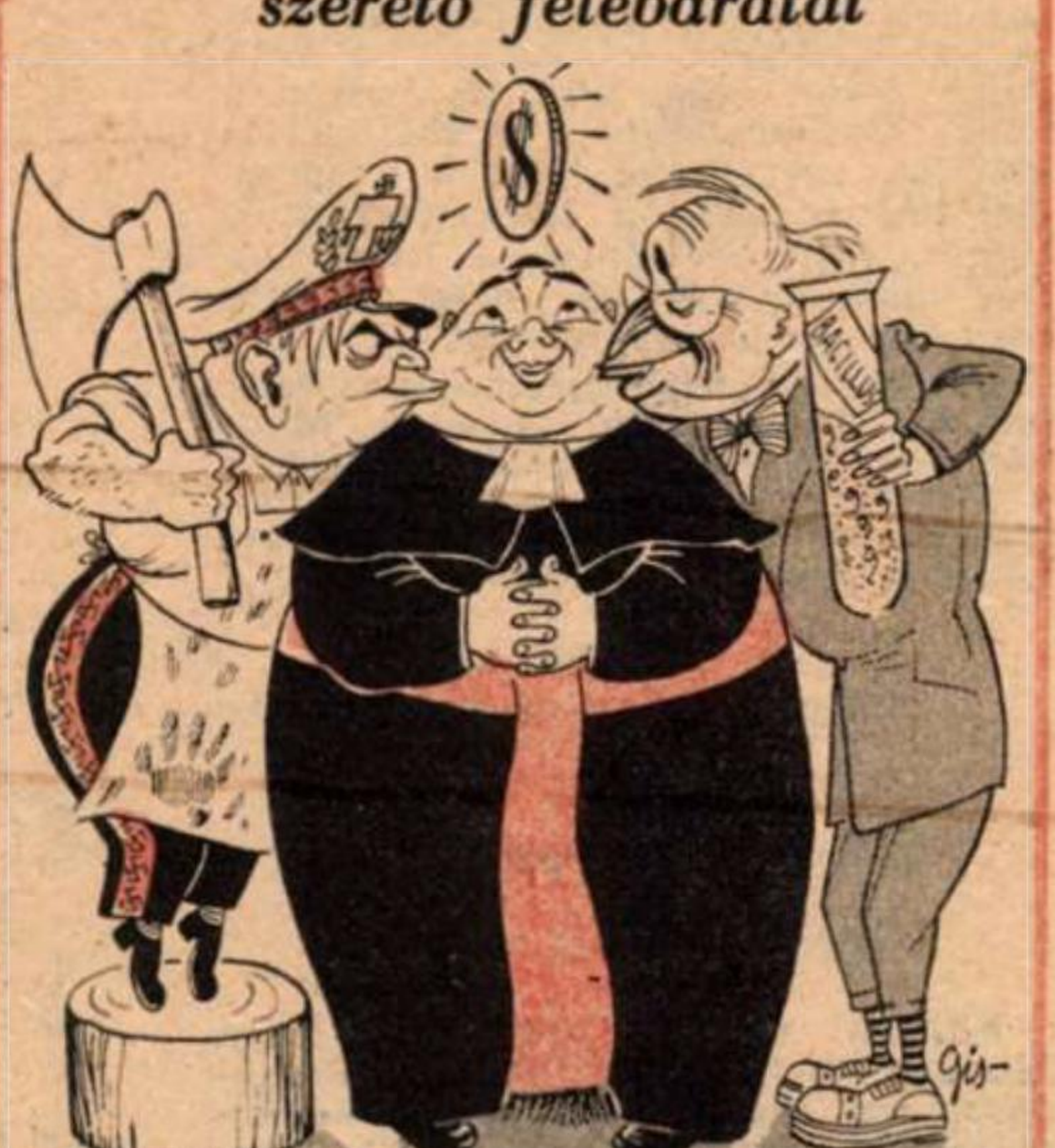

Az első tavaszi nap:
A TÜKER KÉSZÜLHET A NYÁRRA!

A jól idomított menazséria

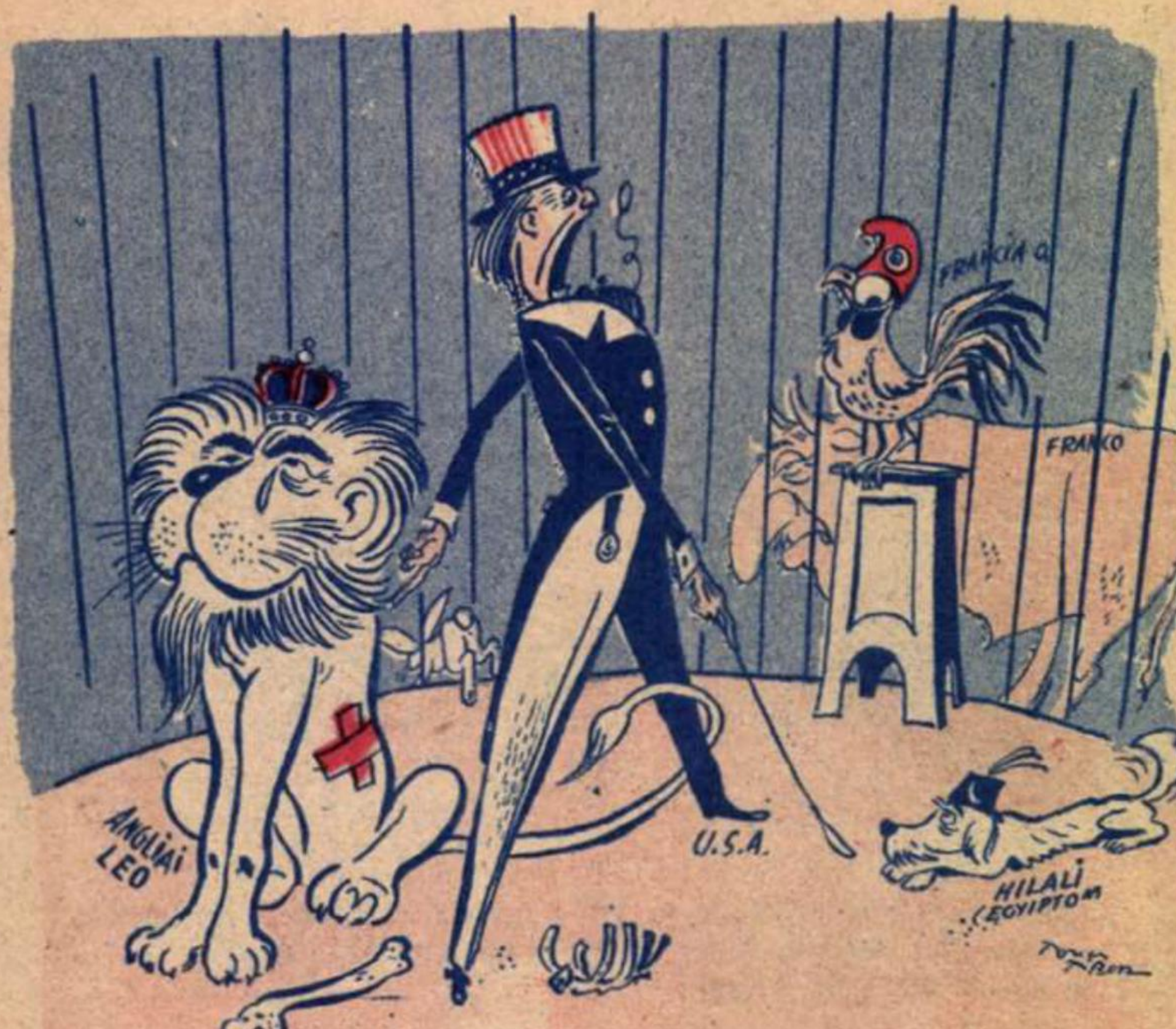

— Hilali! Kérj szépen bocsánatot Leótól!

Az új Gessler-kalap

(A „La Suisse" című svájci lap meg merte írni, hogy Amerika veszélyezteti Svájc gazdasági függetlenségét.)

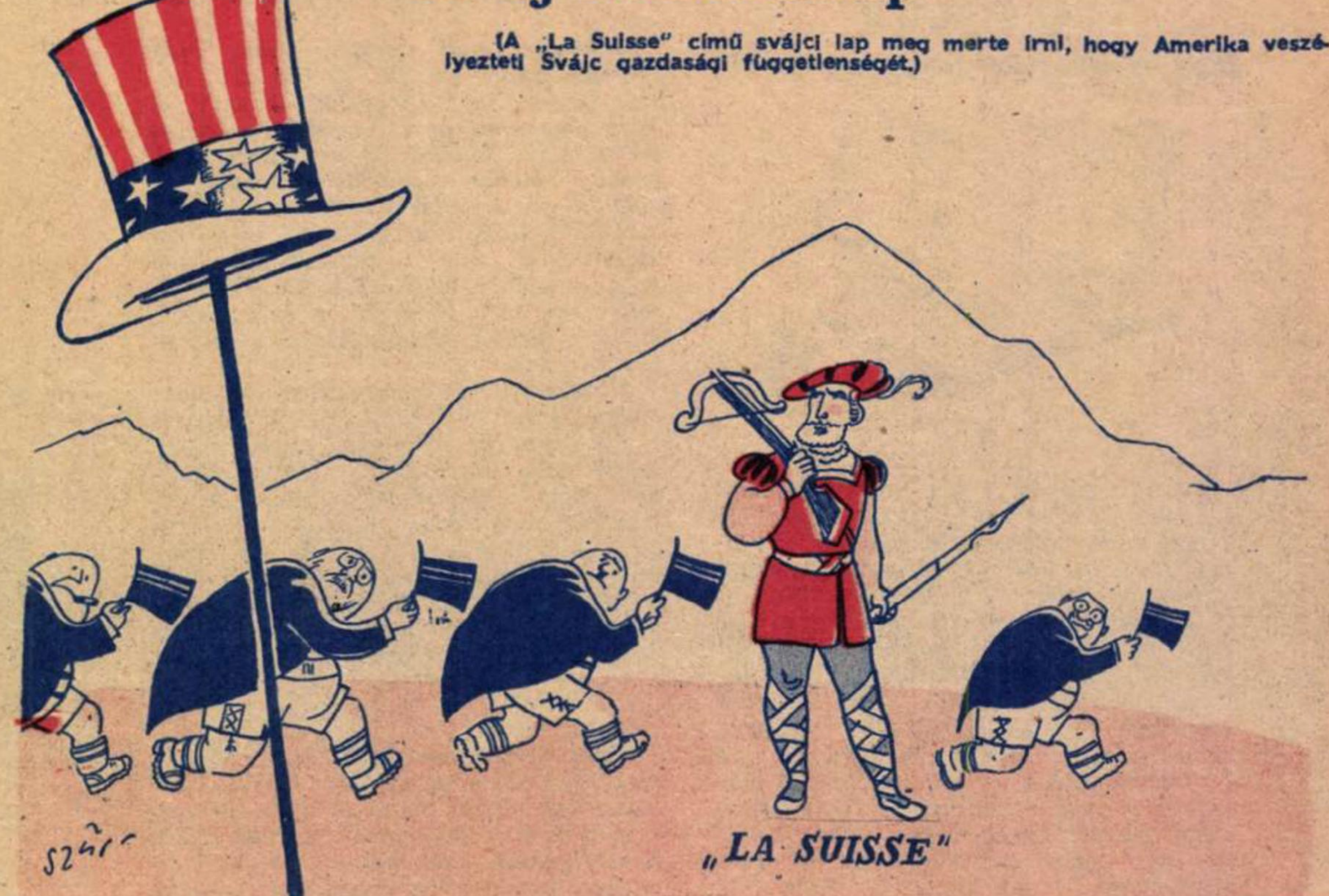

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

Milyen várost ábrázolnak a képek?

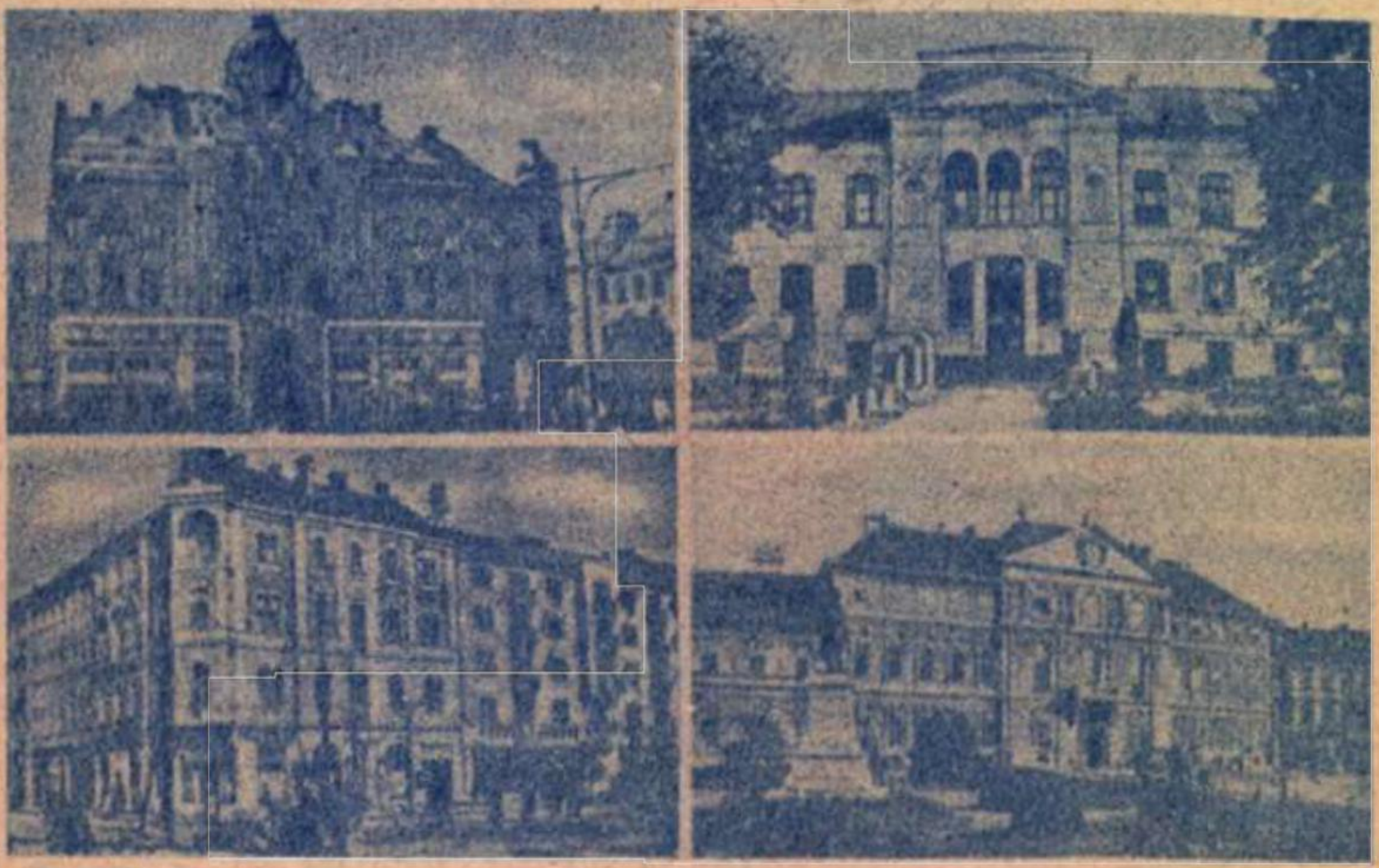

Nagyon örültünk, hogy szülővárosunkról, Hódmezővásárhelyről, a több mint tíz évvel ezelőtt készült képeslevelezőlapok helyett a Művészeti Alkotások V. új, szép felvételű lapokat bocsátott ki.

Nagy érdeklődéssel vártuk az új képeslapokat. Amikor az első ezer darab megérkezett, izgatottan bontottuk ki a csomagot. Legnagyobb meglepetésünkre az ezerdarabos küldeményben egyetlen olyan lap sem volt, amely Hódmezővásárhelyt ábrázolta volna. Négy épület van a levelezőlapon, amelyek hátlapján ez a szöveg áll: „Üdvözlet Hódmezővásárhelyről".

Akárhányszor is néztük meg a levelezőlapokat, bármilyen gyakran végigsiettünk városunk utcáin, ahol a felszabadulás óta szép, új házak épültek, a lapon szereplő épületeket nem tudtuk felfedezni.

Kérjük a Ludas Matyit, segítsen kinyomozni, hogy ezek a képek milyen város épületeit ábrázolják. Annyi bizonyos, hogy nem Hódmezővásárhelyt mutatják be.

Azt is jó lenne megtudni, hogy hova küldték a Hódmezővásárhelyről készült felvételekről nyomtatott levelezőlapokat. Talán még meg lehet menteni — egyszerű szövegátnyomással — a hibásan nyomott levelezőlapok tízezreit.

MOLNÁR GÉZA és **MOLNÁR SÁNDOR,**
a hódmezővásárhelyi posta sztahanovistái

Köd, vagy piszok?

Minden reggel a csepeli gyorsvasúton utazom. Gyönyörű lenne a vonat ablakából a kilátás, ha nem lenne olyan nagy köd. De hol itt a köd? Elkeseredetten dörzsöljük az ablakot, szeretnénk látni a Boráros-téri híd építését, a Gellérthegyet, a Dunát. Már belefáradt a kezünk a sok dörzsölésbe, de még mindig nem láttunk ki az ablakon.

Útitársammal tapasztalatcserét folytattunk. Megállapítottuk, hogy nincs köd, de az ablakot annyira belepte a piszok, hogy már nem is piszok, hanem sárga patina. Jóegynéhány hónapja nem tisztíthatták.

SZABÓ LAJOS,
Rákosi Művek, traktorszállítás

Öt héttel ezelőtt születtem . . .

Közlöm veled, Ludaskám, hogy február 11-én megszülettem. Pólyázásomhoz csak nagyon kevés fehérneművel rendelkeztem, ezért apukám szülési segélyt kért. Születési értesítőmet személyesen vitte el a Közalkalmazottak Szakszervezetének Zalamegyei bizottságához. Megállapították, hogy 72 forint 50 fillér szülési segély jár nekünk. Ezt egy könyvbe is bejegyezték. Azóta eltelt több mint egy hónap, én már öthetes vagyok, de a szakszervezet és apukám munkahelye közötti távolságot (100 méter) a pénz még mindig nem tudta megtenni.

Apukám már tízszer telefonált ebben az ügyben. Kérlek, Ludas, nyomozd ki az ügyet, mert én még pólyában vagyok és nem tudok utánajárni a pénznek.

KOVÁCS LACIKA
Zalaegerszeg, Galamb-u. 2.

Mikor dől be a mennyezet?

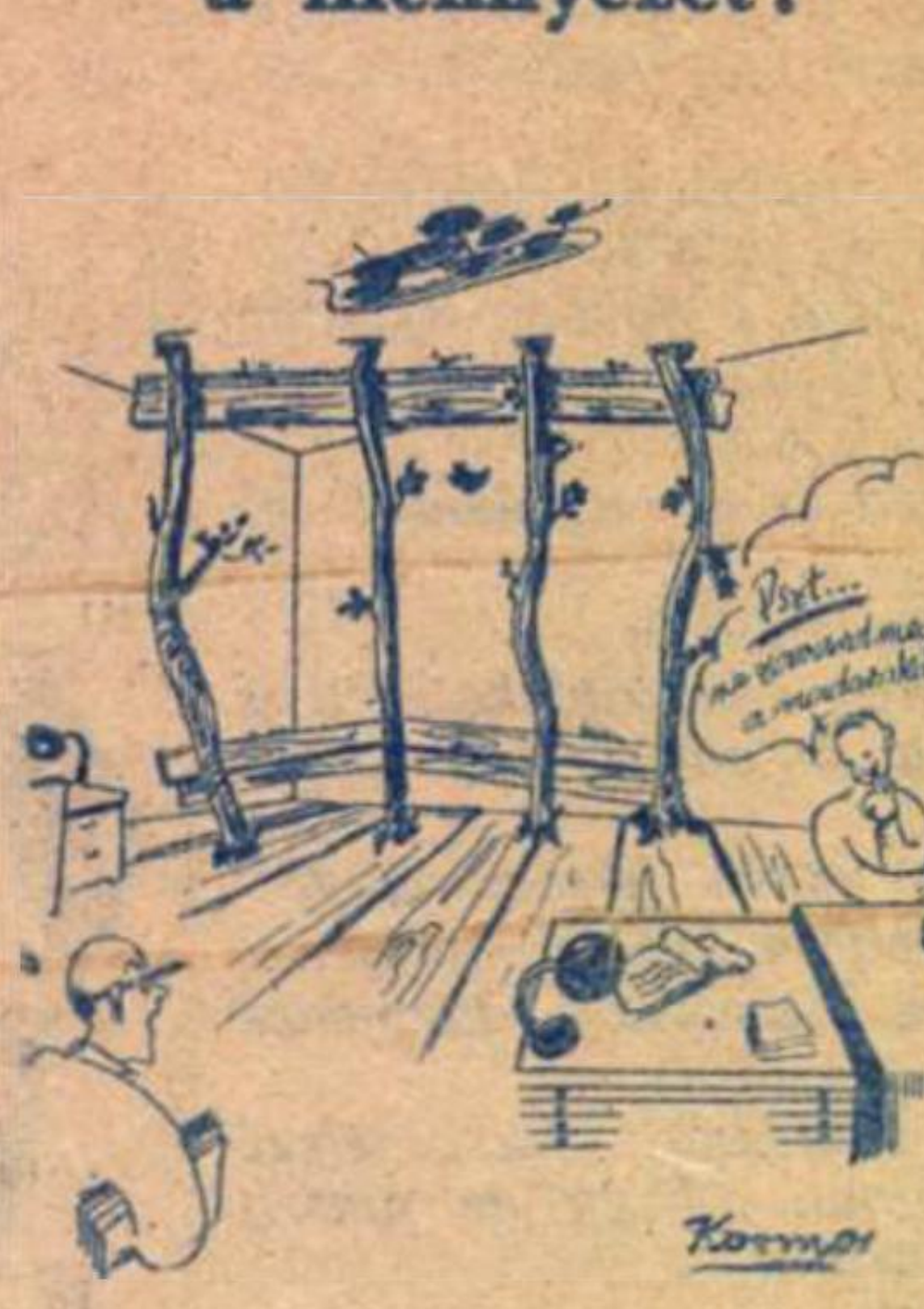
Pszt... ne zavarjad meg a madarakat!

Az Épületvilágítás Szerelő Vállalat központjának dolgozói állandó rettegésben élnek. Budapesten a Bajcsy-Zsilinszky-út 22. szám alatt vannak az irodák. Ennek a háznak a lépcsőháza és a vállalat öt helyisége gerendákkal van aládúcolva. A mennyezetről kíváncsian kandikálnak ki a tégladarabok. Itt a tavasz és a gerenda itt-ott már rügyezni kezd. Minden pillanatban várjuk, hogy az első tavaszi fecskék megérkeznek irodánkba.

Kedves Ludas, intézd el, hogy alaposan tatarozzák az irodát, vagy pedig adjanak más helyiséget. Ezt az új helyiséget már közel egy éve kérjük, de hiába.

JUHÁSZ GYULA, OB-titkár
KORMOS IMRÉNÉ, újítási fel.

A romhányi moziban történt

Nemrég nagyszüleimnél jártam Romhányban. A „Távol Moszkvától" című filmet játszották a helybeli moziban. Bementünk, hogy mégegyszer megnézzük ezt a remek filmet. Hat órára jelezték a kezdést, de csak fél hétkor kezdődött az előadás. Legnagyobb meglepetésemre a film végét kezdték vetíteni. Azt hittem, hogy tévedés történt és kicserélik a tekercseket, de amikor láttam, hogy tovább vetítik a film befejező részét, felsiettem a gépházba és figyelmeztettem tévedésére a gépészt. Kijelentette, hogy én tévedek, mert ő most a híradót vetíti. Hiába érveltem, egyre csak azt hajtogatta, hogy neki ezt küldték híradónak. Azt is közölte, hogy a film utolsó harmadát már egyszer le is vetítette aznap híradó helyett.

Mire újra a nézőtérre értem, a film vége után a film elejét kezdték vetíteni. A hangból egy szót sem lehetett érteni, annyira torz volt. A következő szünetben ismét felmentem a gépészhez. Diadalmasan mondta, hogy levetítette a film elejét is. Ezt nem is vontam kétségbe, de kértem, hogy javítson a hangszórón, mert nem lehet egy szót sem érteni. Dühös volt, de azért levett a hangerőből. Most már hallani lehetett a beszédet, de tíz perc mulva ismét torzított a hang. Világos lett, de mindenki a helyén maradt, mert még nem volt vége a film vetítésének. Valahol a közepetáján ért véget a film. A nézők azonban hiába vártak, a jegyszedők közölték, hogy vége az előadásnak, menjünk haza.

Felmerül a kérdés: ha tévedésből a híradó helyett a film harmadik részét küldték, miért nem jöttek rá erre a tévedésre? Ha a filmexpedíció tévedett, a gépész miért nem nézte meg, hogy mit vetít? Ha nem nézte meg, miért nem hallgatott az én tanácsomra? A hangleadás torz, rossz, érthetetlen, miért nem javítják meg? Hiszen így elidegenítik a község lakosságát a mozi látogatásától.

CEGLÉDI FERENC tizedes

Ludas Matyi elintézte

A „Hol a lepedő?" című közleménnyel kapcsolatban a továbbiakat közöljük:

Azon a napon, amikor a fürdőzők egyrésze nem kapott lepedőt, a Széchenyi mosodája nem volt üzemben. Másfél óráig tartott a szünet. Ez a kiesés valóban zavart idézett elő a lepedőellátásban. A Lukács kivételével most az összes budapesti fürdők fehérneműjét a Széchenyi mossa. Hozzájárult a lepedőhiányhoz az is, hogy a panaszban említett napon rekordforgalom volt. 6790-en fürödtek a Széchenyiben.

A szükséges intézkedéseket megtettük.

VIRÁG SÁNDOR igazgató

A püspökladányi vendéglátó üzem elleni panaszt kivizsgáltuk. A vezető hibát követett el, de nem a fogyasztó, hanem a népgazdaság kárára. Hét forint tíz fillérért adta a füstölt oldalas feltéttel készített lencsefőzeléket, amelyet 11.24 forintért kellett volna számláznia. A Bajtárs-szelet ára magas volt. Egyébként a püspökladányi állomáson valóban különböző árakon árulják a Bajtárs-szeletet az Utasellátó Vállalat fiókjaiban. A Nyugatin háromféle ára van a „Bajtárs"-szeletnek. Ok: más a haszonkulcsa az árudáknak, a pavilonoknak és vendéglátó üzemeknek.

Az Utasellátó V.
vendéglátóipari osztálya

Interurbán — akadályokkal

Egyhetes szabadságomat töltöttem a mátrafüredi 1-es számú SZOT-üdülőben. Hazautazásom délutánján, III. 15-én háromnegyed háromkor telefonon kerestek Budapestről. Amikor a meghívás az üdülőbe érkezett, sétáltam az üdülőtelepen. Négy óra felé érkeztem vissza. Azonnal a postára siettem. A postán összeköttetést kerestek Budapesttel. Budapest körülbelül tizenöt perc mulva közölte, hogy a pesti hívó időközben törölte a hívást. Este visszautaztam Budapestre. Másnap találkoztam azzal, aki telefonon keresett. Legnagyobb csodálkozásomra a következőket mondta a telefonhívással kapcsolatban: szombat reggel félhét körül jelentette be az interurbán beszélgetést és kérte, ha lehet 7 és 1/2 8 óra között hívjanak a telefonhoz. Rövidesen közölték vele, hogy az üdülőnek nincs telefonja és így csak meghívásos beszélgetést lehet folytatni. Kérte, hogy a lehető legrövidebb időn belül bonyolítsák le, mert nem ér rá sokat várni. Kilenc óráig várt, azután elment hazulról. Körülbelül délfelé közölték otthon tartózkodó édesanyjával, hogy törlik a beszélgetést, mert sem az üdülőben, sem a telepen nem vagyok található. Mindezek után kaptam én a fenti értesítést — délután háromnegyedháromkor. Kicsit érthetetlen. De ez még semmi! Valamit ott felejtettem az üdülőben és hétfőn — III. 17-én — én is megkerestem a mátrafüredi 1-es számú üdülőt és kértem egy ismerősömet a telefonhoz. Szerettem volna megkérni őt, hogyha hazajön, hozza haza az ottfelejtett holmimat. Délután 2 óráig kértem a beszélgetést. Félháromkor megsürgettem és egy félóra mulva közölték velem, hogy nem tudják adni, mert az illető reggel visszautazott Budapestre. Ennek a közlésnek az a szépséghibája, hogy az illető még most is az üdülőben van.

Nincs jobb lehetőség az interurbán beszélgetések lefolytatására? Miért esik a postának ennyire nehezére a feleket a telefonhoz hívni? Erre szeretnék az illetékesektől mielőbb választ kapni.

Elvtársi üdvözlettel:

DIBUSZ JOLÁN
a VI. ker. Tanács dolgozója

Miért 1.90 a krémes?

A Fővárosi Vígszínházzal szemben van a Pálma-eszpresszó. Itt kértem egy krémest. Egy forint kilencven fillért kellett a pénztárnál fizetnem, hogy a pult mellett állva megehessek egy krémest, amelynek egész Budapesten 1,30 forint az ára. Még a Vörösmarty-téren, a volt Gerbeaudban is.

A másik meglepetés akkor ért, amikor utalványt kértem a pénztárnál egy szimplára. A pénztárosnő kijelentette, hogy várni kell, mert a gépnél először azoknak csöpögtetnek kávét, akik bent ülnek a teremben. Többen méltatlankodtak, hogy azok a dolgozók, akiknek csak annyi idejük van, hogy a pultnál lehörpintsenek egy szimplát, vagy duplát, nem várhatnak addig, amíg a belső teremben üldögélők. Azok bizonyára jobban ráérnek.

Valami nincs rendben a Pálma-eszpresszóban.

A Fővárosi Vígszínház
több dolgozója

Miért késett a fonal?

A „Tolnai Selyemfonó" 1952. február 14-én feladott címünkre egy láda tiszta selyemfonalat.

A fonal csak március 17-én érkezett meg, tehát több mint egy hónapig utazott.

A szentgotthárdi vasútállomás így indokolta meg a késést:

Február 23-án a fuvarokmány megérkezett a szentgotthárdi vasútállomásra, de az áru hiányzott mellőle. Megindult a nyomozás. Eredménytelen volt. Végül is Győr állomás raktárában a havi rovancsolás alkalmával mint fölös árut találták meg. Csak ekkor irányították Szentgotthárdra. Így érkezett meg az áru március 17-én rendeltetési helyére.

Az árut egyébként gyorsáruként adták fel.

Ezúton közöljük a MÁV dolgozóival, hogy tervünket csak akkor tudjuk jól teljesíteni, ha a fonalkészlet időben megérkezik a munkapadokhoz. A fenti példa azt mutatja, hogy néha nem mindenütt tartják be a háromnapos kocsifordulót.

HERCZEG JÁNOS
a „Szentgotthárd" selyemgyár ÜB-elnöke

Ludas Matyi
Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ
A kiadásért felel:
a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9-11.
Telefon: 222-271, 221-293.
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11
Telefon: 221-285
Hirdetési osztály:
VII., Lenin-körút 9—11.
Telefon: 221—285.
Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda Ü. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850.
Budapesti Szikra Nyomda,
V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

Totózó!
Vegyen TIPPSZELVÉNYT, nyerhet!

Furcsa férfidivat

A férfiak néha elképesztően egyhangúan öltözködnek, a nadrág formája évek óta alig változik, s a zakó terén sincs semmi különösebb újítás. Az effajta maradiság az egyéni hangulatú és ízlésű férfit kétségkívül elkeseríti. Kellemes érzés már öltözködés által is kitűnni a rengeteg egyforma nadrág közül. Időnként akad merész kezdeményezés, mint lavor kinézésű kalap, kályhacsőre emlékeztető nadrág és felöltőnek tűnő zakó, vagy olyan nyakkendő, amelyen meztelen hölgyek szamócát szednek.

Sajnos azonban a férfiak átlagtermése fütyül a fenti gyönyörűségekre s ezáltal a divat úttörői a közröhej sorsára jutnak. Az éretlen tömeg kacajától kísérve a merész kezdeményezők ilyenkor lehangoltan bámulják a nőket, akik szoknyát és nadrágot, de még vödörkinézésű kalapot is hordhatnak, mégsem tesz rájuk megjegyzést senki.

Bizony, az utóbbi időben már én is abban a balhitben éltem, hogy a férfinépség belenyugszik a szürkeségbe, de hamarosan csalódtam, mert érdekes nadrágos madarakkal találkoztam úton, útfélen. Nem is a nadrágon akadt meg a szemem, hanem a tökfödőn, amely ledéren kellette magát a kobakon, mintha mondaná — ide söss, járókelő, nézz rám. Jól festek, mi? Ugyanis az illető fejvédő egy bársonysapka, mintha zsoké lenne a hordozója, de a sapka egész hátulja és oldala gyakran az eleje is tele van a legkülönbözőbb jelvényekkel, kokárdákkal, zsuzsukkal, bizsukkal és fene tudja, mivel. Vándorjelvénykiállítás ez, hasonló a vadászkalapon lévőhöz, azzal a különbséggel, hogy a nyulak és vadibák vérszomjas üldözői csak vadásztársaságuk címereit dobálják fel kalpagjukra.

De ez a deli satyak rangosabb jószág. Az én egyik megfigyeltem sapkáján csak úgy kapásból a következő dolgokat ismertem fel. Először is az eucharisztikus kongresszus jelvényére emlékeztető plecsnit és a DISZ-jelvényt. Ugy tűnt, mintha békésen társalognának és csodálkoznának, hogyan kerül a Miki egér és a Fradi-jelvény a kalapra. Egy másik kiszögelésen Petőfi kopott kokárdáról gúnyosan mosolyogva nézett le rám. Az ifjú balfülét verdeste az MNDSZ jelvénye, amit tudtommal csak a nők viselnek, és így az MSZT és a Fodrász Szakszervezet plakettjein nem is nagyon akadtam fent. Hátha borbély? Bocsánat, a tisztes ipar nem vállalja. Megjegyzem, asztalos is lehet, vagy mérnök, mindkét szervezet szimbólumát felismertem a satyakon. A brit királyság címerének jelenlétén magános békegalamb csodálkozott, s az imperializmust még az USA is képviselte egy rádiótársasággal és a Wright-rágógumit dicsérő lenge fátylakba öltözött Rita Hayworth-al.

Levonva a következtetést, az egyes ifjak között kitört jelvényláz, amellett, hogy hülyeség, kimondottan káros. Az én ifjam, s a további nem is mindig ifjú emberek olyan büszkeséggel viselik a trofeákat, mintha külön elismerés járna érte, vagy a legmagátólértetődőbb dolog lenne a cserkész- és az úttörőjelvény sapkára tűzése.

Egy bolond százat csinál — szokták mondani. Mindenesetre az első sapkás bolond megcsinálta a maga pár száz követőjét. Azonban senki számára sem elérhetetlen a „józan ízlés" nevű, általában használatos tulajdonság, s ha valaki mindenáron ki akar válni embertársai közül, ezer és egy módja van rá. Mindjárt ajánlhatok egyet:

Jól kell dolgozni, nagyon jól s máris ránk terelődik a figyelem, akarjuk vagy nem akarjuk. Pioker Ignácot például mindenki ismeri, szereti, tiszteli, pedig esküszöm, nincsen jelvénykáosz a kalapján.

Nagy S. József

A Kossuth-díjak kiosztása után

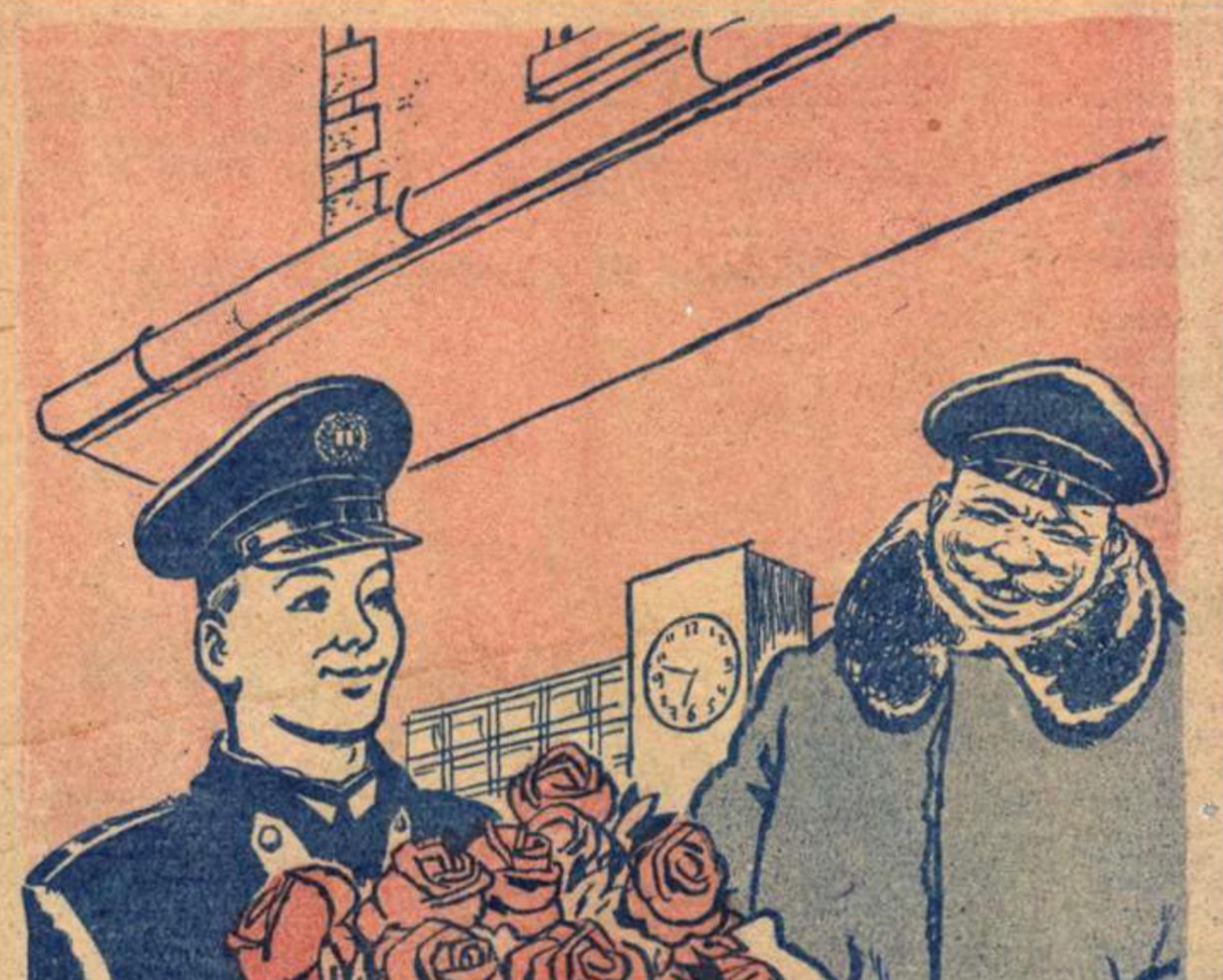

— Hova igyekszel ezzel a virágcsokorral, te Pista? Csak nem akarod megkérni a Jutka kezét?
— Dehogyis. Kossuth-díjat kapott a mesterem.

Irodalmi Sztálin-díjat kapott két magyar író

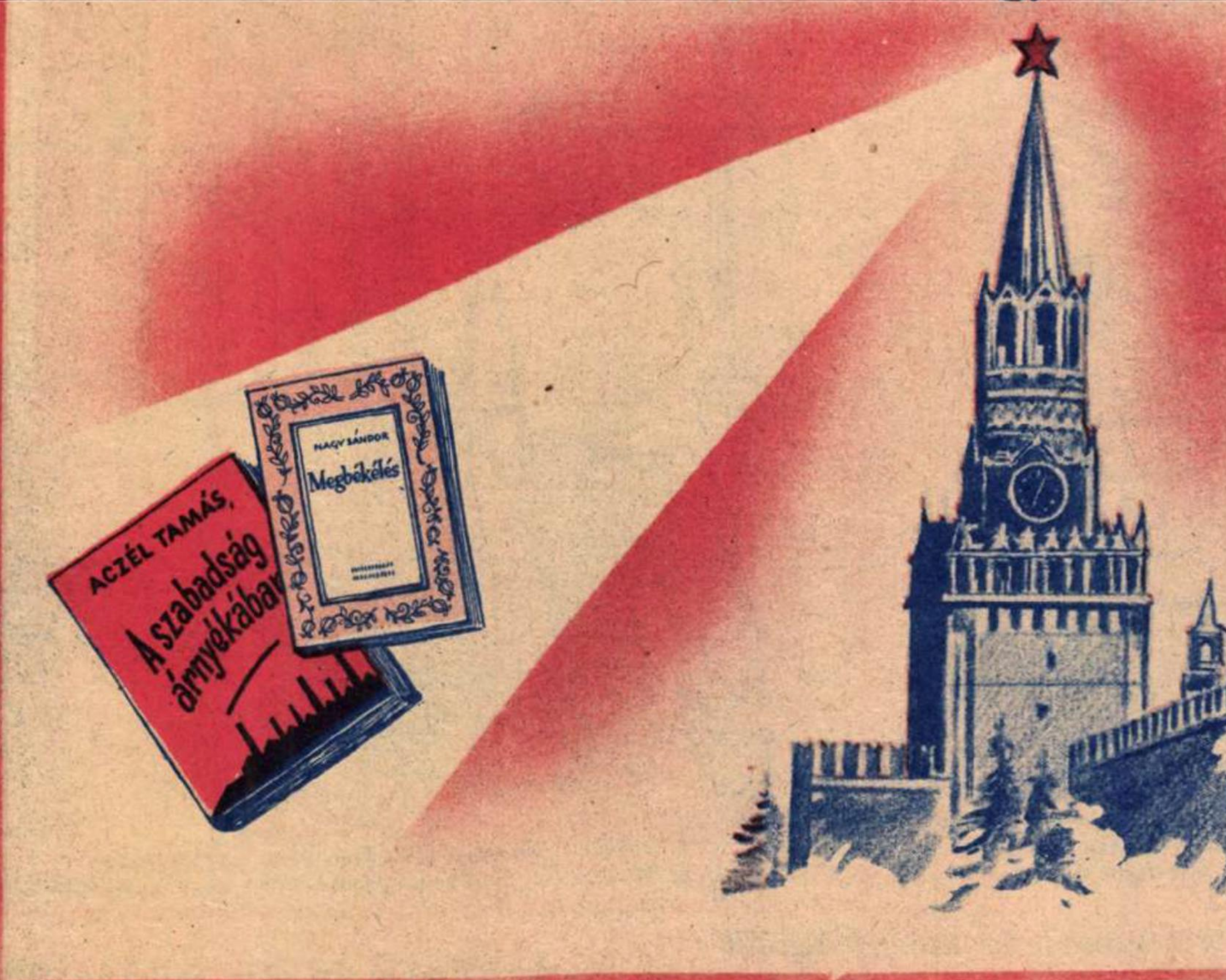

Tavaszi bágyadtság

Az orvos megvizsgált, átvilágitott, meghallgatta a szívemet, tüdőmet, nyomott egyet a hasfalamon és egy kis kalapáccsal ráütött a térdemre. Mindent rendben talált. És és mégis időnként érzem a tavaszi fáradtságot, bágyadt vagyok, a fejem és végtagjaim fájnak néha és szédülni is szoktam.

— Magának askorbinsavra van szüksége — nézett rám az orvos a szemüvege mögül. Megcsapott a halál fagyos lehellete. Fogalmam sincs, mi az az askorbinsav, de már a neve... askorbin, skorbin, skorbut, fogak kihullása, láz, halál, rémes...

— Igen, igen, askorbinsav — ismételte kéjesen. — Az reverzibilisen megköti a hidrogént, tudja?

Dehogy tudtam, csak rémülten nyeltem nagyokat. Borzasztó beteg lehetek, ha a hidrogénemet reverzibilisen kell megkötni! Azelőtt kötetlen hidrogénnel jártam és most tessék...

— Az askorbinsav remek dolog! Átveszi a szervezetben a sejtoxidáció folytán a fermentek hidrogénjét és más fermenteknek adja át! Érti?

Már semmit sem értettem! Csak ültem és a térdem reszketett. Át kell adatnom a sejtjeimben az egyik fermentnek a másik ferment hidrogénjét! De hiszen... ez a megsemmisülés, a sötétbezuhanás, a halál! (Csak tudnám, mik azok a fermentek?)

— Hát, szóval — mondta a doktor részvét nélkül és felállt — egykettőre elmulasztjuk a tavaszi fáradtságát.

— Ké... kérem... sok gyógy... gyógyszer kell ahhoz? — hebegtem.

— Dehogy! Csak naponta húsz deka nyers savanyúkáposzta! Abban sok az askorbinsav, vagy más néven C vitamin!

*

Hát, ez határozottan csoda! Egy hete eszem a nyers savanyúkáposztát és máris olyan friss vagyok, mint egy ma sütött cipó. Kitűnő tanácsot adott ez az orvos. Szinte érzem, amint a szervezetemben az egyik ferment boldog mosollyal nyujtja át a hidrogénjét a másiknak, miközben a savanyúkáposzta mögöttük áll és elégedetten dörzsöli a C vitaminját!

Nagyszerű gyógymód! Még ma délután megnézem a lekszikonban hogy mi is az a ferment!

Kiki a szerepe szerint

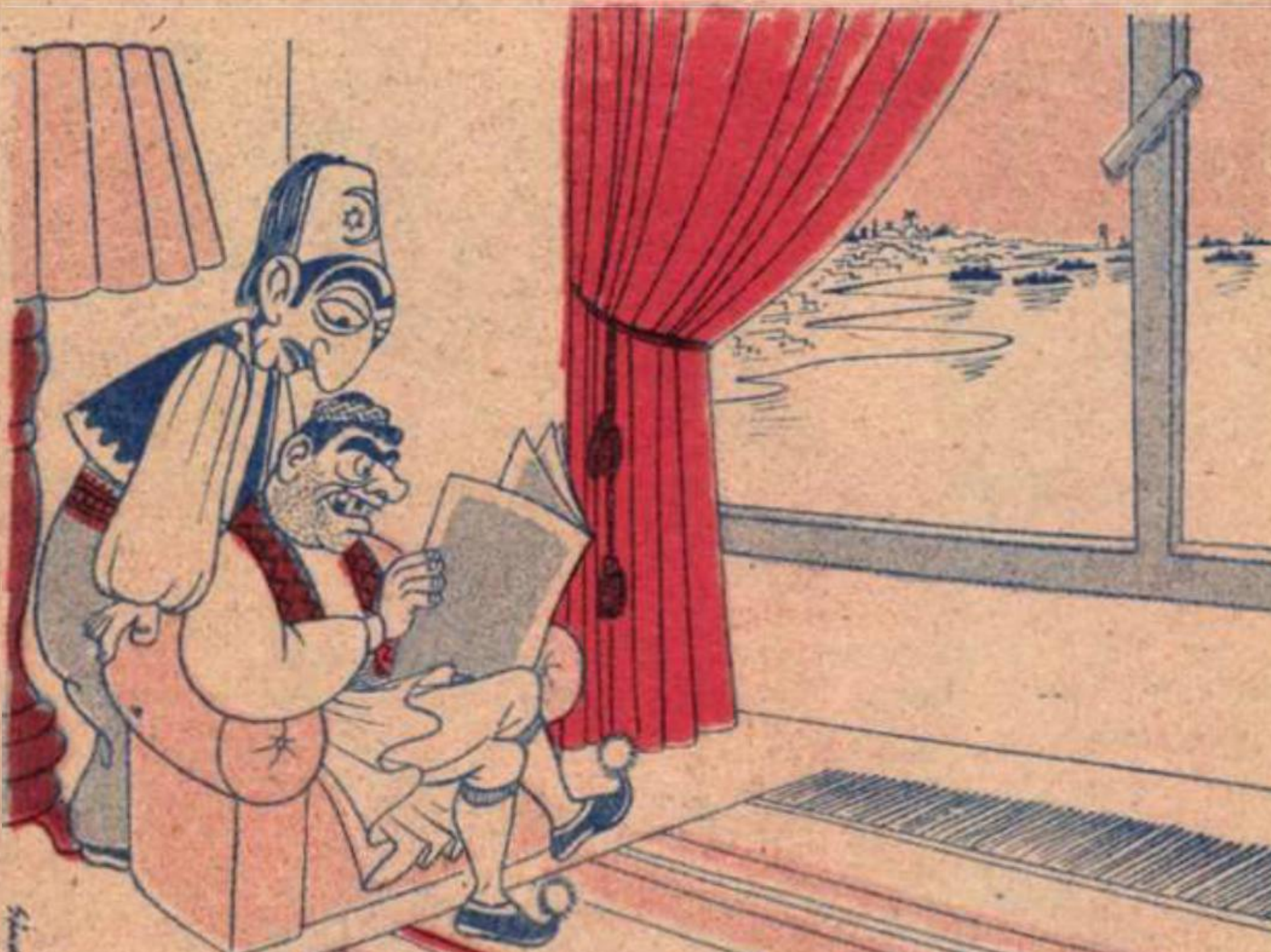

— Amerikai parancsnokot kapott a görög-török hajóhad.
— És Angliának semmi szerepe sincs az egészben?
— Dehogy nincs. Beletörődött.

Válság-költségvetés idején Angliában

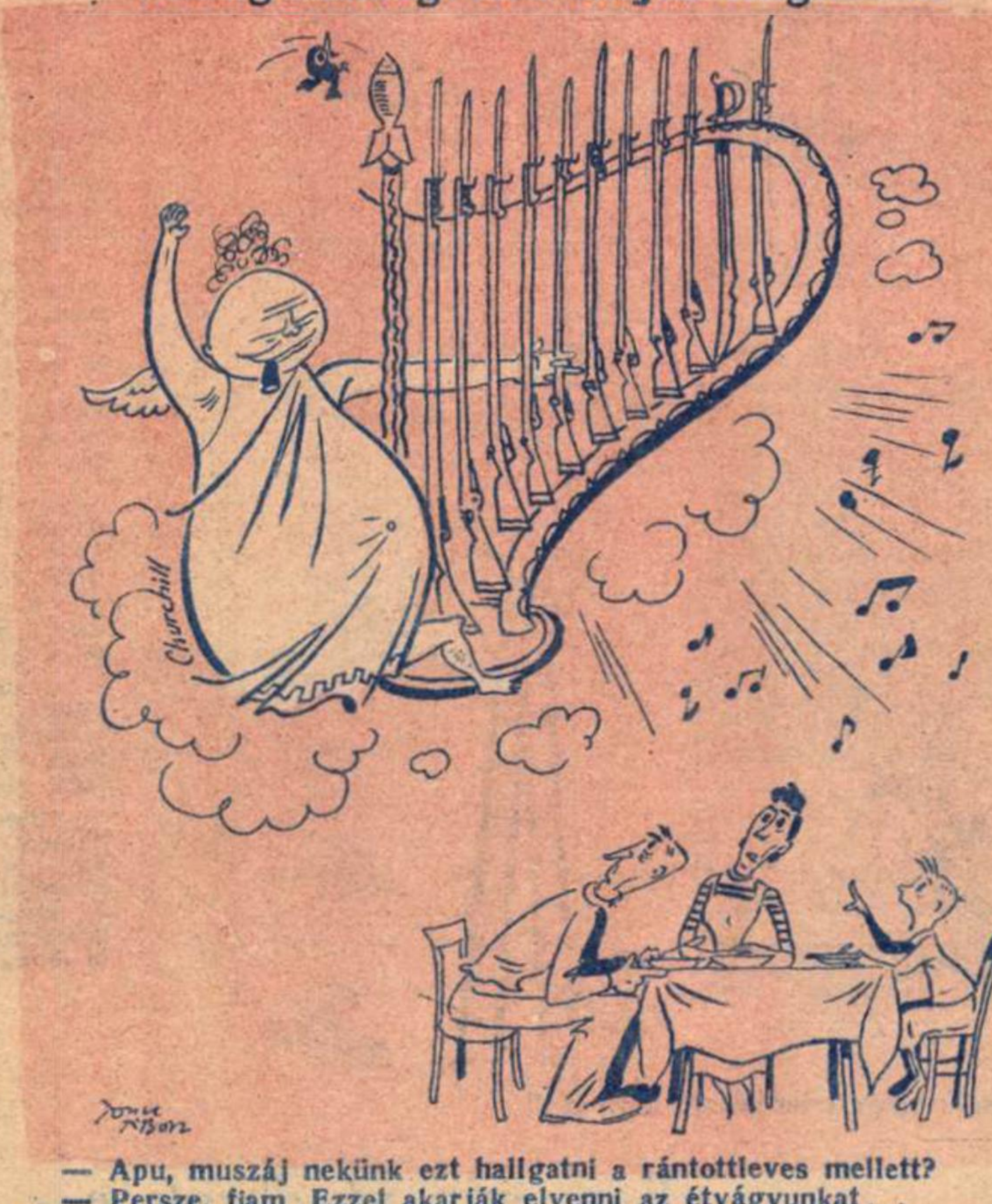

— Apu, muszáj nekünk ezt hallgatni a rántottleves mellett?
— Persze, fiam. Ezzel akarják elvenni az étvágyunkat . .

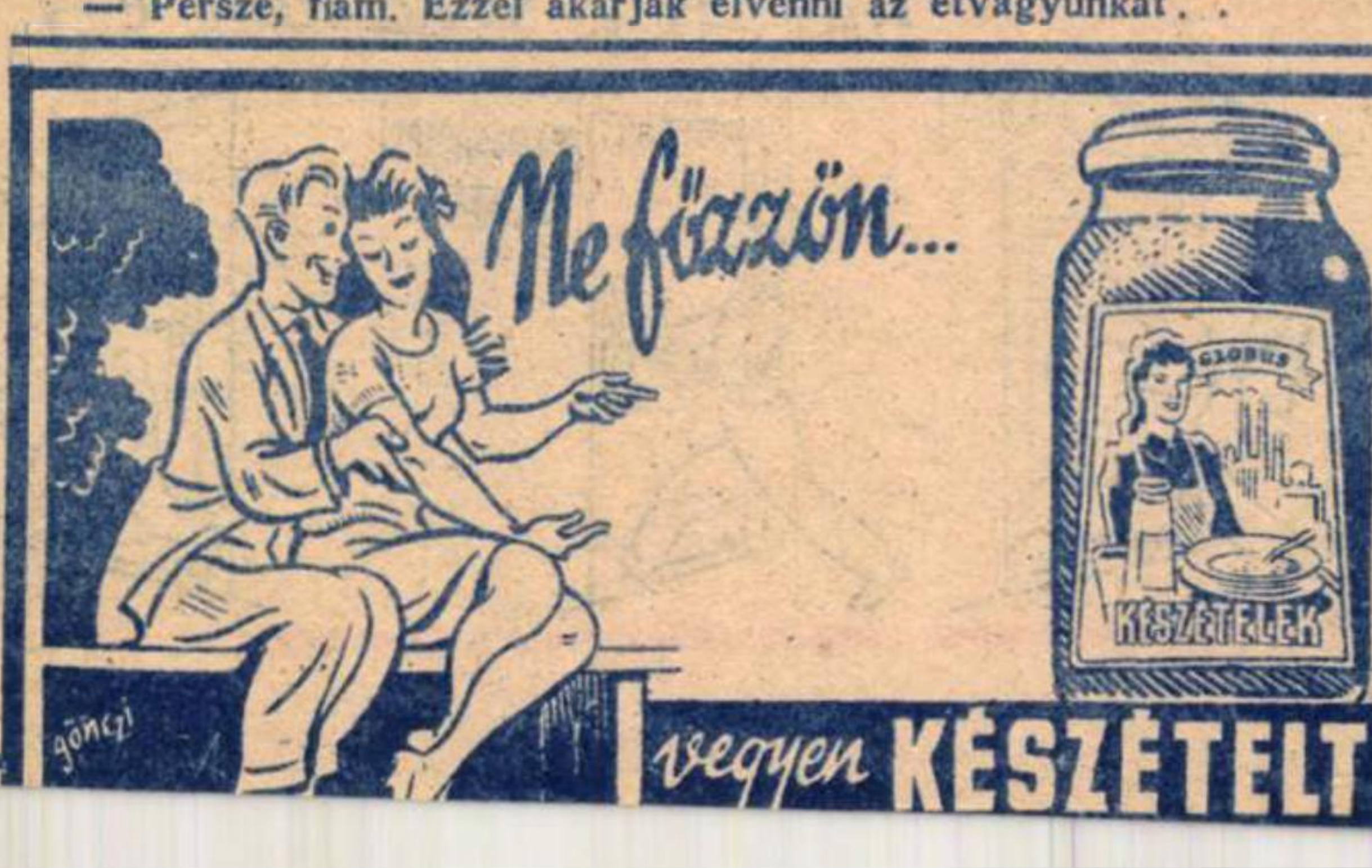
Ne fázzon...
GLOBUS
KÉSZÉTELEK
vegyen KÉSZÉTELT!

Ujságíró egy koreai hadifogolytáborban

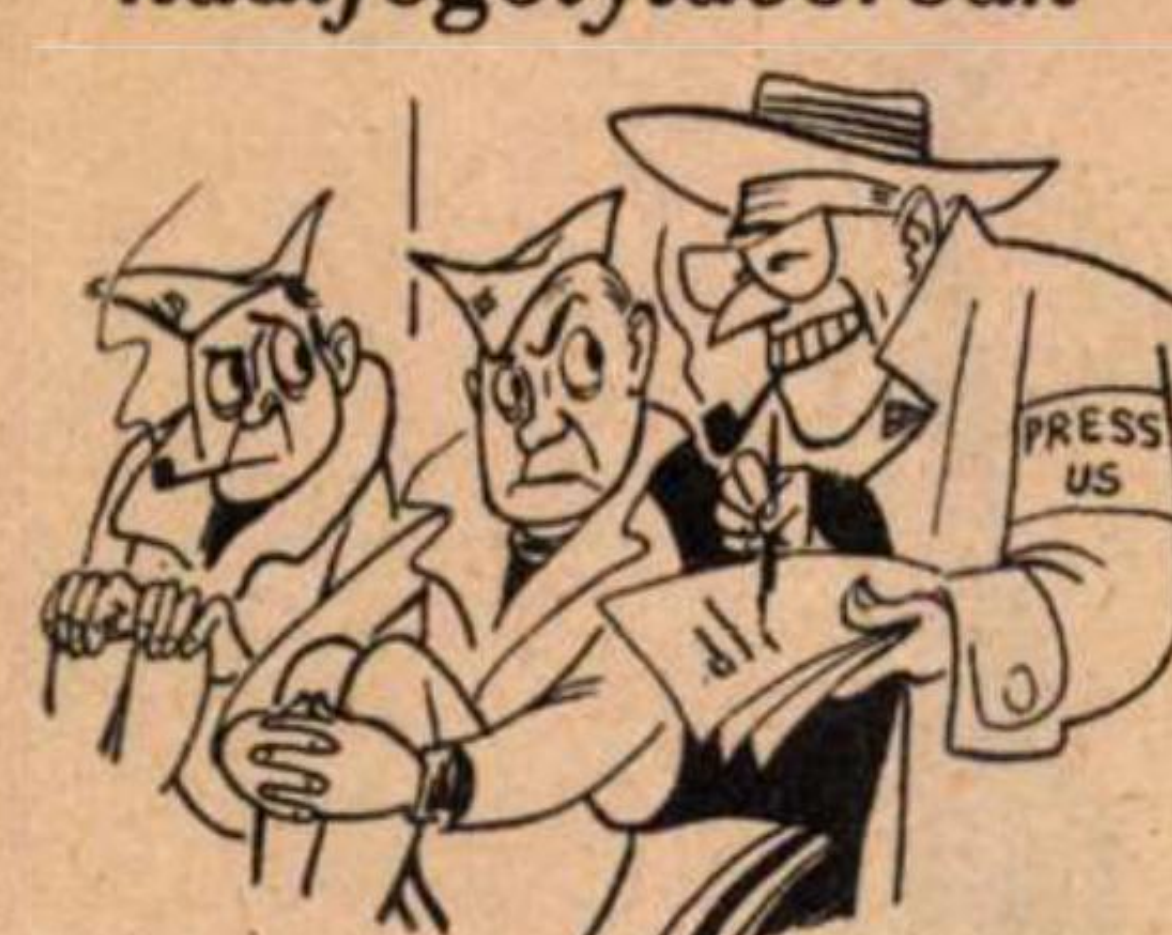

— Nos, milyen az amerikai hadifoglyok élete itt Koreában?

— Állandó félelemben élünk.

— Bántalmazzák magukat?

— Dehogy bántalmaznak.

— Megfélemlítik a hadifoglyokat?

— Szó sincs róla. Emberibben bánnak velünk, mint otthon Amerikában.

— Rossz az ellátás?

— Az ellátás kifogástalan.

— Nincs orvosi gondoskodás?

— Elsőrangú orvosi gondoskodás van.

— Hát akkor mitől félnek?

— Az amerikai repülőgépektől.

— De hiszen ez fogolytábor.

— Na és? Azt hiszi, hogy az amerikai repülőgépek csak kórházakat és iskolákat bombáznak?

Micsurin-módszer kukoricáéknál

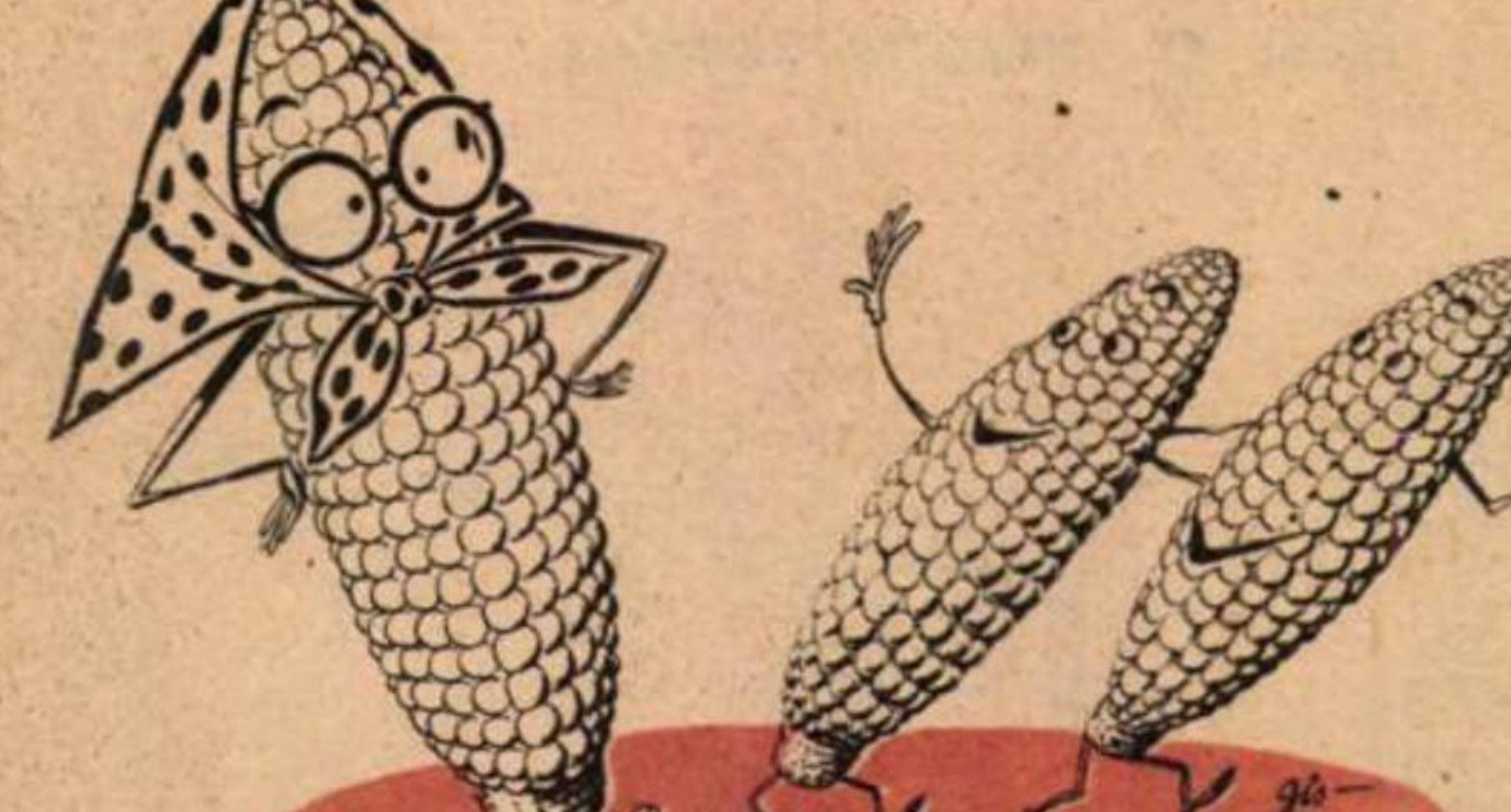

— Vége a gólya-mesének, Kuki néni! Ma már mindenki tudja, hogy heterózis útján szaporodik a kukorica...

Ebadta az Állatkertben

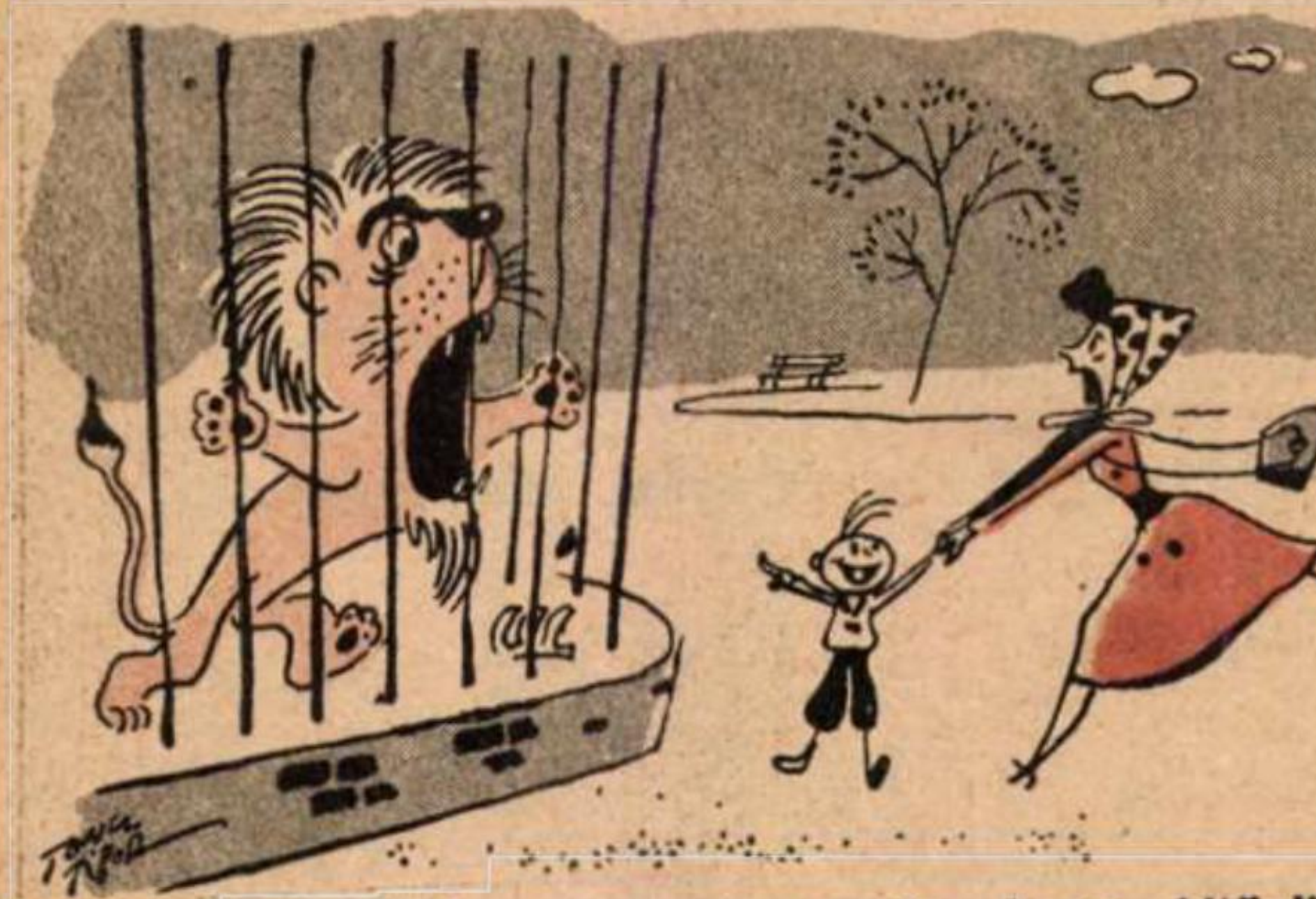

— Ne félj, anyu, nincs ereje, hogy kitörjön, mert nem eszik spenótot.

Egy lelkiismeretes festő,

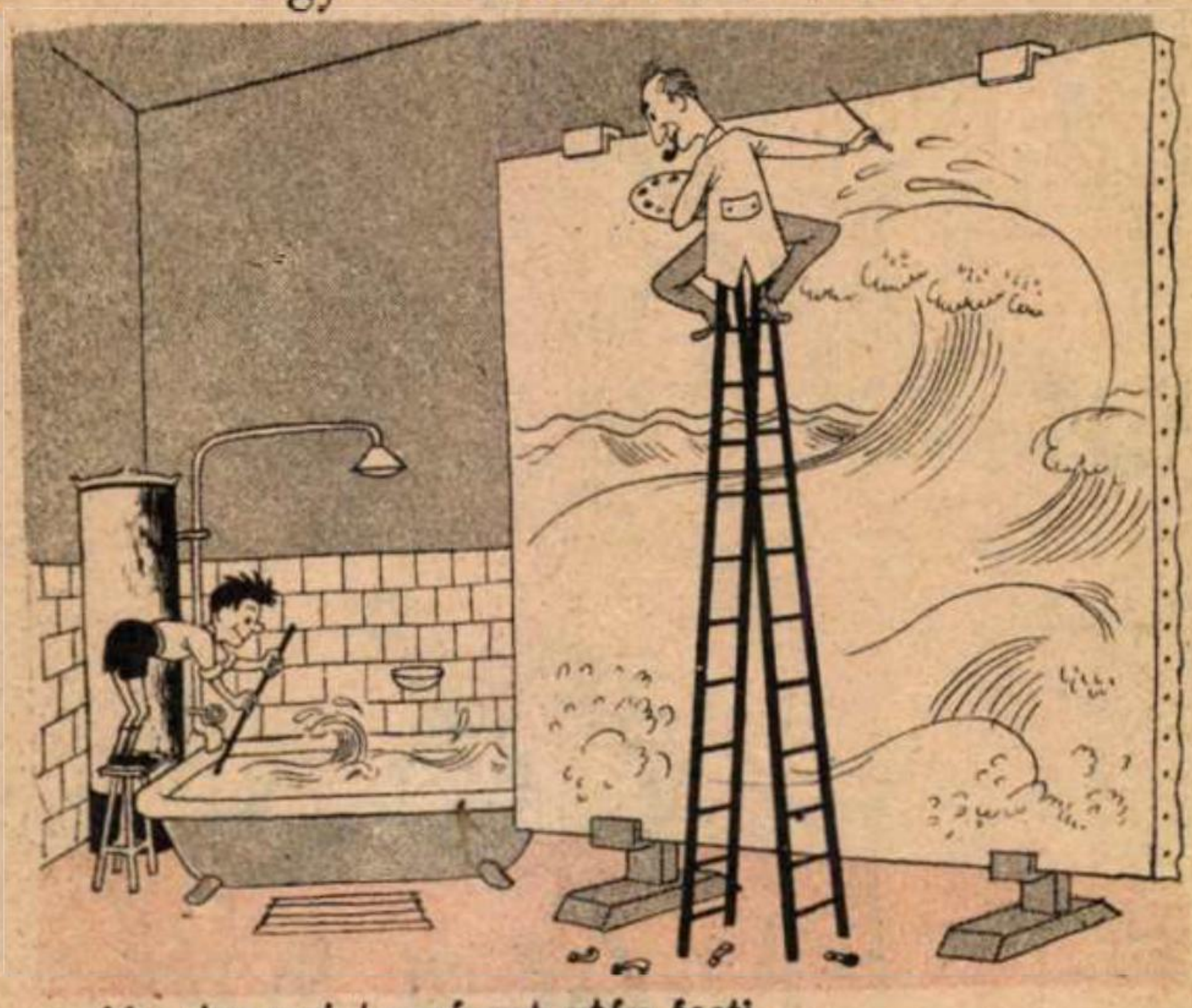

aki a tengert természet után festi.

Ijedelem a francia miniszterelnökségen

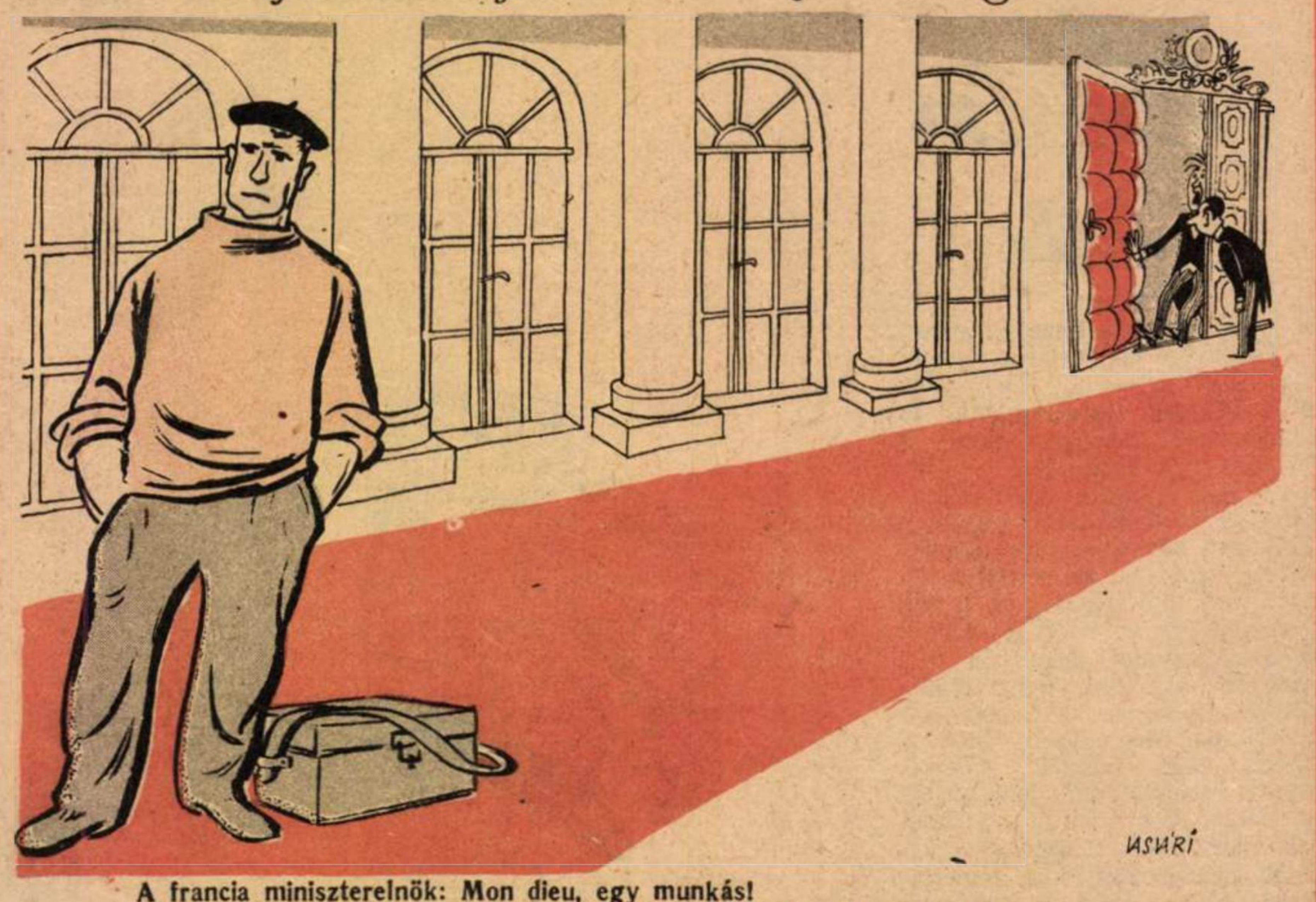

A francia miniszterelnök: Mon dieu, egy munkás!
A titkára: Ne tessék megijedni, most csak a villanyt jött megjavítani...

A HUMOR MESTEREI

A szerencsés gyilkos

Irta: GUY DE MAUPASSANT

A monacói hercegség lakossága lázban volt: gyilkosság történt. Egy ember, hirtelen haragjában, megölte a feleségét.

A rendkívüli eset tárgyalásán (Monacóban ugyanis eddig még soha senki sem ölt meg senkit) a bíróság a bűnöst halálra ítélte. És ekkor rájöttek, hogy nincs se hóhéruk, se guillotinejük.

Mi legyen hát? Megkérdezték a francia kormányt, nem kölcsönözné-e nekik a kivégzéshez szükséges dolgokat. A válasz: kölcsön adják, de — tizenhatezer frankért. A herceg úgy találta, hogy a kivégzés ilyenformán egy kicsit drága lenne. Tizenhatezer frankot egy gazember nyakáért? Ugyan kérem!

Olaszországhoz fordultak. Ezek olcsóbb ajánlatott tettek: csak tizenkétezret kértek. Igen ám, de honnan vegyék erre a pénzt? Új adónemet kellett volna bevezetni és csaknem egy egész frank esett volna minden egyes lakos fejére. Még kormányválság törhetne ki emiatt. Arra is gondoltak, hogy a bűnöst agyonlövetik. A vezérkar főnöke azonban határozottan állást foglalt ez ellen a terv ellen, mondván, hogy lőszer csak annyi van, amennyi a hercegi születésnap üdvlövéseire elegendő.

Végül is valaki azt ajánlotta, hogy a halálbüntetést változtassák át életfogytiglani börtönre. A tervet elfogadták. Mivel azonban börtön sem volt, hát kiürítettek egy pincehelyiséget a hercegi palotában és felfogadtak egy börtönőrt.

Egy napon a herceg az államkiadások könyvét vizsgálva, megrémült az egyre emelkedő költségek láttán és azt ajánlotta a minisztertanácsnak, hogy mondjanak fel a börtönőrnek és az elítélt vigyázzon saját magára. A tanács így is döntött, tekintettel arra, hogy jobb megoldást nem talált, s csupán annyit fűzött még hozzá, hogy az ételt a herceg szakácsa fogja hordani a rabnak.

Mikor azonban egy ízben nem hozták idejében cellájába a reggelit, kinyitotta az ajtót (kulcsa volt hozzá, hiszen saját magát őrizte) és ő maga ment a konyhába reggelijéért. Még azt is mondta a szakácsnak, hogy mivel úgysincsen semmi dolga, hát ezentúl majd ő maga jár éleleméért. Ettől kezdve a palota többi szolgájával együtt fogyasztotta reggelijét, ebédjét, vacsoráját és igen összebarátkozott velük.

Ebéd után, ha szép idő volt, sétálni ment, néha elment egészen Montecarlóig, néha a kaszinóba is betért és az asztalra dobott öt frankot. Ha nyert, akkor a legjobb étteremben vacsorázott. Este hazatért, gondosan bezárta maga után az ajtót és lefeküdt.

A helyzet azonban egyre kényesebb lett, nem a fogolyra, hanem a kormányzatra nézve. Elhatározták, megkérik a bűnöst, hagyja el az országot, mert ingyen mégsem etethetik. Ő azonban elhárította az ajánlatot:

— Nem fellebbeztem fel-nem-akasztásom ellen, nem tiltakoztam börtönőröm eltávolítása ellen, most azonban már vége a türelmemnek! Rab vagyok, önök által elítélt bűnös. Kitöltöm büntetésemet, itt maradok!

A kormány kétségbeesett, a herceg haragos lett és utasította minisztereit, hogy a lehető legelőnyösebb feltételek mellett, de távolítsák el a rabot az országból.

Felajánlottak hát neki 600 frank nyugdíjat arra az esetre, ha elmegy. (Ez még mindig olcsóbb volt, mint eltartani.) A rab gondolkodott, de végül is elfogadta az ajánlatot. Franciaországban, mintegy öt percnyire Monacó határától telepedett le és uborkatermeléssel foglalkozott.

Nem ajánlom azonban azoknak a férjeknek, akik meg akarják gyilkolni feleségüket, hogy Monacóba menjenek egy kis kirándulásra, abban a hiszemben, hogy az ott elkövetett hitvesgyilkosságért még nyugdíjat is fognak kapni. A herceg ugyanis azóta baráti szerződést kötött Franciaországgal, mely szerint Franciaország önköltségi áron tartja el Monacó bűnözőit a saját börtöneiben.

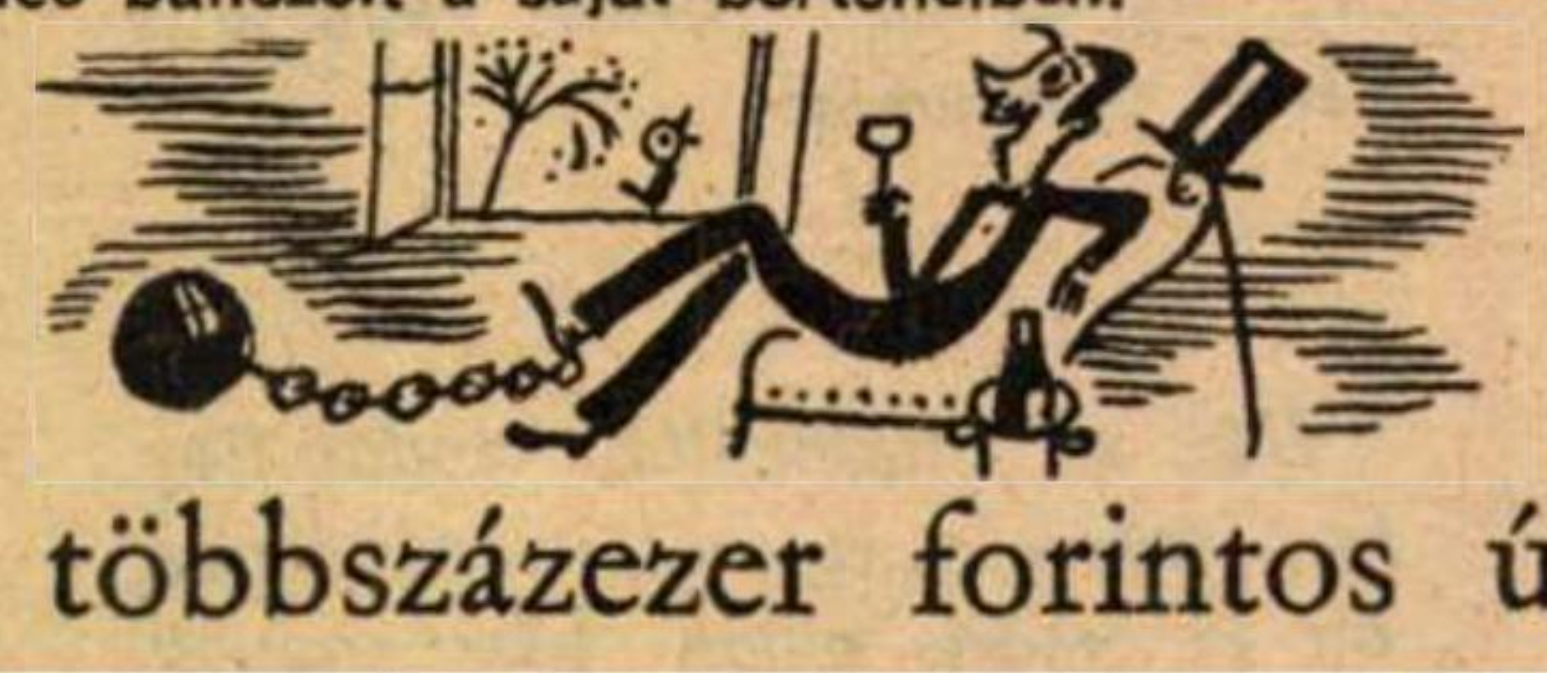

Szavak és tettek

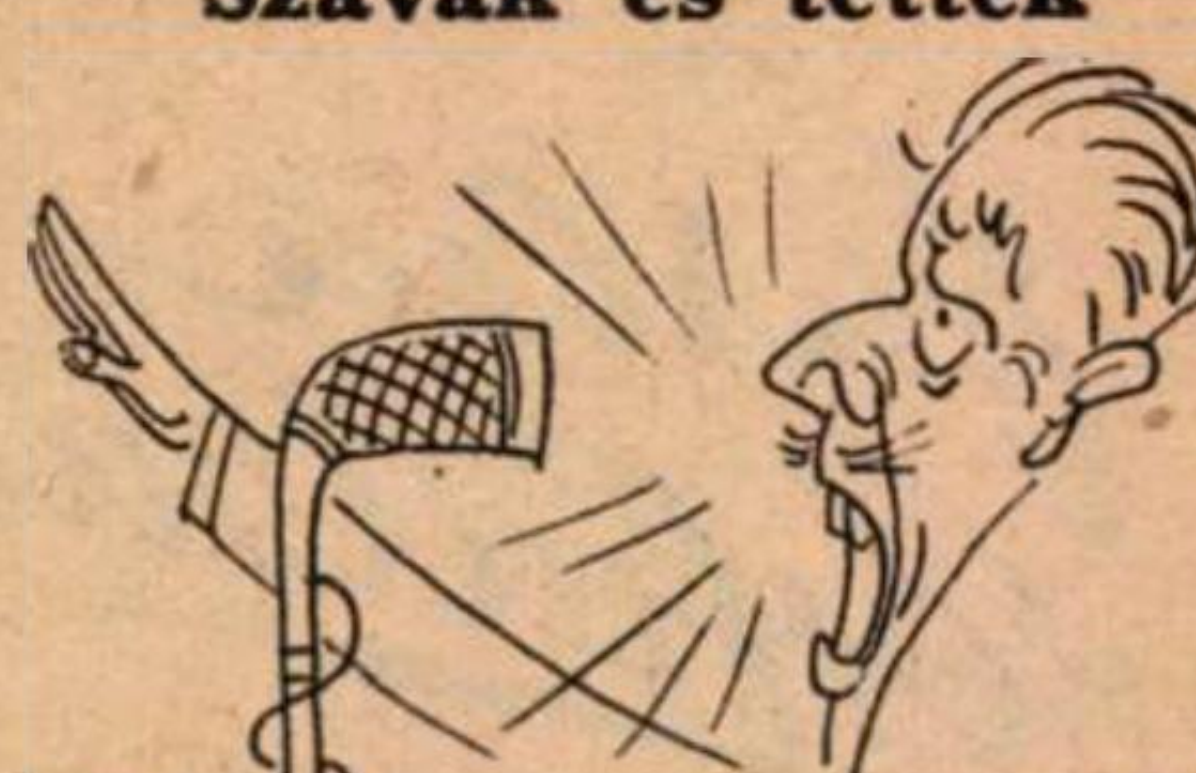

Acheson azt mondta: „Teljesen helyénvaló a fegyverzet csökkentéséről beszélni a nemzetközi feszültség jelenlegi helyzetében, amikor mi mindnyájan továbbra is sok munkát fejtünk ki katonai erőnk megnövelése érdekében."

Ebben a dodonai mondatban Acheson azt mondja, hogy helyénvaló a fegyverzet csökkentéséről beszélni. Beszélni tehát helyénvalónak tartja a fegyverzet csökkentéséről, cselekedni azonban, úgylátszik, a fegyverzet fokozásáról tartja helyénvalónak. Legalább is erre mutat az a tény, hogy az Egyesült Államok fegyveres erőinek létszáma ma tízszer akkora, mint volt 1939-ben. Ezzel szemben beszélni a fegyverzet csökkentéséről helyénvaló.

A megoldás tehát egyszerű. Akinek nem tetszik az USA esztelen fegyverkezése, az ne az amerikai hadsereget figyelje, hanem az Acheson száját és mindjárt megnyugszik.

Aminek nem szabadna lennie

(Egyes exportvállalatok a sürgősen megrendelt árut csigalassúsággal szállítják el.)

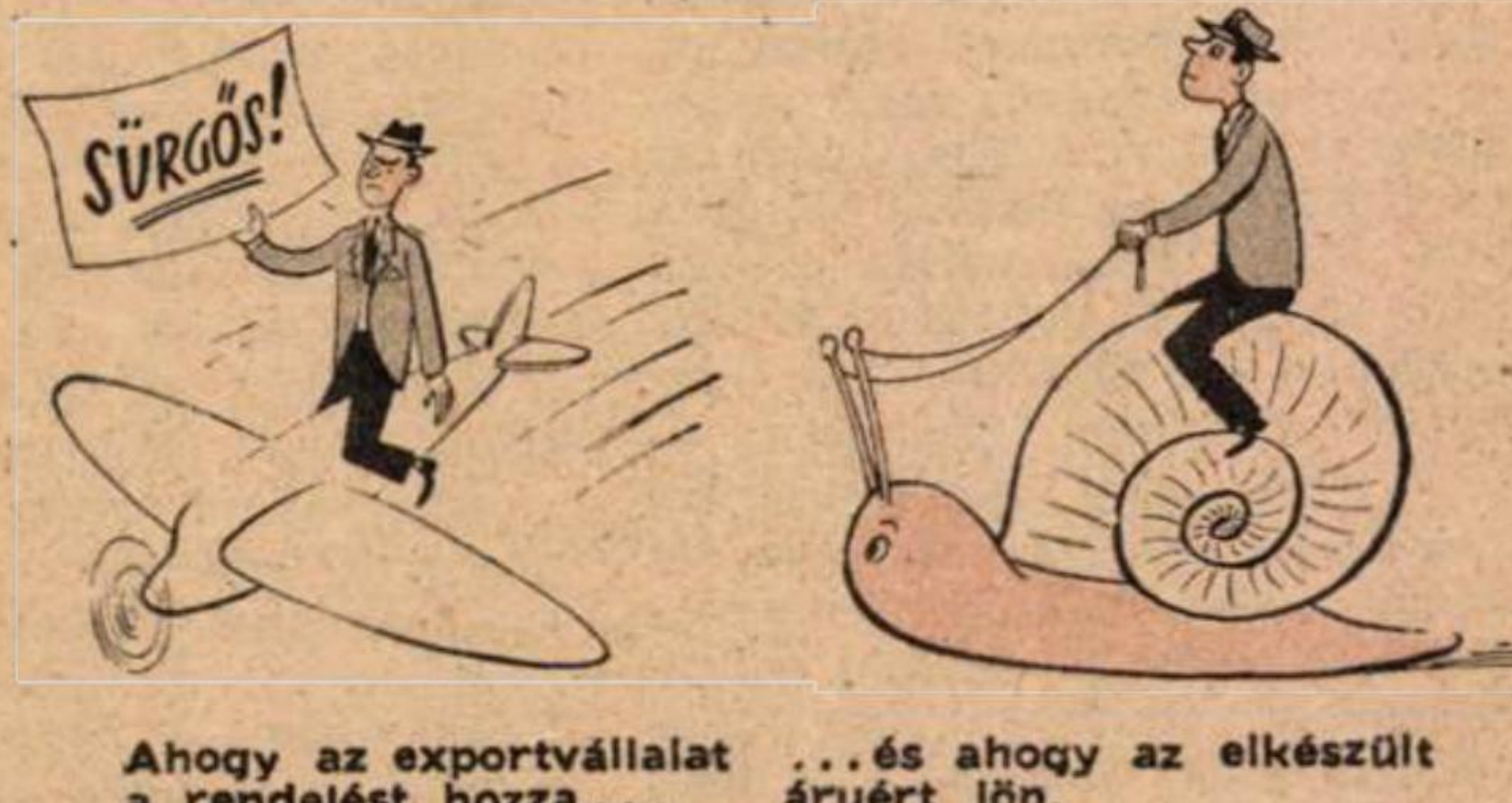

Ahogy az exportvállalat a rendelést hozza...

...és ahogy az elkészült áruért jön.

Költők és kritikusok, ezt a példát ne kövessétek!

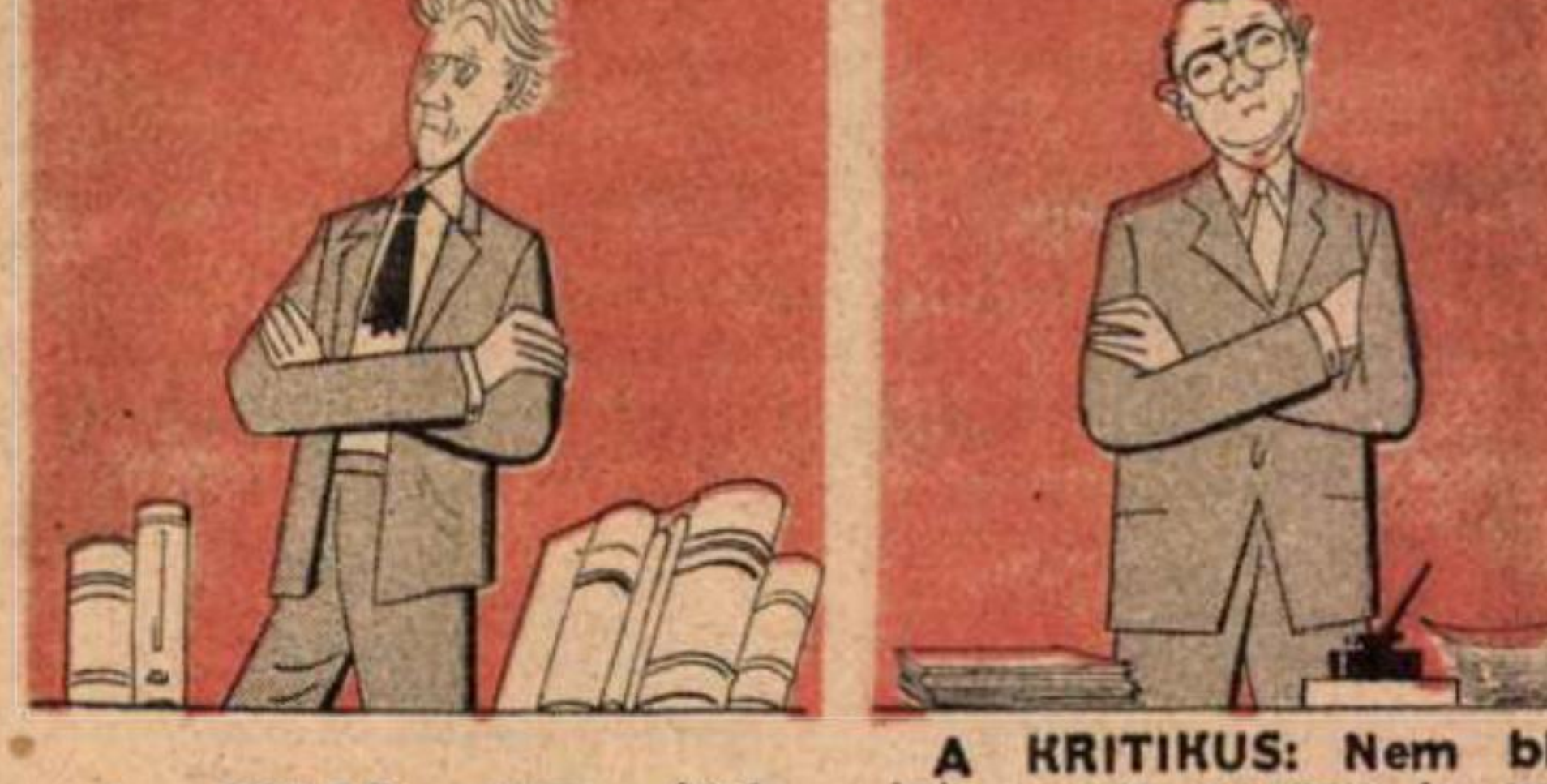

A KÖLTŐ: Nem írok, mert akkor megbírálnak!

A KRITIKUS: Nem bírálok, mert engem is megbírálnak!

Félelem- és gáncsnélküli lovag

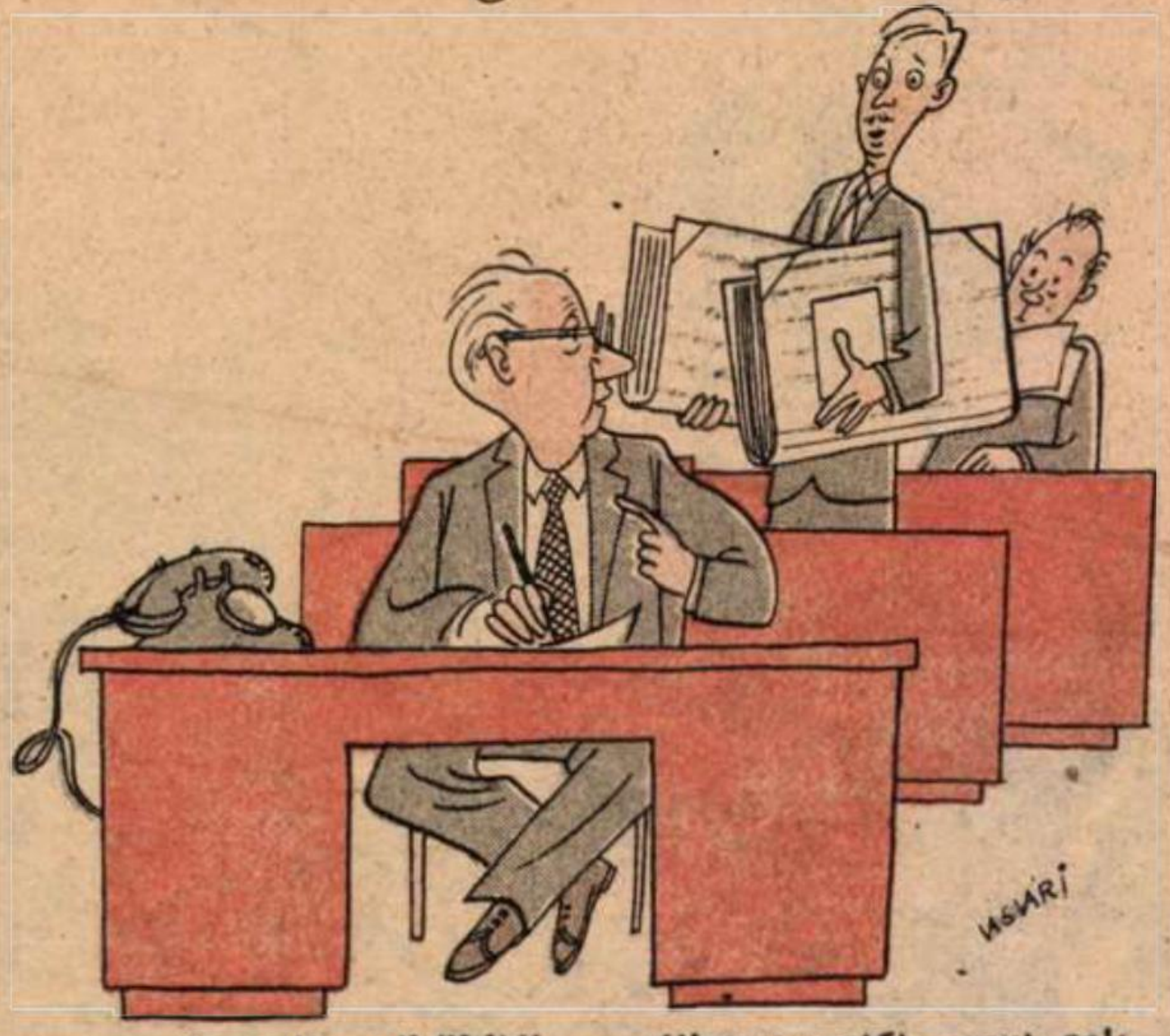

— Képzelje, elküldték a vállalatvezetőt, mert sok selejtet csinált.

— No, akkor én bejelentem, hogy sok selejtet csinált.

— Miért nem jelentette eddig?

— Hogyisne, hogy valami kellemetlenségem legyen belőle...

Egy évig vándorolt egy többszázezer forintos újítás a Ganz Hajógyárban

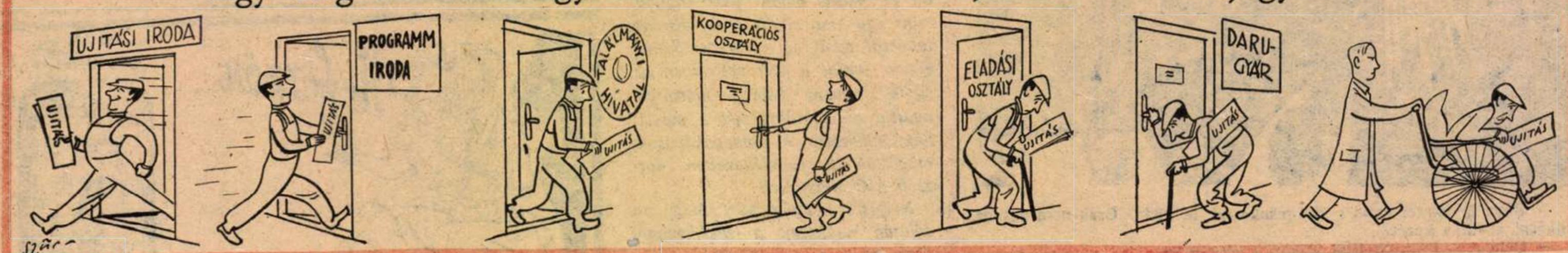

Tessék tartani a vonalat!

— Vadas kartársat kérem az anyagbeszerzési osztályon.

— Mással beszél. Tessék újra hívni, vagy tartani a vonalat.

Mindenki jól tudja, milyen bajos forgalmas időben, délelőtt tíz órakor megkapni telefonon egy nagy vállalatot. Azonkívül önmagammal is takarékossági versenyben vagyok, minek költeni még egy telefonra.

— Inkább megvárom — rebegtem a központnak.

— Akkor tessék tartani a vonalat.

Kagylót tartani nem nehéz dolog. Ha az embernek elfárad a jobbfüle, átteszi a balfülére. Gyorsan megcsináltam a szemináriumi leckét, majd gondosan összeírtam másnapi teendőimet. Ez mindössze háromnegyed órát tartott. Közben a jólismert, kedves női hang többször megnyugtatott:

— Vadas kartárs még mindig beszél!...

Jólesett ez a figyelem.

Magammal hozott hideg ebédemet kitűnően elfogyasztottam, miközben rendületlenül tartottam a kagylót. Gyakorlat dolga, egy füllel is igen kényelmesen lehet ebédelni.

Közben befejeződött a munkaidő és nekem szenzációs ötletem támadt. A könyvtárból kihozattam Tolsztoj „Háború és béke" című regényét, amit ifjúkoromban olvastam utoljára. Illik érett korban is tanulmányozni. Nekifogtam az izgalmas olvasásnak. Mari néni, kedves, öreg takarítónőnk rezzentett fel a 245-ik oldalnál:

— Tetszik még maradni?

— Még egy kicsit, Mari néni. Várok valakit a telefonon.

— Nincs túlórázás!

A villamos hajnali járatán azon gondolkoztam, hogyan fogom Vadasnak megmondani a véleményemet... amikor egyszerre csak kit látnak sok olvasástól fáradt szemeim? Vadas ült előttem, csendesen bóbiskolva. Egy zökkenőnél felébredt, megismert, de egyáltalán nem örült a találkozásnak. Már éppen szemrehányást akartam tenni, amikor dühösen megszólalt:

— Te aztán jól elbántál velem! Reggel tíz óra óta kereslek telefonon és a központod azt mondta, hogy mással beszélsz, tartsam a vonalat!

Jobban szemügyre vettem Vadast. Mindkét fülét vörös karika díszítette, a telefonkagyló közismert, hiteles bélyegzője, amely igazolta, hogy Vadas is — hősiesen tartotta a vonalat!...

Tardos Péter

Egy amerikai laboratóriumban

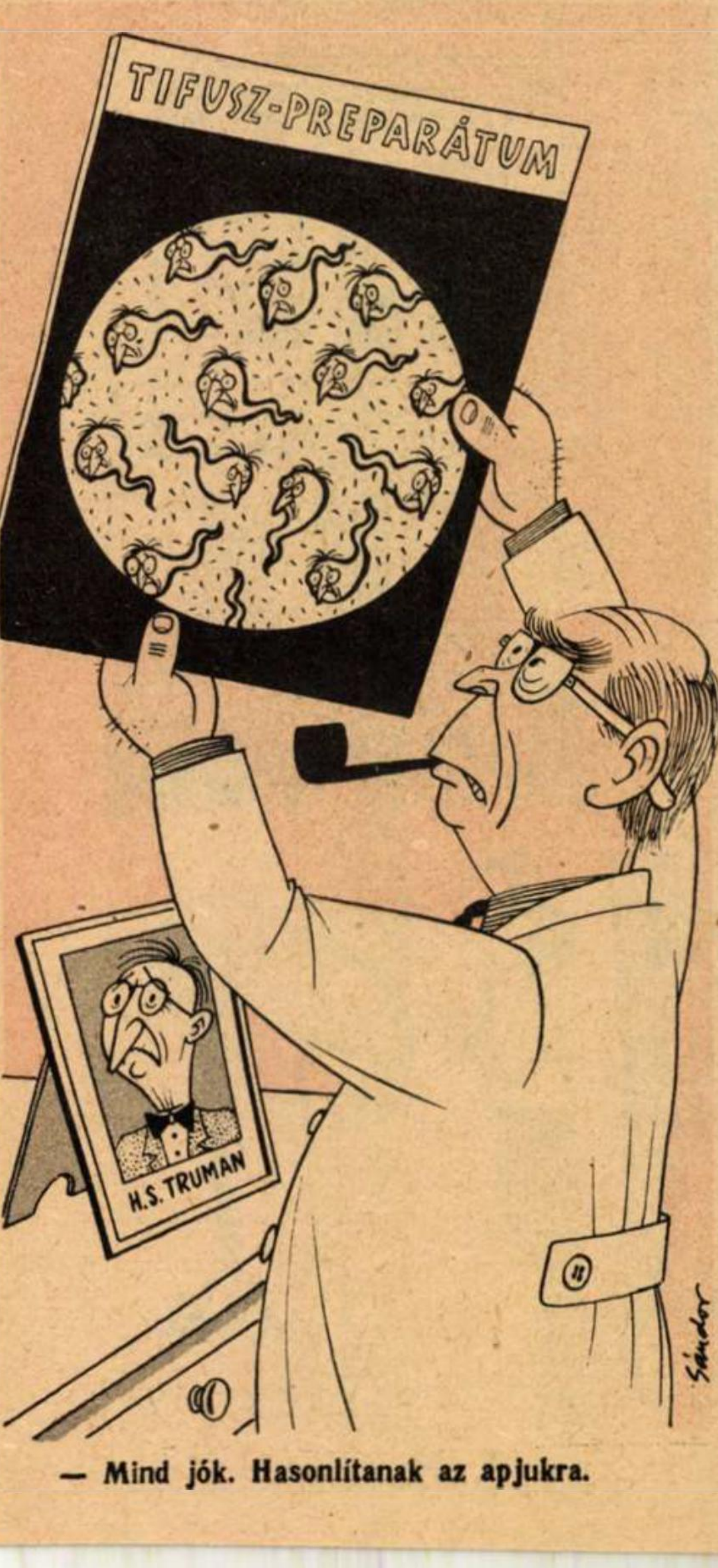

— Mind jók. Hasonlítanak az apjukra.

Fontossági sorrend az USA halálgyárosai között

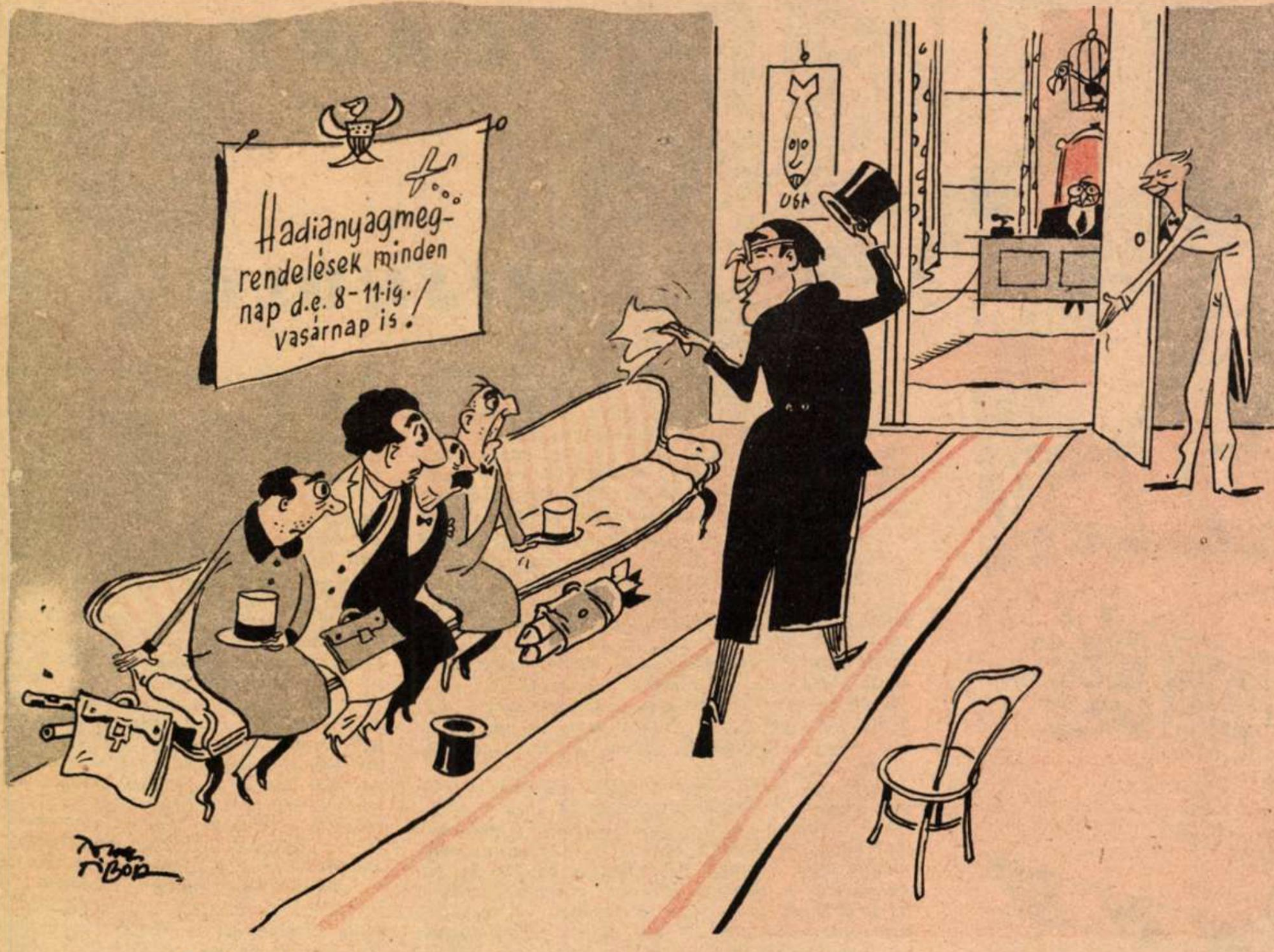
Hadianyagmeg-rendelések minden nap d. e. 8–11-ig. / vasárnap is!
USA

Bacillusgyáros: Önök csak várjanak, ágyúgyáros urak. Truman úrnál most én vagyok az első.

A vatikáni Szentlélek-bankház jelmondata

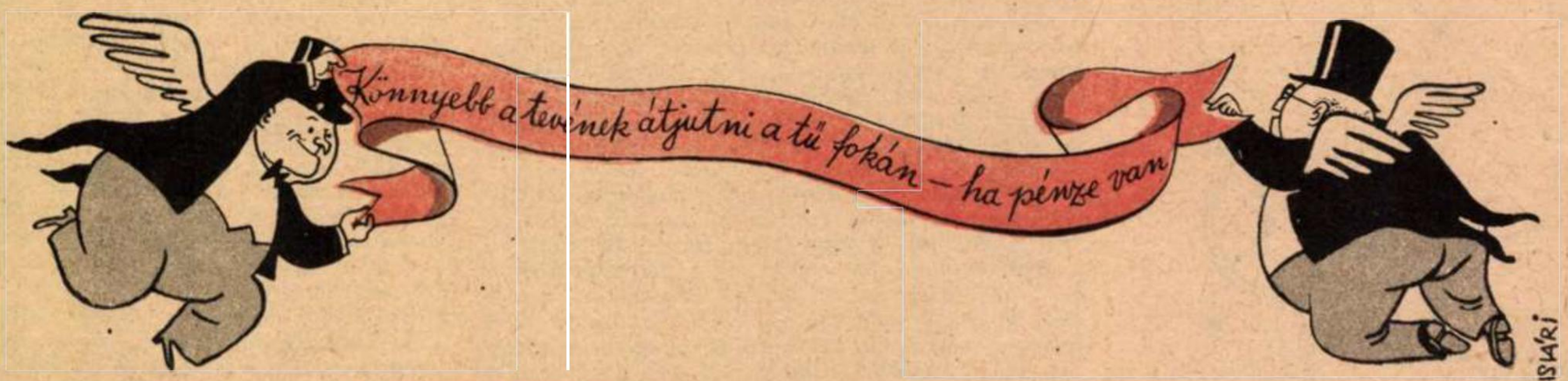
Könnyebb a tevének átjutni a tű fokán — ha pénze van
ISTVÁN

FÉLJÁROM...

Zsúfolva van a Sportcsarnok sportrajongókkal. Nem csoda, a magyar-szovjet barátsági hónap keretében megtartott Magyarország—Szovjetunió nemzetközi szabadstílusú birkózás legérdekesebb mérkőzéseire kerül sor.

Mellettem két fiatal gyerek ül. Lehetnek úgy tizennégyévesek. Néha megkérdezem tőlük, hogy mi történik a porondon. Ugyanis keveset értek a birkózáshoz. Azt látom, hogy a szovjet birkózók nagy fölényben vannak, de a szakkifejezéseket nem ismerem. Minden esetben jóakaratúlag felvilágosítanak. Megtudom, hogy Babajev kétízben is „meghúzta" Kenézt, de két nappal előbb a német Grohmann karját már a második percben „felszedte" és így könnyen kétvállra fektette.

Amikor a nehézsúlyú Mekokisvili állt ki Kovács ellen, megtörtént a baj. Azt mondta nekem az egyik tizennégyéves:

— A „béka" nem sikerült, Kovács nem került egészen alulra.

Mielőtt megkérdezhettem volna, hogy mi a béka, a másik tovább magyarázott:

— Mekokisvili remekül alkalmazza a „féljármot".

Amikor ez a kijelentés elhangzott, hirtelen megszólalt előttünk egy kisfiú. Ellentétben a másik kettővel, vézna gyerek volt. Birkózónyelven jellemezve lepkesúlyú lehetett. A másik kettő viszont váltósúlyban is indulhatott volna.

Halkan hangzott a sovány fiú hangja:

— Mekokisvili nem féljármot alkalmazott, hanem lábforgatással került fölénybe. A féljárom az egészen más.

A másik kettő lehurrogta a vézna fiút, de az kitartott álláspontja mellett.

Közben Mekokisvili kétvállra fektette Kovácsot és a közönség kifelé tódult.

— Tudod is te, hogy mi a féljárom! — támadtak az utcán a soványra.

— Tudom!

— Azt se tudod, hogy mi az a lábforgatás!

— Azt is tudom.

— Aztán honnan tudod?

Büszkén, gőgösen hangzott a magyarázat:

— Onnan, hogy én is birkózom az ifi-csapatban és minden tréningen kétvállra fektettek. Egyszer lábforgatással, egyszer féljárommal!

Palásti László

Savanyúkáposztát a spenót helyett!

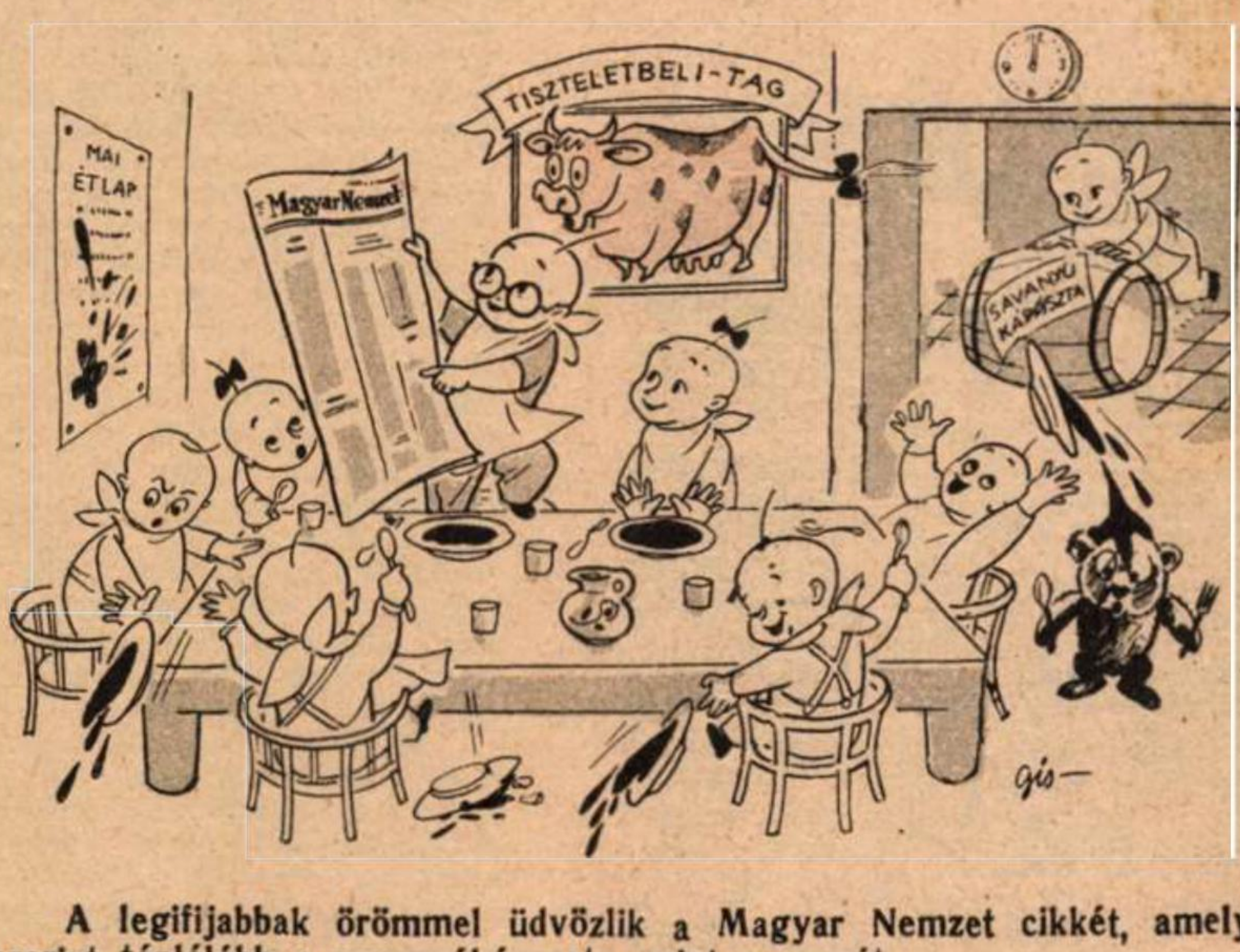

A legifijabbak örömmel üdvözlik a Magyar Nemzet cikkét, amely szerint táplálóbb a savanyúkáposzta, mint a spenót.

TAVASZ A KÉPTÁRBAN

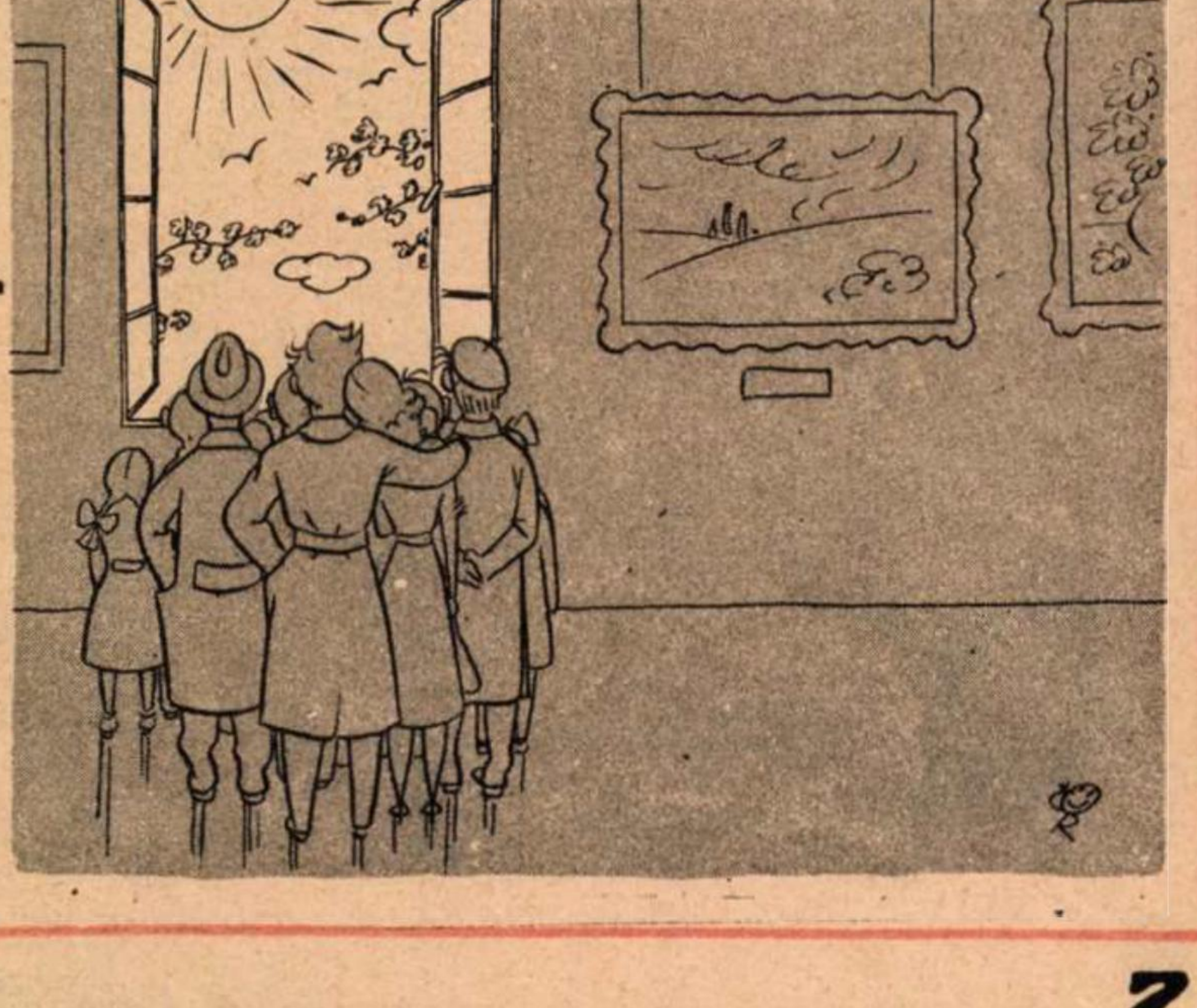

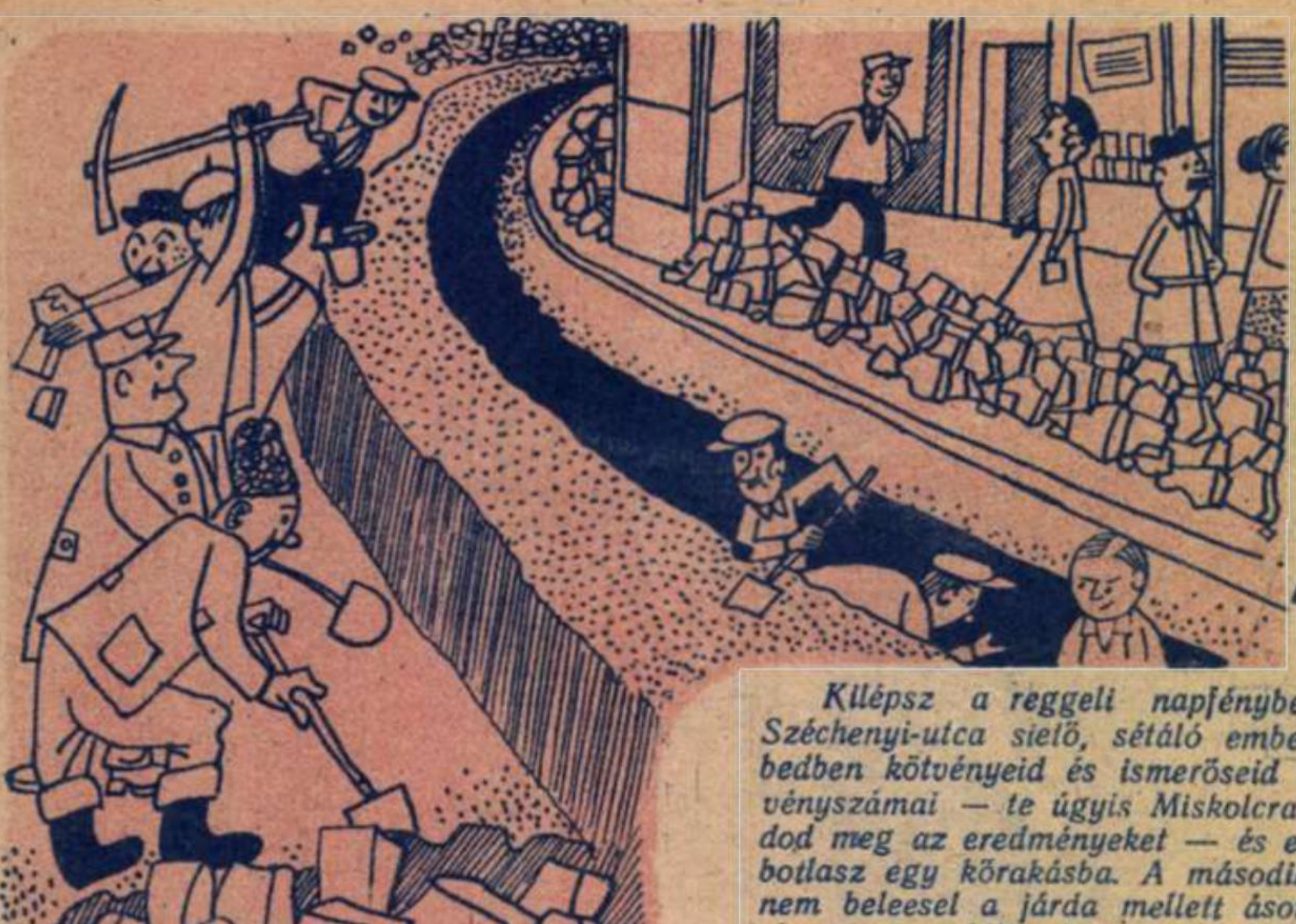

IRÁNY MISKOLC

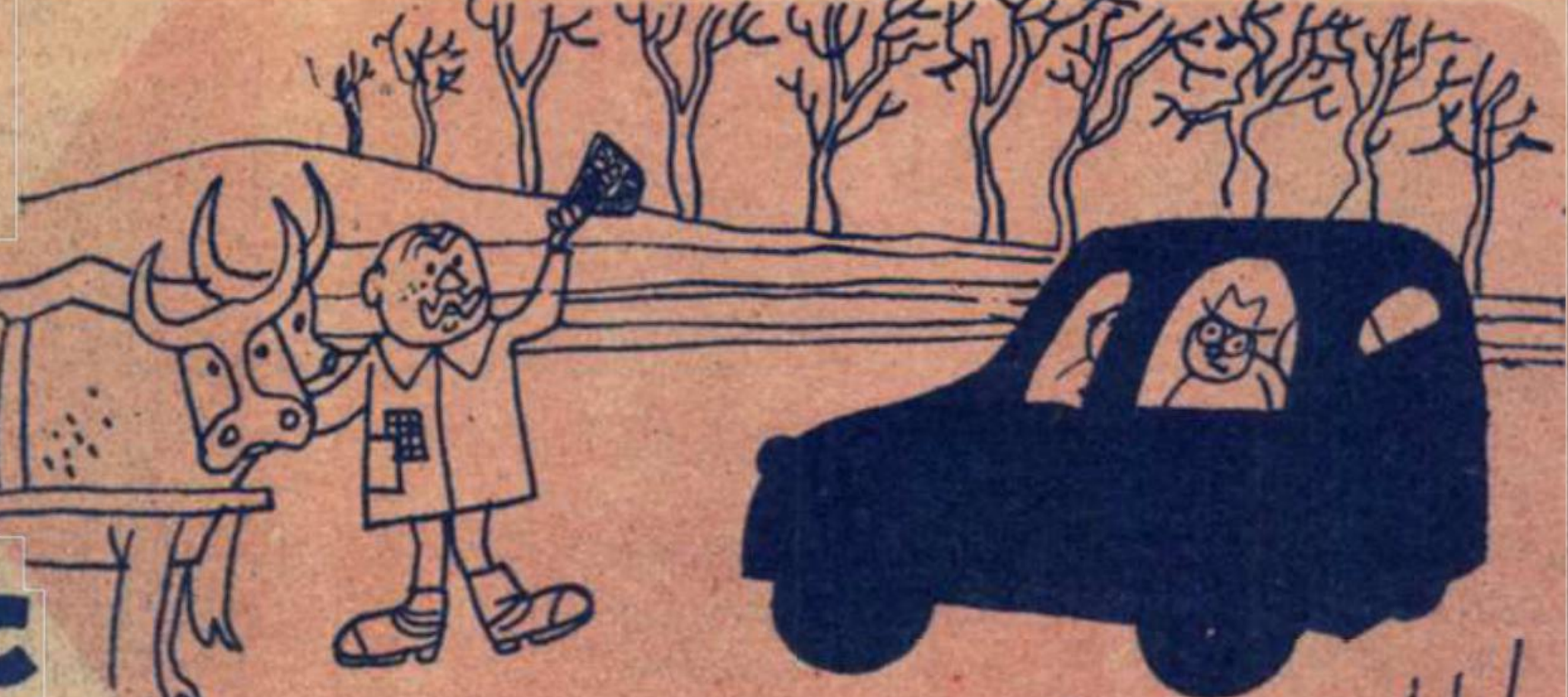

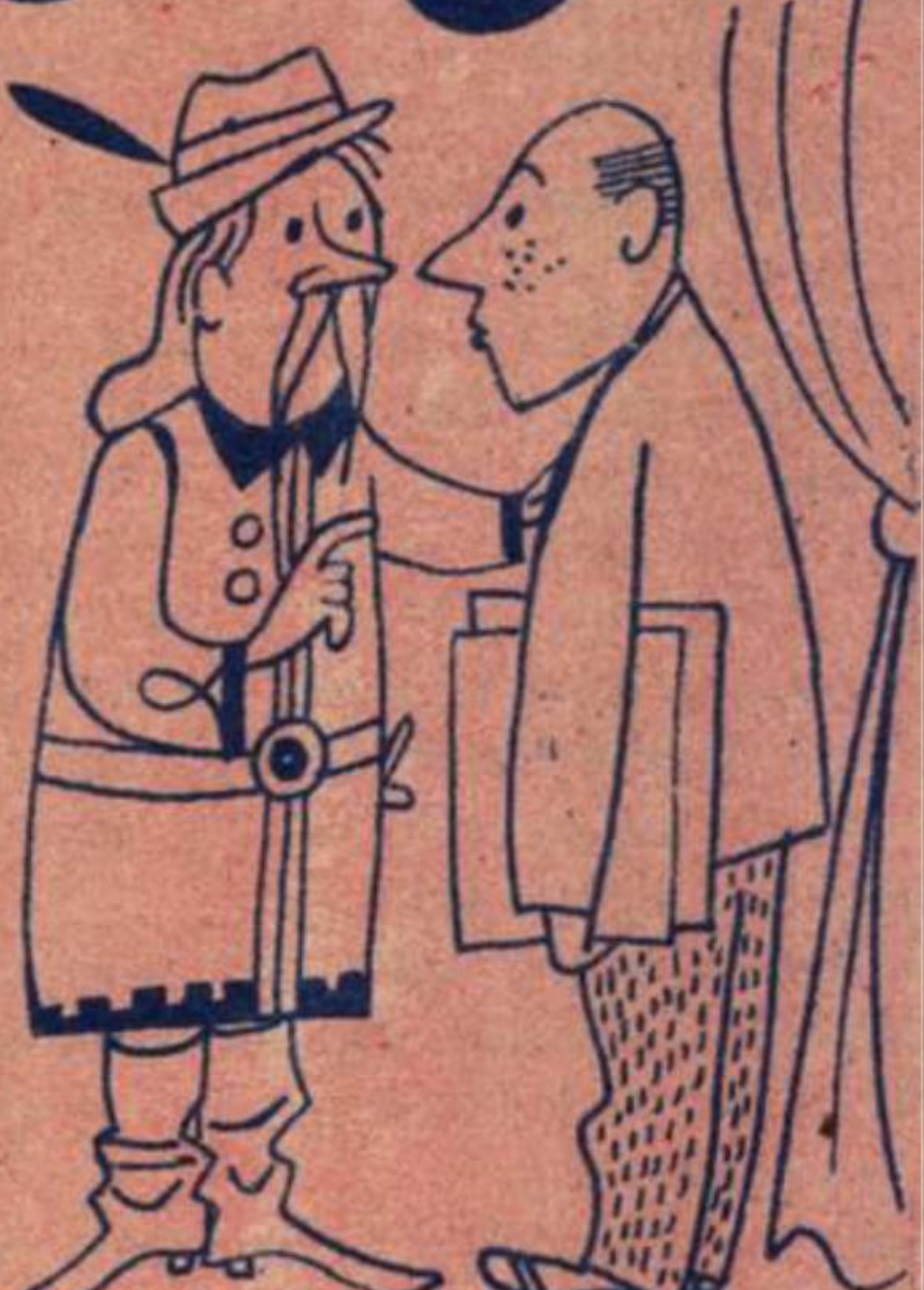

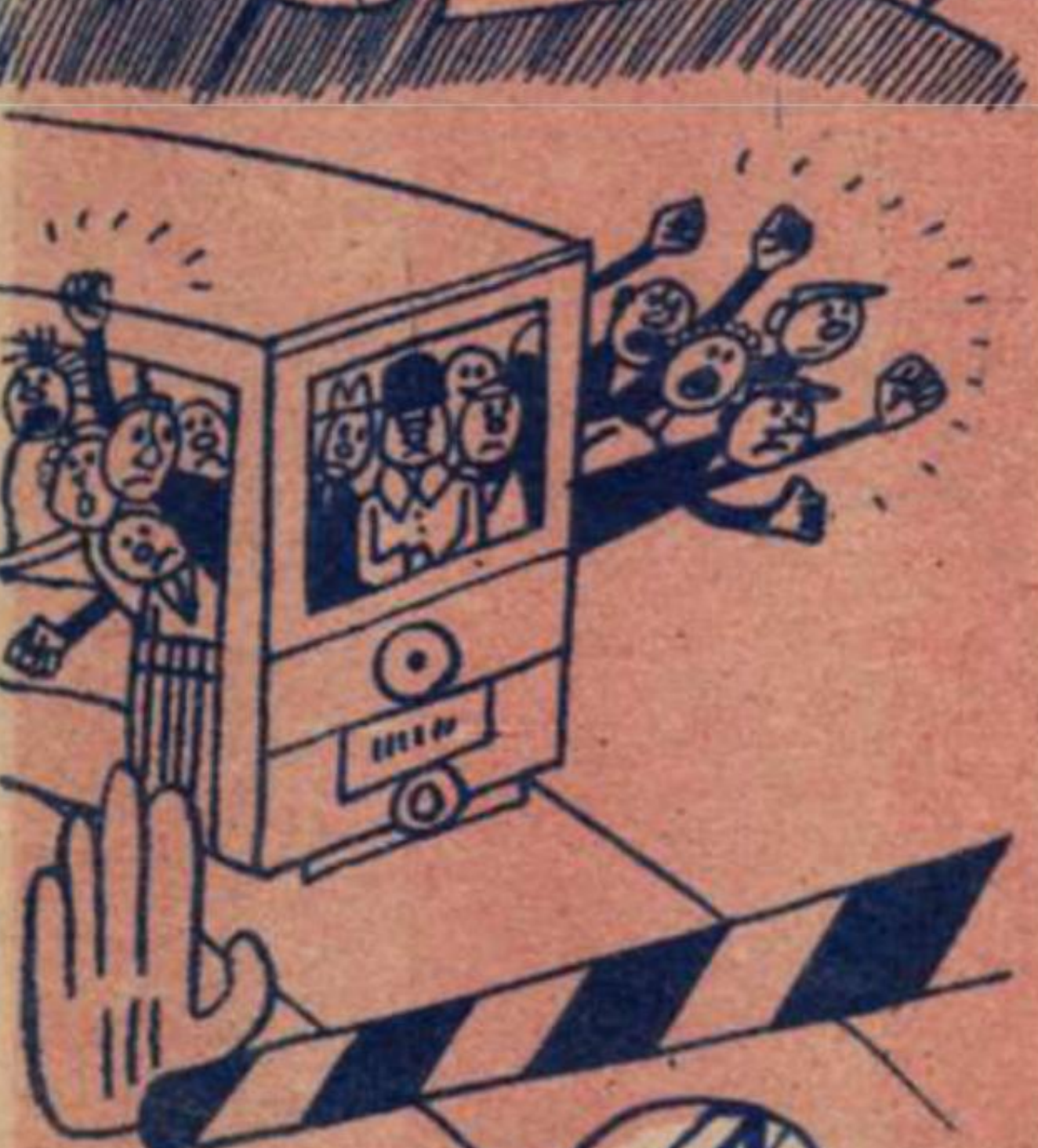

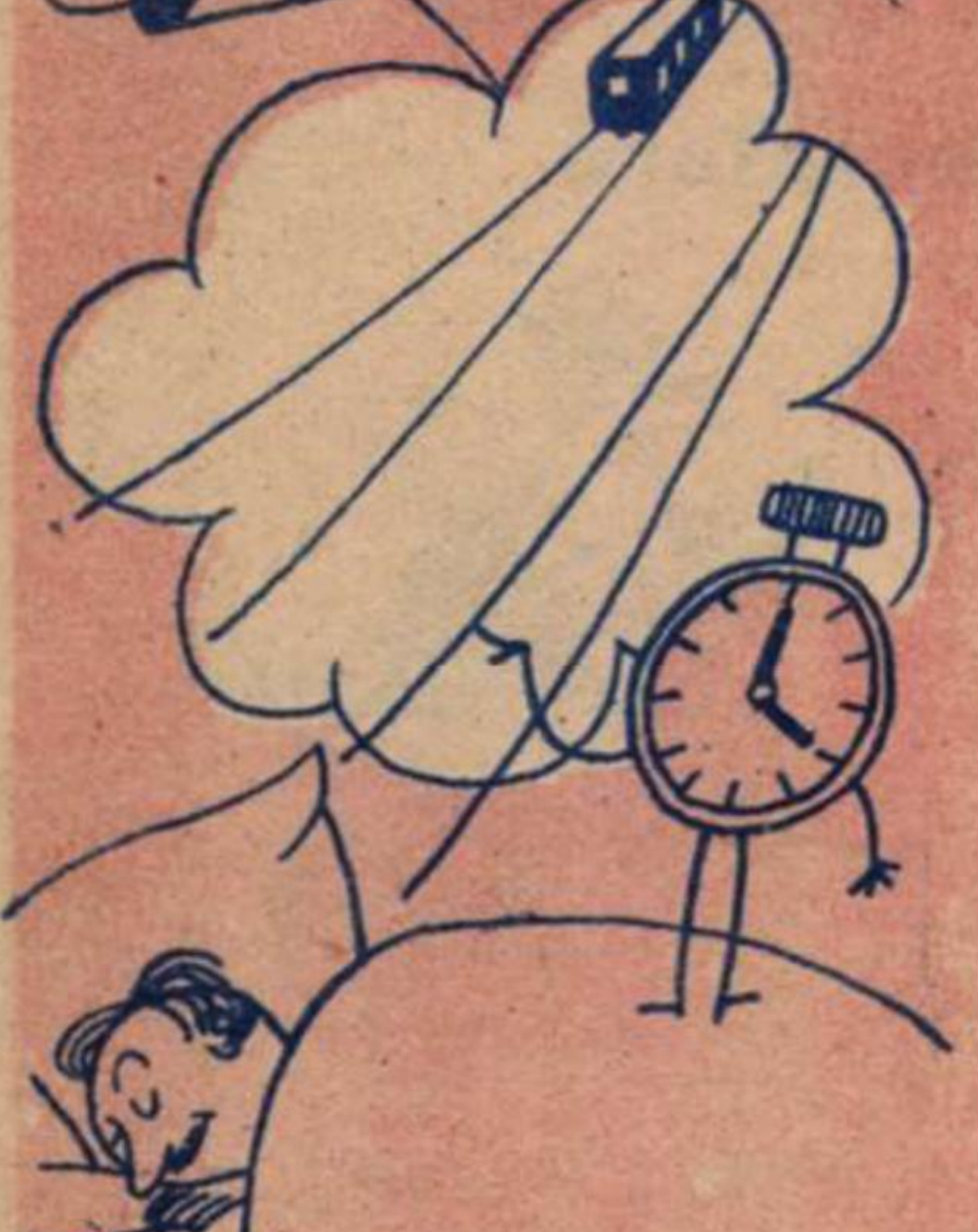

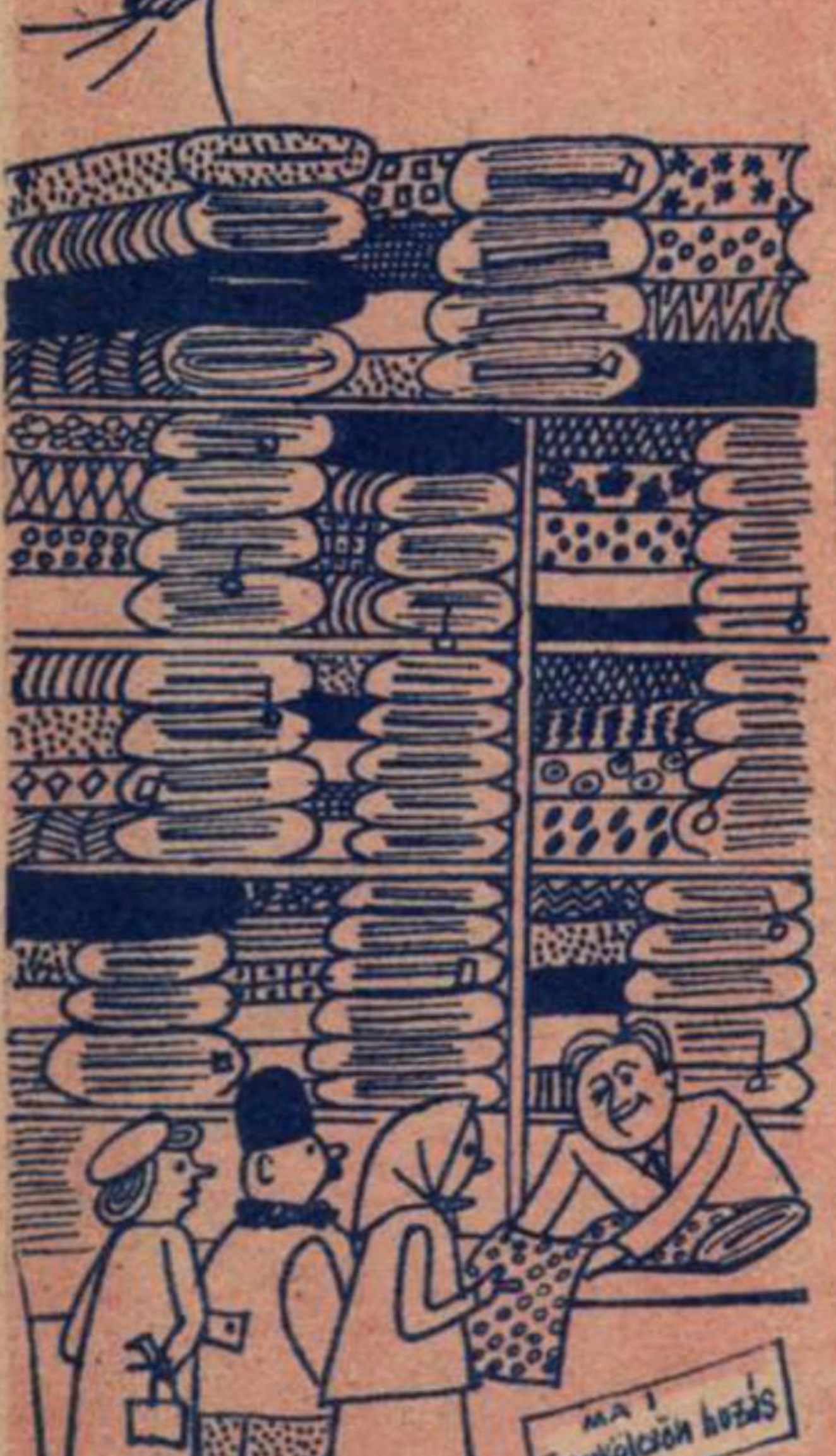

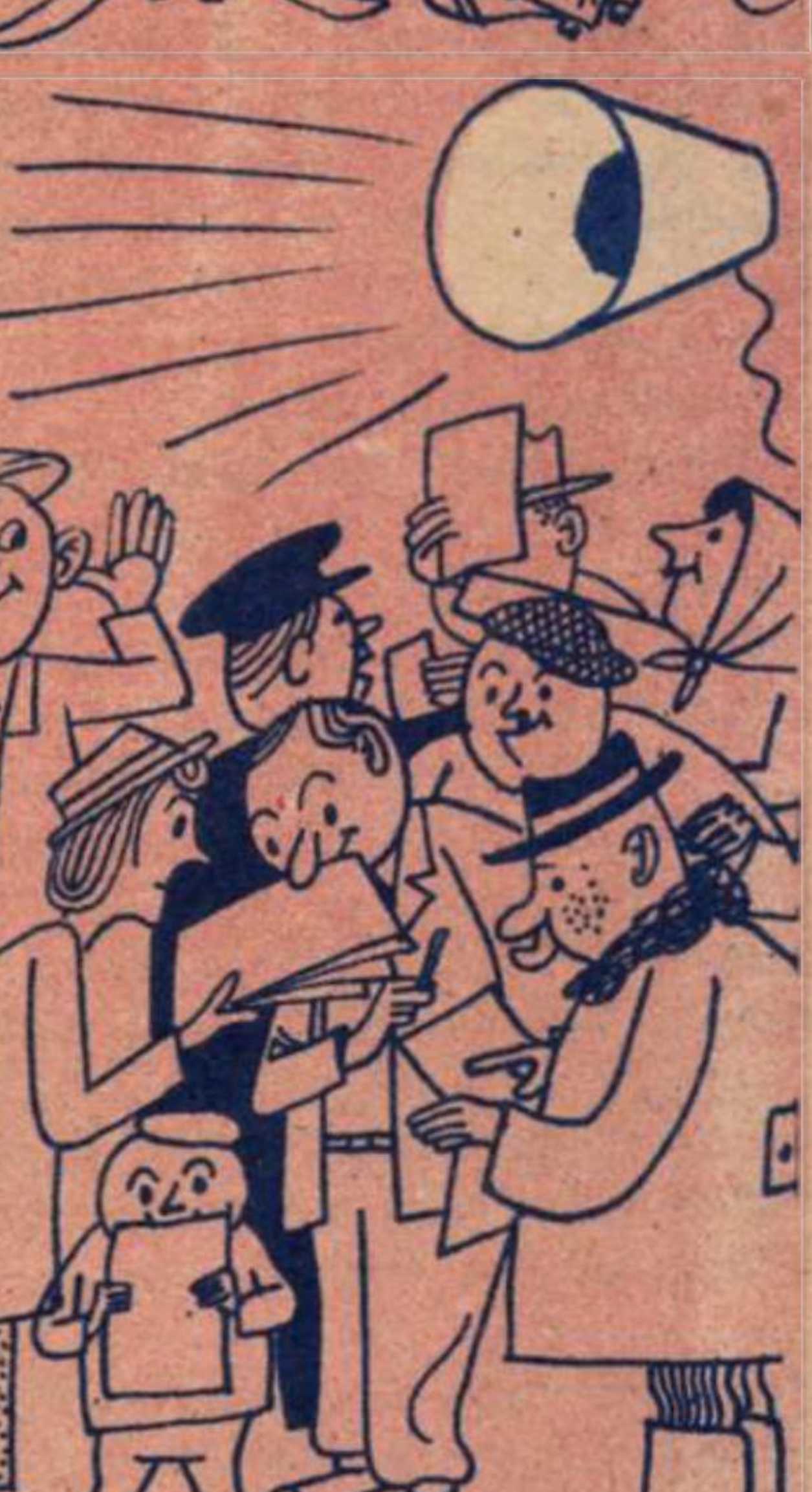

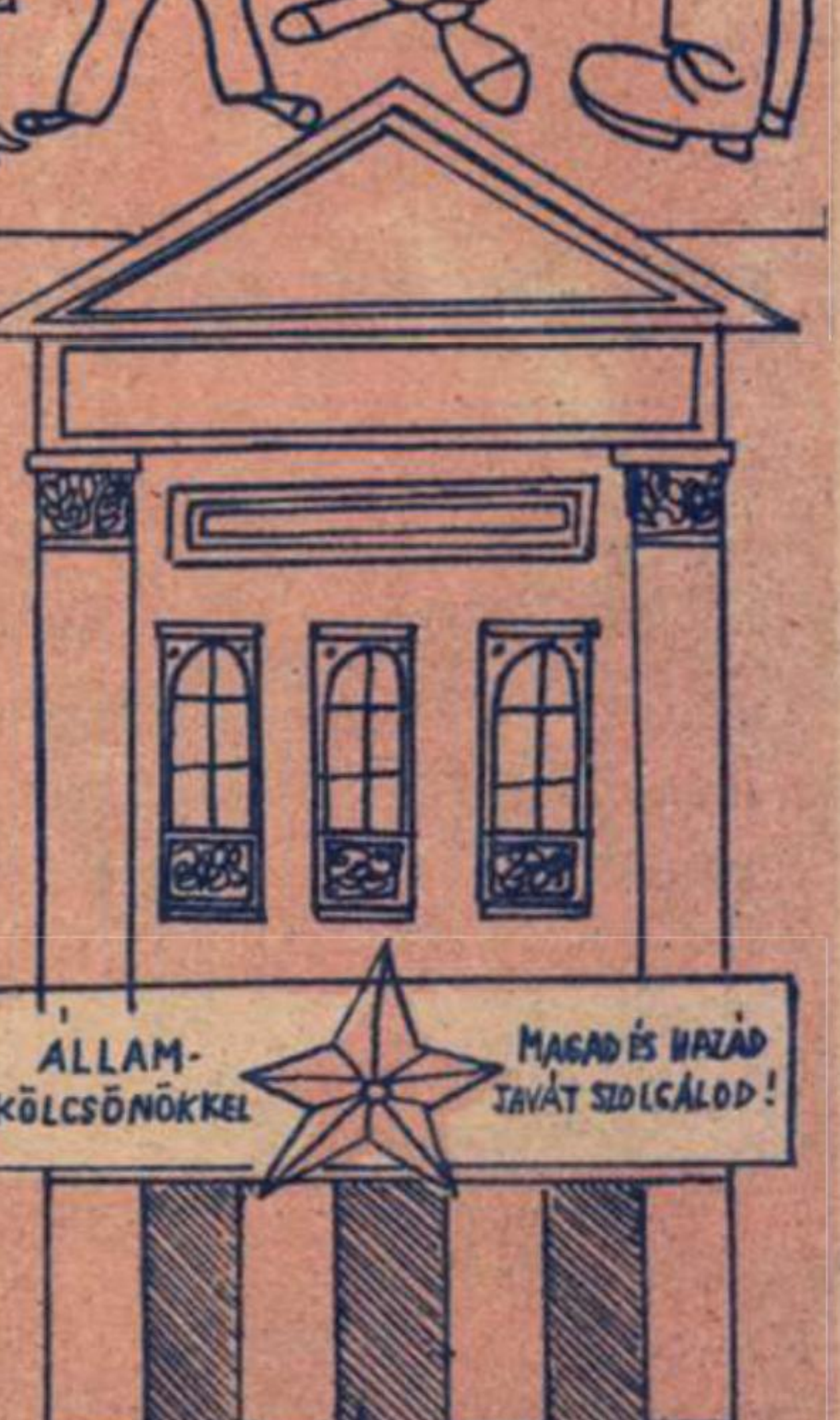

Kilépsz a reggeli napfényben fürdő miskolci Széchenyi-utca siető, sétáló emberforgatagba, zsebedben kötvényeid és ismerőseid ismerőseinek kötvényszámai — te úgyis Miskolcra utazol, előbb tudod meg az eredményeket — és első lépésnél belebotlasz egy kőrakásba. A másodiknál pedig majdnem beleesel a járda mellett ásott hosszú árokba, ahonnan csodálkozó szemek nézik botladozásaidat.

A Széchenyi-utca kövezetét ugyanis felszedték, a vízművek emberei ásnak, törnek, szaggatnak, fúrnak és tépnek itt. Első pillanatban nem érti az ember, miért néznek a kövekben botladozó miskolciak boldog szeretettel a felszaggatott kövezetre. „Sose csodálkozzanak — mondja az árokból nevetve Pap János sztahanovista kubikos — tudják, hogy menynyire várta már ezt Miskolc? A vízcsöveket szedjük fel az úttest közepe alól. A középre kerül a második villamos sinpár! Tudják, hogy ez mit jelent? Azt, hogy én például fél órával tovább tudok majd aludni reggel!”

Ez egy kicsit furán hangzik. Lefektetnek még egy sinpárt a Széchenyi-utcában és ettől Pap János fél órával többet alhat reggel? Szerencsére Szmozsanszki Mihály normafelelős gyorsan megmagyarázza a rejtett összefüggést. Ha kettős vágányú lesz a villamos, nem kell várni a kitérőknél az egymással szembejövő járatoknak, a menetidő a negyedére csökken. „No, és hála a mi tervünknek — mondja hangosan — április 4-re megszűnik az átkunk! Meghal a gömöri sorompó!”

Szavunkra mondjuk, ilyet még nem láttunk! Mintha varázsszót mondott volna ki, a járdán megállnak az emberek, kezük ökölbeszorul, az úttesten dolgozók szeme villámokat szór és ajkukat olyan szavak hagyják el, amelyeknek hallatára a legedzettebb szemaforral rendelkező sorompó is pirulva távozna. A gömöri sorompó, a miskolciak idegölője, amely előtt néha félórákat is kell várakozni a villamosnak, április negyedikén eltűnik az idő homályába és átadja helyét az ötéves terv egyik miskolci alkotásának, az aluljárónak.

A miskolci utca képe ezen a napfényes csütörtöki reggelen olyan, mint más, munkás hétköznapon. A villamost a pesti ember ismerősként üdvözli, a kocsi kívül sárga, belül üres, a perronon fürtökben az utasok és a kalauz céklavörös arccal kiabálja, hogy: Beljebb, beljebb! Az üzletek előtt sokan állnak, a kirakatok dúsak és mindazt kinálják, ami szem-szájnak ingere, sőt még annál is többet. Úgylátszik, Miskolc szereti nevén nevezni a gyereket, mert minden üzlet cégtábláján hordja azt, amit kapni lehet benne. Tiszta és világos helyzet ez. A gyanútlan vásárlónak nem kell fejét törni, mint Pesten, hogy például a PASENVÉ-ben mit lehet kapni. Itt rögtön tudod: TEJBOLT tejet árul, KELENGYE-BOLT kelengyét, ÁGYTOLL-BOLT ágytollat. Van JÓ ANYAGOK BOLTJA, ahol jó anyagokat lehet kapni. Igaz, hogy akkor azt hihetné az ember, hogy másutt nem lehet jó anyagot kapni, csak itt, pedig erre eleven példa a Miskolci Állami Áruház, amely telve van jobbnál jobb anyagokkal. Itt ütötte meg először a fülünket egy furcsa mondat. Mellettünk egy idősebb nő fordult oda egy középkorú férfihez és azt kérdezte: „Mikor?” És erre a férfi — délelőtt fél tizkor — a legnagyobb lelkinyugalommal felelte: „Fél háromkor! De én már negyedkor ott leszek, hogy jó helyet kapjak!”

Tudniillik, egész Miskolc erről beszél és az áruház eladói is, itt a roskadásig megrakott polcok előtt. „Felkészültünk a húzásra — mondja a munkaverseny győztese, Tiser Katalin. — Főleg készruhákat hozattunk, mert abban nagy a kereslet... Mi versenyben vagyunk a Pécsi Állami Áruházzal! Meg akarjuk mutatni, hogy a pingvin gyorsabb, mint a strucc!”

Már megint valami, amit nem értünk! Ez Állami Áruház, nem madárház! De Tiser Katalin nevetve magyarázza, hogy Miskolc északon van, Pécs meg délen, a miskolci áruház tehát a pingvin, a pécsi a strucc. Igy már érthetőbb valamivel.

— Most két dologért drukkolok — mondja búcsúzásnál. — Hogy nyerjünk a versenyben... és a kölcsönhúzásnál... Ha nyerek, akkor ...

... Ha nyerek, akkor...! Ez most a legnépszerűbb mondat Miskolcon. Ezt mondja Kaposvári Mihályné rendőrtizedes, miközben éber tekintettel irányítja a közlekedést. Erről beszélnek az emberek a kirakatok előtt. A kirakatok versenyt rendeztek egymás között: melyik tudja legjobban bemutatni, mit kapott Miskolc a Tervtől: az új nehézipari egyetemet, a Sztálin-úti új bérházakat, Állami Áruházat, új üzletek egész sorát, új vásárcsarnokot, a hejőcsabai cementgyárat, az épülő óriáskohót, a gyorsvasútat, aluljárót és ki tudná még felsorolni, mi mindent?...

Valami vibráló, negyvenfokos láz keritette hatalmába csütörtök reggel Miskolcot és a láz egyre fokozódott. Már itt vannak a sorsolási bizottság tagjai, ismert sztahanovisták, élenjáró dolgozók. Két gyerek, a mozi előtt harsányan vitázik, nem tudni, min kaphattak össze, de az egyik — kicsi, gömbölyű — kiabál: „... és és... én tegnap moziban is voltam!” A másik csak néz, aztán hirtelen ragyogó képpel kiböki: „Én meg láttam a Loy Árpádot, tudd meg!”

Déli tizenkettőkor a budapesti pénzügyőrzenekar térzenét ad. Hatalmas tömeg veszi körül, taktusra mozognak a lábak és közben mindenki az óráját nézi: no, még csak pár óra... és kezdődik!

Hát, ez a pillanat is elkövetkezik. Már tudniillik a húzásé. A Miskolci Nemzeti Szinház nézőterét zsúfolásig megtölti a nézők serege. A gyönyörűen dekorált szinpadon sorsolási kerekek rézkeretén csillog a reflektor fénye. Most! Minden szem a szinpadra szegeződik, az izgalom szinte érezhető a szinház valamennyi emeletén...

— Kérem a kerekeket megforgatni! — mondja Bárány Ferenc, a sorsolási bizottság titkára.

Úttörő lányok húzzák a számokat, de a fiúk se maradnak el, itt várakoznak a szinpad szélén, hogy rájuk kerüljön a sor. Csató József, tizenkét éves úttörő pajtás nagyon figyel, ő már előző éjtszaka a húzással álmodott, sőt, álmában harsányan beszélt, kötvényeket húzott ki és nyereményeket osztott, úgy, hogy papája felkeltette. Most, itt, a helyszinen mindez valósággá változott.

Odakint, a szinház körül hatalmas tömeg várakozik. A megafonok harsányan hirdetik az eredményeket, minden fej felfelé szegeződik. Van, aki kötvényekkel a kezében áll, van aki kis cédulára irta fel a számokat, van, aki a fejére esküszik és maga elé motyogva mondja a fejben tartott számokat. Mellettünk felkiált egy fiatal fiú: „Hűha... ez az apámé!” Gyorsan odafordulunk hozzá: „Hogy hívják az elvtársat?” Ránk néz és azt mondja: „1420, 0 végződésű!” „Ez a neve?” — nézünk rá csodálkozva. „Dehogy — mondja — 300 forinttal!” Azzal már rohan is. Mi mellette, végre is, az első nyerő, illő, hogy megtudjuk a nevét. Ime: Molnár Elek közgazdasági gimnáziumi tanuló, édesapja a Borsodi Vizművek dolgozója, az övé a kötvény, de ne is haragudjunk, most nem ér rá, 1420 szám, 0 végződés, végtére is, 300 forint...

A tömeg hol felnéz a megafonra, hol lekapja a fejét, a kötvényekre. Közben már mindenki ismeri egymást, későn jövők fordulnak a várakozókhoz, nem tudják-e véletlenül, hogy az 1301 sorozat 6 végződést kihúzták-e? Hol lehet felvenni a nyereményeket? — kérdi valaki és erre mindenki köréje tódul, mennyit nyert?... Egy gyerek hazaszalad a mamához, mert névértékkel kihúzták... És ez igy megy, egész este hétig.

Közben a szinház irodahelyiségeiben az Országos Takarékpénztár dolgozói egymásután adják le a számokat géptávirón Budapestre. Ez a géptáviró szellemes találmány. Olyan mint egy irógép, Lakatos Tivadar élmunkás kezeli. Leir egy szöveget, azt Pesten egy ugyanilyen gép felveszi, aztán ott irják le a választ és ettől a miskolci gép, mintha szellemkéz kezelné, hirtelen működni kezd és leirja a papirra a Budapesten irt szöveget. Minden leadott számot visszaigazolnak, nehogy elirás legyen!

Hét órakor ér véget a húzás. Az izgalom azonban túlórázik. A szinházban közben már villámgyorsan rakják fel a Bánk bán diszleteit. Nyolckor előadás, hirdeti a plakát. (Persze, a plakátnak nem lehet fenntartás nélkül hinni, mert Gertrudis királyné nevét következetesen Gertrudisnak irja.) A szinház tagjai sem mentesek a sorsolási láztól. Ahogy kifelé jövünk, a szinpadról, legnagyobb meglepetésünkre maga Mikhál bán, áll előttünk szinpadi ruhában, bajusszal, válligérő hajjal, orrán, teljesen korhűtlen feketekeretes szemüveggel. Kezében két kötvénye és ezt kérdi: „Tessék már megmondani, maguk szakemberek, nyertem valamit?” Úgy gondoljuk, hogy ezt a mondatot nem Katona József irta!

Késő este robogunk el Miskolcról. Mezőkövesd előtt hirtelen fékez a kocsi, nem lehet tovább menni. Az úton keresztben ökrösszekér áll, a bakon nyugodtan pipázik egy nagybajszú bácsi. „Menjen már az útból, bácsika” — kiabál ki a soffőr. „Nem a’ — mondja ő a bakról — Miskolcról jönnek?” „Onnan!” „No, akkor elsőbb mondják meg, hogy kihúzták-e ezt?”

Azzal az ülés alól, rózsaszín selyempapirból kiszed egy száz forintos kötvényt!

V. A.

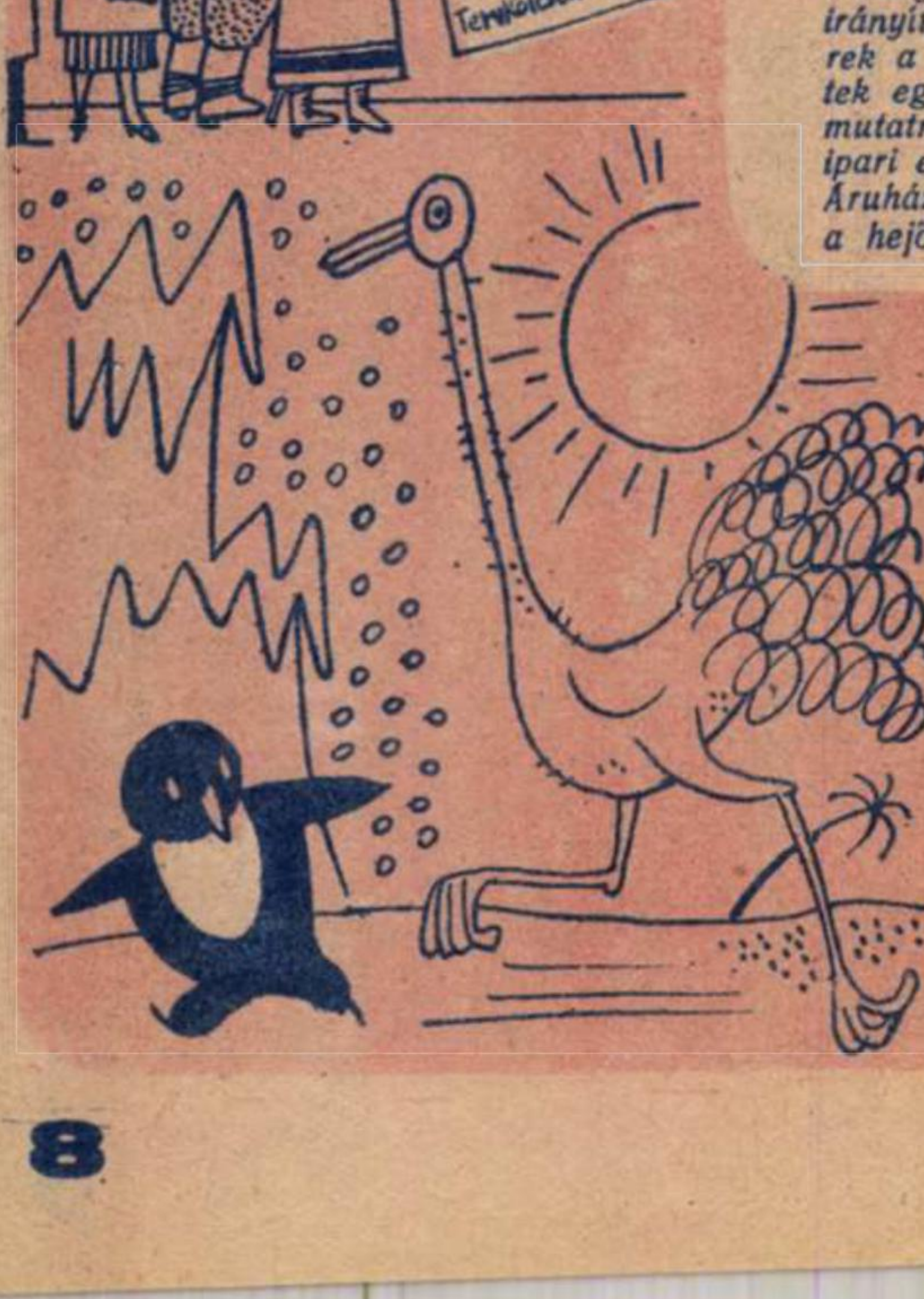

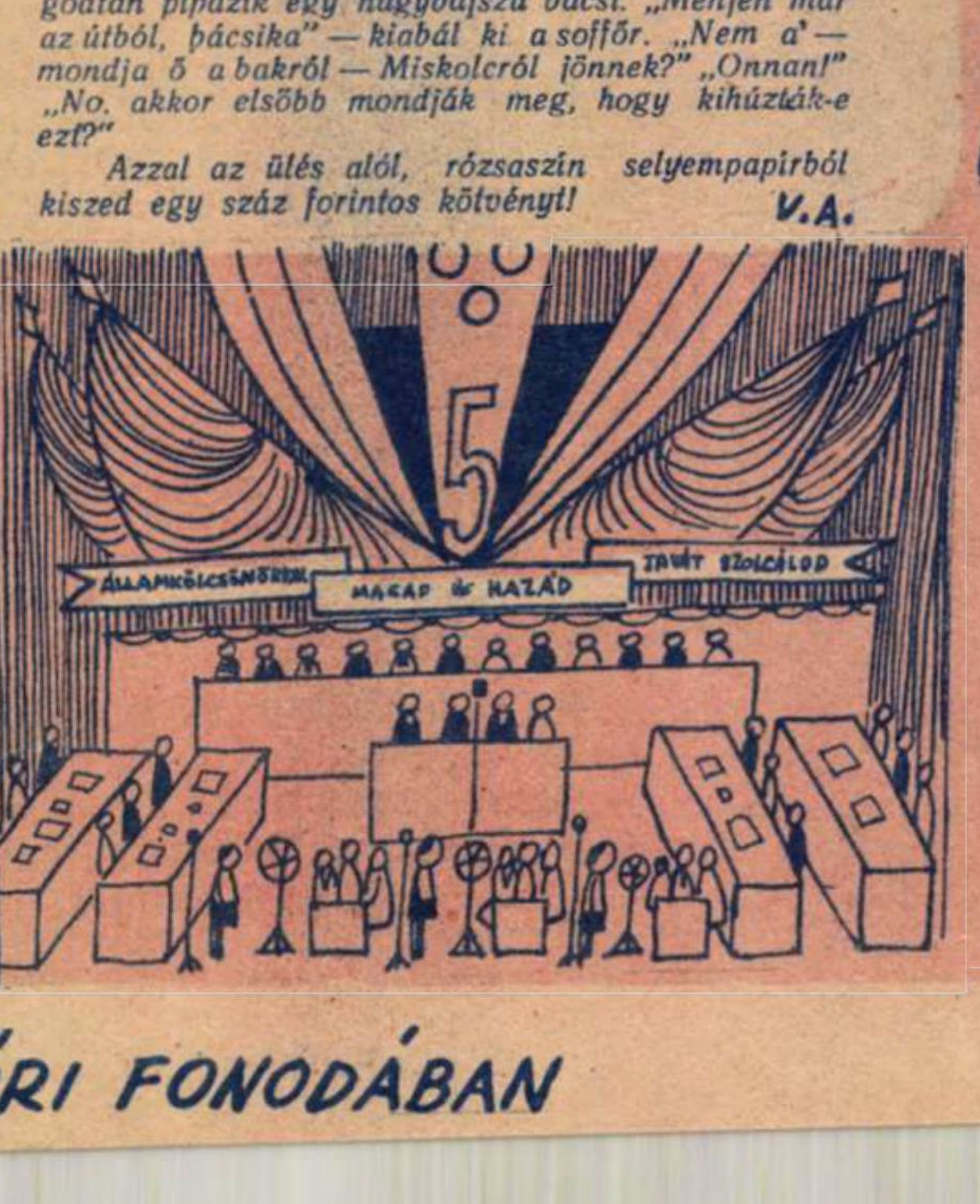

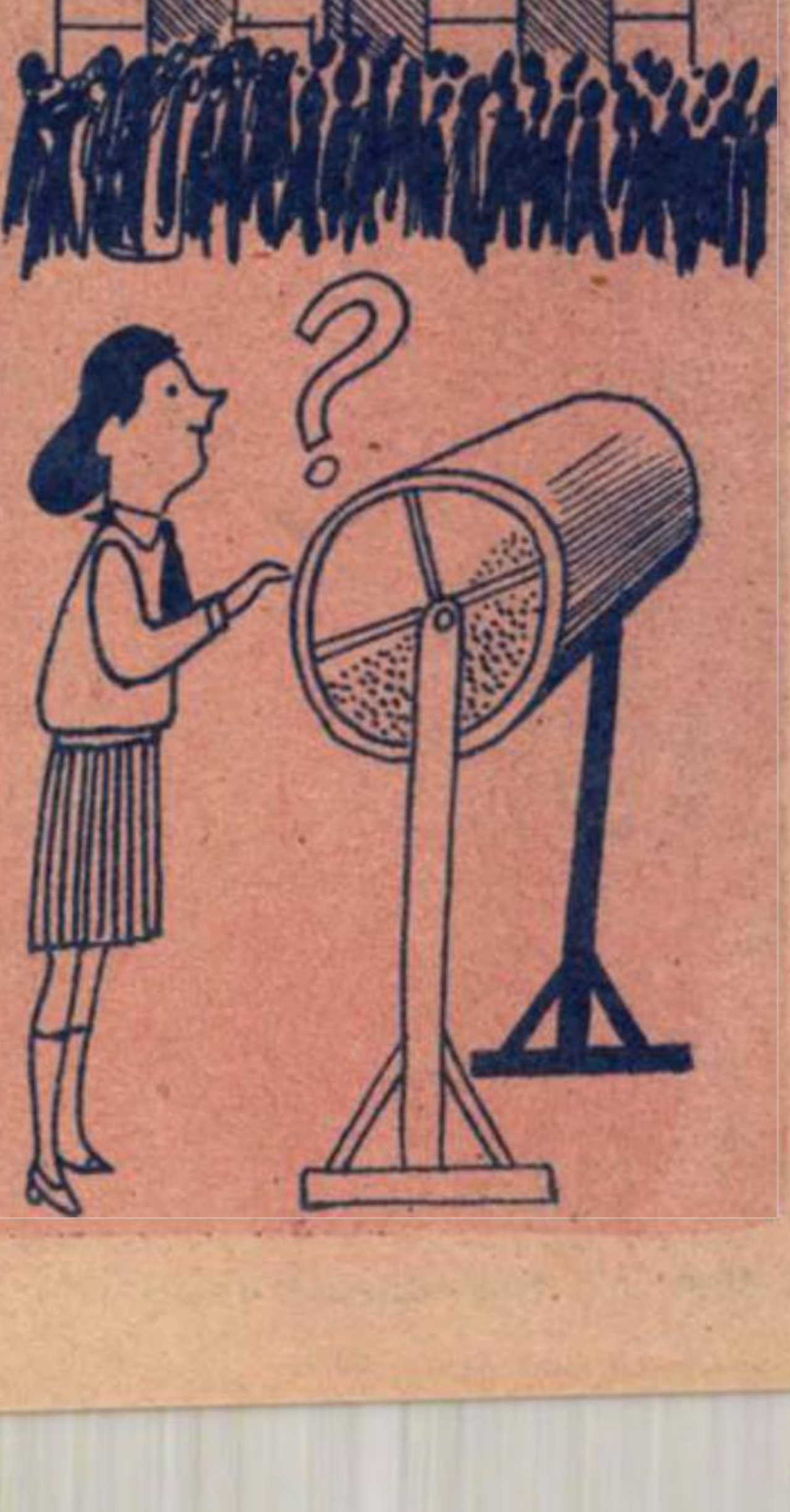

Jövő héten: A GYŐRI FONODÁBAN